

25 let industrije pridnih rok

Novomeški proizvajalec počitniških prikolic praznuje četrto stoletje prisotnosti na evropskem trgu — Različna izhodišča

OTOČEC — V petek zvečer je bila v tukajšnjem Garni hotelu slovesnost, na kateri so številni delavci dobili jubilejna priznanja za 30-, 20- in 10-letno delo v Adrijani Caravan. Pavla Koščak iz obrata Mirna pa je bila proglašena za inovatorico leta. Hkrati je bila to 25-letnica Adrijinega prodora v Evropo, saj jih je minilo že toliko, odkar je leta 1965 prispela prva novomeška prikolica na Svedsko.

V teh petindvajsetih letih je kolektiv Adrije dosegel lepe uspehe in se uveljavil v vrhu evropskih proizvajalcev prikolic. Prebrodil je tudi že nekaj resnih kriz, iz katerih pa se je vedno rešil s sebi lastno vztrajnostjo in inovativnostjo. Direktor Jože Sagadin je torej vedel, kaj govori, ko je na slovesnosti delavce imenoval »kolektiv pridnih rok«, kajti res je, da v prikoličarski industriji pri nas, pa tudi v svetu, pridne in vestne roke še vedno veliko pomenijo. Žal ne vse. Poslovni uspeh je pri nas v mnogo-

čem odvisen tudi od drugih faktorjev. Ti pa so tako močni, da je Adrija kljub velikemu deležu na evropskem prikoličarskem trgu spet v zelo težkem položaju.

»Zavedamo se težkega gospodarskega trenutka, vendar smo prepričani, da nam znanje, ki ga posedujemo, in tržne možnosti, ki jih imamo, zagotovo odpirajo pot nadaljnjega napredka,« je dejal direktor Jože Sagadin, ko smo ga po končani slovesnosti poprosili za kratek komentar o zdravstvenem stanju petindvajsetletnika.

»Gotovo je, da razmere niso rožnate in da nam ni naklonjena niti ekonomska politika, vendar poskušamo svoje težave reševati predvsem sami, z lastnim razvojem, lastno aktivnostjo in predvsem boljšimi proizvodi. Za to, smatramo, imamo možnosti, ker če jih nekdo, ki 95 odstotkov svojih artiklov izvažajo pod lastno znamko, in to dolga leta, nima, potem dvomimo, da jih lah-

ko dolgoročno še kdo ima. Nismo še dosegli vsega, kar se doseči da, dejstvo pa je, da smo praktično že nekaj let med prvo trojico na evropskem tržišču. Seveda pa moramo še ogromno narediti tudi doma, da bi se iz tega uspeha rodil končni cilj podjetništva, to je dobiček.«

Izvoznikom sedanji tečaj dinarja seveda ni naklonjen, ekonomska izčrpanost domačega trga pa proizvajalcu prikolic ne omogoča ždenja doma. Čeprav direktor Sagadin na jubilejni dan ni hotel ravno politizirati, pa je vendar povedal, kaj določa konkurenčnost na evropskem trgu: »Okolje, v katerem delamo naša konkurenca, nemška, francoska,

• V petindvajsetih letih so v Adriji izdelali okoli pol milijona prikolic različnih modelov in od tega je šlo v izvoz več kot devetdeset odstotkov proizvodov. Največ so jih izdelali v letih tik pred prvo svetovno naftno krizo, kar 25 tisoč letno, kar je Adrio količinsko postavljalo v sam Evropski vrh, vendar je treba resnici na ljubo povedati, da so bili to manjši modeli, ki se v cenovnih razredih nikakor niso mogli primerjati s svojimi evropskimi konkurenti. Dandanes izdelajo 17 tisoč prikolic letno, ki so povsem enakovredne konkurenci. Precejšen dohodek in konkurenčno sposobnost.

angleška, je umirjeno, dolgoročno naravnano, bistveno bolj naklonjeno nekemu, ki hopte na trgu dolgoročno uspevati. To pa je tudi naš cilj. «

T. JAKŠE

Za suverenost Slovenije

Ivan Oman v Trebnjem med gasilci in krvodajalci

TREBNJE — »2. julija je skupščina sprejela deklaracijo o suverenosti Republike Slovenije, ki od nje ne more odstopiti. Za to deklaracijo so glasovali skoraj vsi poslanci, ne glede na to, kateri politični stranki pripadajo. Zato je treba to deklaracijo uveljaviti,« je poudaril član predsedstva RS Ivan Oman preteklo soboto v Trebnjem, potem ko se je najprej zahvalil gasilcem in krvodajalcem ob njihovem srečanju za njihovo humanitarno poslanstvo.

Ko je govoril o odnosih v Jugoslaviji, je I. Oman menil, da je treba spremeniti obliko jugoslovanske skupnosti. »V Jugoslaviji je to stanje takšno, da razrešitev jugoslovanske politične krize po ustavnih poti ni možna. Če pa iz krize res hočemo, potem je treba skleniti nov dogovor med jugoslovanskimi narodi in njihovimi državami — republikami. Če govorimo o jugoslovanski konfederaciji, to ne pomeni neke nekoliko zrahljane federacije, pač pa skupnost suverenih držav jugoslovanskih narodov. Zato smo se opredelili, pri tem bomo vztrajali in dosegli bomo suverenost Slovenije,« je poudaril Oman.

Slavnostni govornik ob otvoritvi novega doma gasilcev in srečanju krvoda-

ska vlada. »Ne pozabimo, da je vlada izvoljena od demokratično izvoljene skupščine, da je njene programske usmeritve sprejela skupščina, torej je ta vlada slovenska vlada, ki izvaja slovenski vladni program. To je program uveljavitve slovenske suverenosti in obenem program reševanja gospodarstva, poleg uveljavljanja potrebnih družbenih sprememb in priprave na sprejem nove ustave republike Slovenije.«

Na čelu Vidma poslej F. Čargo

DS ga je izvolil za direktorja 5. septembra

KRŠKO — Podjetje Videm ima trg in kuppe, predvsem pa ima ljudi, ki obvladajo tehnologijo in imajo voljo do dela, je dejal preteklo sredo novinarjem novi direktor podjetja Videm, dipl. ekonom. Franc Čargo. Tega dne je bil na seji delavskega sveta z 20 glasovi za in enim proti izvoljen za vodilnega človeka v največji posavski gospodarski organizaciji.

Volitve na seji delavskega sveta bi bile morale biti že prej, toda republiška vlada je tik pred sejo prosila za program obeh kandidatov. Vladno stališče je namreč, da lahko zagotovi podporo, tako finančno kot kakšno drugo, samo tedaj, kadar se bo strinjala s programom in s človekom, ki naj bi ga v določeni firmi izvajal. Oba podpredsednika slovenskega izvršnega sveta in minister za gospodarstvo Rejc so odobrili program. Sicer pa je mogoče reči, da bi po zakonu o podjetjih lahko delavski svet sam izvolil direktorja. Razpisna komisija, ki je obravnavala vloge Čarga in Sušteriča, je namreč dala prednost Čargu.

Čargo seveda ni neznan ime. Nekdanji državni reprezentant v plavalju je vseskozi zaposlen v Vidmu, kjer je že doslej opravljal vodilne funkcije. Nazadnje je bil pomočnik glavnega direktorja za trženje in finance. Za direktorja Vidma je bil izvoljen na svoj 38. rojstni dan.

Direktor Čargo pravi, da je 50-letno obdobje minilo in je treba zdaj stopiti

JE KRŠKO SPET S POLNO MOČJO

KRŠKO — JE Krško je začela 11. septembra spet obratovati s polno močjo. Republiški sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora je namreč ugotovil, da je avgusta nastala večja gospodarska škoda, ker je elektrarna delovala z zmanjšano močjo. JE Krško je bila v obratovanje z zmanjšano močjo prisiljena zaradi novega vodnogospodarskega dovoljenja, ki dovoljuje manjšo segrevanje Save. Zadeva je seveda še pred Vrhovnim sodiščem Slovenije, kjer bodo odločali o upravičenosti takega dovoljenja, saj se je JE Krško pritožila.

Arheološko praznovanje

Jutri ob 100-letnici arheoloških raziskovanj v Novem mestu več prireditev

NOVO MESTO — Novo mesto obhaja pomemben kulturni praznik: 100-letnico arheoloških raziskovanj. Praznovanje visokega jubileja dejavnosti, po kateri slovi Novo mesto v domovini in tujini, bo jutri, v petek, 14. septembra, ko se bo skozi ves dan zvrstilo več prireditev. Proslavljanje tega arheološkega praznika so pripravili Slovensko arheološko društvo, Dolenjski muzej in Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, pokrovitelj pa je predsednik novomeške občinske skupščine inž. Marjan Dvornik.

Slovesnost se bo začela ob 10. uri v Domu kulture in jo bo odprl pokrovitelj praznovanja inž. Marjan Dvornik. Nato bo imel arheolog Tone Knez, kustos Dolenjskega muzeja, predavanje z diapozitivi Arheološka podoba Novega mesta. Po predavanju bo predstavitev publikacije ob 100-letnici arheoloških odkritij na območju Novega mesta ter posebne številke publikacije Arheja z naslovom Arheološka najdišča Dolenjske. Ob 12. uri pa bodo v Dolenjski galeriji odprli razstavo Praznik situl, ki so jo pripravili študentje Oddelka za arheologijo Univerze v Ljubljani.

Ob 15. uri bo v dvorani Dolenjskega muzeja posvetovanje Slovenskega arheološkega društva na temo Rekonstrukcija in topografija na Dolenjskem in v Beli krajini. Referenta bosta arheologa dr. Janez Dular in Miha Budja. Ob 18. uri bo v isti dvorani še skupščina Slovenskega arheološkega društva. Na njej bodo najprej poslušali poročilo predsednika dr. Mitje Guštnar, zatem pa sprejeli programska izhodišča za novo srednjeročno obdobje, izvolili nov izvršni odbor društva in uredništvo publikacije Arheja.

Naslednji dan, v soboto, 15. septembra, bodo slovenski arheologi odpotovali na strokovno ekskurzijo v Belo krajino.

I. Z.

DESET LET ZVESTOBE — Takole so jubilarci, na sliki v družbi z direktorjem Jožetom Sagadinom, ki so trideset let zaposleni v tovarni prikolic, praznovali na Otočcu. Njihovi proizvodi so že petindvajset let uspešni na evropskem trgu, iz tovarniških dvoran pa jih je šlo že več kot pol milijona. (Foto: T. Jakše)

Sposobnost naj bo edini kriterij

zboru brežiških demokratov tudi dr. Rajko Pirnat — Za celovit pravni sistem nam manjka okoli 300 zakonov — Vlada le izvršni svet

BREŽICE — Na zadnjem zboru brežiških demokratov, ki je bil pretekli teden, so bili gosti tudi politični veljaki stranke: mag. Igor Omerza, Peter Rupel, pravosodni minister dr. Rajko Pirnat. Zunanji minister dr. Dimitrij Vučković je bil odsoten. Dr. Pirnat je govoril o suverenosti Slovenije, o gospodarstvu in o denacionalizaciji, pri čemer je še posebej poudaril, da se morajo na terenu najbolj posvetiti lokalnim težavam.

»Za suverenost Slovenije moramo prejeti rešitve vprašanj oboroženih sil, vojske, policije, kontrol letenja, namenske službe, kontrole letenja, namenske banke in vsega monetarnega sistema. Naša republika je usodno povezana z Jugoslavijo ravno v pravnem smislu, ki mora biti v suvereni državi samostojna, nam pa manjka kar kakih 300

zakonov in predpisov, ki so zdaj sprejeti le na zvezni ravni,« je dejal dr. Pirnat. Ob tem je izrazil še prepričanje, da bo Slovenija zares suverena šele takrat, ko jo bodo priznale druge države.

Po besedah drugega gosta, mag. Igorja Omerze, se Slovenci ne bi smeli bati odcetpice. Namesto da si računamo, koliko nas bi stalo to dejanje, kot predlagajo liberalci, si raje izračunajmo, koliko bomo pri tem profitirali! »Slovenija dnevno zasluži z izvozom 10 milijonov dinarjev, s čimer bi zlahka pokrivala svoj uvoz. To je dokaz, da smo sposobni samostojno voditi devizno in carinsko politiko,« je menil Omerza.

Ko je nihal odprta vprašanja v Sloveniji, se je pravosodni minister dotak-

nil tudi lokalne uprave. Bodoča ustava na tem področju predvideva spet majhne občine s 5 do 6 tisoč ljudmi, ki bi imele le malo organov in bi se ukvarjale predvsem z lokalnimi zadevami. »Še vedno je odprto vprašanje,« je dejal,

• »Vlada je sicer Demosova, a je še vedno samo izvršni svet skupščine. Ta pa je ostanek starega sistema, je trodomna in ima neprimeren poslovnik. Na ta način ne more niti en predlog, s katerim se ne strinja opozicija, čez vse tri zore,« je poudaril dr. Pirnat. Dejajle je tudi, da mora biti menedžerska sposobnost glavni in celo edini kriterij za kadrovanje direktorjev. Ker imamo danes ponekod tudi nesposobne ljudi, pripravljajo način ponovne izvolitve vseh direktorjev. Vlada si mora zagotoviti še poseben velik vpliv na direktorje javnih ustanov.

»ali naj bodo državni organi ločeni od lokalne uprave ali naj se z njo prepletajo.«

B. DUŠIČ

VARNO ČEZ CESTO — Že prve dni pouka so metliški miličniki prvošolčke vodili po Metliki in jih na kraju samem učili, kako morajo varno čez cesto. Za varno pot v šolo in domov pa ni dovolj, da so z osnovnimi prometnimi predpisi seznanjeni otroci, ampak morajo dejstvo, da je med šolskim letom na cesti veliko več otrok, upoštevati predvsem vozniki. Za čim boljše prometno varnost in varnost pešcev, zlasti otrok, v Metliki pa bi bilo treba uvesti tudi talne prometne oznake oziroma, in končni posledici, prometni režim v mestu nasplah. (Foto: A. B.)

Koliko nesreč še?

Lani so slovenske ceste utrle 52 mladih življenj, poškodovanih pa je v prometnih nesrečah vsako leto kar za eno šolo otrok. Šola, starši, miličniki, razni sveti za varnost v cestnem prometu in še kdo se trudijo, da bi ta krivulja ne segala čedalje bolj navzgor, a kot da je vse zaman. Vozniki za volanom vse preradi pozabljajo na primerno ravnanje, mož v modrem pa na cestah tudi še zdaleč ni dovolj. V ponedeljek zjutraj, v začetku drugega tedna novega šolskega leta, ko naj bi bili vsi še znatno bolj previdni v prometu kot sicer, ker so na cestah šolarji, je en stol v enem od treh razredov na novomeški osnovni šoli Katja Rupena ostal prazen. Namesto da bi si fantič šel v šolo nabirat znanja za življenje, so ga hudo ranjenega odpeljali v bolnišnico. Droben hipec nepazljivosti in nesreča, ki ne more pustiti človeka ravnodušnega, je bila tu. Še mimo nečesa ob zadnji nesreči ne moremo. Nesreča se seveda lahko zgodi kadarkoli in kjerkoli, a če se promet odvija po takšni cesti, kot je novomeška Cesta herojev, pa je, kot da bi nesrečo vsak dan znova kar klicali. Že zdaj je to ena najprometnejših novomeških cest, vpadnica, na kateri je spoštovanje omejitve hitrosti prej izjema kot pravilo, čeprav je na njej vsak dan na stotine pešcev, večinoma otrok. Ko bo zgrajen nov most, bo zadeva še mnogo hujša. Ko so jo pred leti prenavljali, sicer zarisanega hodnika za pešce in kolesarske steze niso naredili, od za letos obljubljene rekonstrukcije pa so postavljali kot v posmeh vsemu na nekaj metrih ob šoli količki z varovalno veržico — in to je vse. Koliko nesreč se bo moralo še zgoditi, koliko mladih življenj utrtniti, da bo v tem Novem mestu končno kdo kaj ukrenil?

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

BERITE DANES!

na 4. strani:

• Naprava za onesnaževanje okolja

na 5. strani:

• Več dela, manj cvenka

na 6. strani:

• So Krčani pozabili na Kostanjevico

na 7. strani:

• Novosti ne smejo škodovati učencem

na 20. strani:

• Bili so trije, zdaj jih je šest

Jugoslavija kot Evropska skupnost?

Lojze Peterle, predsednik vlade Republike Slovenije, je izjavil, da formalno ve, da prihaja v glavnih jugoslovanskih krogih do enotne ocene, da po ustavnih poti ne moremo rešiti problema Jugoslavije. Vprašanje je torej, kdo v zvezi še ima legitimnost in legalne možnosti, da načne vprašanje Jugoslavije kot federacije ali konfederacije. Naša država je dejansko že razpadla na posamezne republiške enote. Tega dejstva ne priznava samo jugoslovansko predsedstvo in zvezna vlada, mnenje zvezne skupščine pa je brezpredmetno, saj te skupščine po razpustitvi kosovske skupščine pravno ni več oziroma je nepopolna.

Ko Jugoslavija na očeh vsega sveta razpade, se dve njeni republiki, Slovenija in Hrvaška, trudita, da bi to stanje legalizirali ali pa vzpostavili novo domnevno kvaliteto-konfederacijo. Da bi Jugoslavija postala takšna

ali drugačna konfederacija, pa jo je najprej treba razstaviti. Na Slovenskem in na Hrvaškem je trud v to smer omembe vreden, obe republiki imata v delu osnutka novih ustav, ki ju bosta naredili za suvereni evropski državi, hkrati pa so Hrvati in Slovenci zelo pridni tudi pri razdelavi elementov konfederacije in zveze samostojnih jugoslovanskih držav.

Ko bo ta zapis objavljen, bo slovenska vlada, ki zaseda za zaprtimi vrati, že končala razpravo o našem predlogu možnih elementov za konfederacijo. Vlada je o tem, kot pravi, delovnem gradivu še zelo molčeča. Nekoliko manj skrivnostni so v Zagrebu, kjer o slovenskem predlogu kot dobro vzgojen partner sicer molče, o vsebini hrvaškega predloga konfederacije pa so povedali, da naj bi po hrvaški zamisli bodoča jugoslovanska konfederacija delovala kot Evropska skupnost.

Če bodo zadeve tekale, kot je načrtovano in dogovorjeno, bodo Slovenci in Hrvatje poleg svojega pretrpeti tudi osnutek sosedove konfederacije pogodbe, po uskladitvi razlik pa pripravili skupen predlog, ki bo na razbitih Jugoslaviji najbrž ena od redkih razumnih pobud o morebitnem vnovičnem skupnem življenju. Vsekakor bi hrvaško-slovenski predlog moral imeti veliko težo tudi zaradi tega, ker sta ga izdelali demokratično izvoljeni državni vodstvi. Vendar to nekaj pomeni samo v Evropi, v sedanji Jugoslaviji je demokracija še pomanjkljiva.

Severozahodni republiki torej vlečeta poteze, ki bodo na njunem ozemlju in tudi sicer omilile potres, ki bo nastal, ko se bo sesula Jugoslavija. To državno tvorbo ta čas legitimno zastopa samo še Ante Marković, ki pa je človek od danes do jutri. Od njegove reforme je namreč ostal samo še konvertibilni, vendar po mnenju Slovenije in Hrvaške precej enostaven. Markovič je dinar dvignil, dinar ga bo tudi zrušil. Ko bo čudodelnik Ante ob svoji moči, v Jugoslaviji razen JLA ne bo več sile, ki bi ji bilo kaj do preživele Jugoslavije. Slovenija in Hrvaška se pospešeno pripravljata na te negotove dni.

M. BAUER

Krščanski demokrati pred taborom

Vseslovenskega tabora krščanskih demokratov se bo udeležilo precej Krčanov

KRŠKO — V soboto, 15. septembra, bodo imeli slovenski krščanski demokrati na Ptuj svoj prvi vseslovenski tabor, ki se ga bo poleg številnih članov in pristavev te stranke iz Slovenije udeležilo tudi precej imen, ki nekaj pomenijo v krščanski demokraciji v Evropi. Ni več skrivnosti, da pričakujejo tudi nekatere državnike.

Priprave na to največje srečanje katoličanov po vojni pri nas v Sloveniji so v polnem teku tudi v krški občini, kjer so, kot je že znano, krščanski demokrati najmočnejša stranka. Organizacijska tajnica krščanskih demokratov v krški občini Marica Živič je povedala, da bodo na Ptuj odpeljali vsaj trije avtobusi in še kakšen osebni avto verjetno. Krčani se bodo dejavno vključili v cel sklop prireditev in bodo sodelovali tudi na okroglih mizah, prispevali pa bodo tudi k zabavi in kulturni obogatitvi prireditve. Marica Živič je namreč še do nedavnega delovala kot pospeševalka za gospodinjstvo v krškem M-Agrokom-

binatu, pa je sedaj seveda z lahkoto spet našla stik z aktivom kmečkih žena. V aktivu so pa tako in tako večinoma verne ženske.

V pogovoru z Marico Živič seveda ni moč mimo njene odločitve, da bo poslej delovala v politiki. »S politiko kot tako se sploh nisem nameravala ukvarjati, tako kot se nisem nikoli doslej. Moja naloga je predvsem, da pridobim nove člane in pomagam v stranki, kjer je pač potreba,« pravi Marica. Dela na tem področju pa je vsak dan več, čeprav se je Živičevi od začetka zdela, da ne bo imela kaj početi. Zdaj postavlja na noge odbore po krajevnih skupnostih. Tudi pri krščanskih demokratih je namreč tako, da politično organiziranje poteka bolj v okoljih, kjer je to skrb prevzel kakšen zavezanec član SKD. »Sele ko bomo vzpostavili organizacijo in bomo z njo pokrili vso občino, bomo lahko začeli delovati v občinskem odboru in potem tudi naprej vse do republiškega odbora. Lahko se seveda zgodi, da se bo slovensko krščansko gibanje po taboru na Ptuj močno okrepi, kar bo upoštevanja vredna moč pred volitvami, ki

bodo prej, kot smo pričakovali. In tedaj se bodo med krščanskimi demokrati znašli tudi tisti, ki so se doslej radi izogibali na režim in pri tem zanemarjali verske obrede itd.

J. S.

SPREMINJAJO DOLGOROČNI PLAN

KOČEVJE — Še do konca septembra bo javno razgrnjen osnutek sprememb in dopolnitev dolgoročnega plana razvoja občine Kočevje od leta 1986 do 2000. Spremembe in dopolnitve se nanašajo predvsem na kmetijska zemljišča, območja pomožnega varovanja gozdov, območja krajinskih parkov, pomembnejših kulturnih spomenikov in še območja, ki so namenjena za rekreacijo, vodno gospodarstvo in sanacijo naravnih virov. Osnutek je na ogled v prostorih občinske skupščine na odseku za urbanizem in urejanje prostora.

Kadrovska cesta za Krko

Nadaljnji razvoj Krke na treh lokacijah: v Ločni, Bršljini in Ljutomeru — Dobra akumulativnost — Bršljina avto cesta Ljubljana-Zagreb prinesla sveže kadre

NOVO MESTO — Novomeška tovarna zdravih Krka ustvarja letos 500 milijonov mark prodaje in je bila lani po akumulativnosti na prvem mestu v Sloveniji. Kot izvoznica je Krka na šestem mestu v Sloveniji, s svojimi proizvodi pa je prisotna v 76 državah sveta ter sodeluje v svetu z okoli tridesetimi pomembnejšimi tujimi partnerji.

To je nekaj zanimivosti iz tovarne zdravih Krka, ki jih je ob obisku slovenske vladne delegacije v tem uspešnem novomeškem podjetju natresel generalni direktor Miloš Kovačič, pri tem je še povedal, da je tudi Jugoslavija za Krko pomemben trg, pri čemer ima največji delež prav Srbija, kamor gre 33 do 35 odstotkov Krkinih proizvodov, namenjenih jugoslovanskemu trgu. Hrvaški delež je 25 odstotkov, slovenski 15 do 16, delež Bosne in Hercegovine 12 odstotkov, ostalo pa gre v Makedonijo in Črno goro.

Krka bo svoje investicije, če odmisli turistično dejavnost, usmerila na tri lokacije, in sicer v Ločno, kjer naj bi razvijala čisto farmakologijo, zgradila pa tudi nov razvojni inštitut, nove tehnološke in kontrolne laboratorije, predkliniko in ekološko postajo, v Bršljini, kjer že dela tovarna izolacijskega materiala, v prostori, ki jih je Krka kupila od Iskre, pa naj bi namestili del zeliščne proizvodnje, in v Ljutomer, kamor nameravajo preseliti kompletno proizvodnjo veterinarskih preparatov.

V Krki je med vodilnimi kadri fluktuacija majhna, saj so v povprečju že 25 let v Krki. Po besedah direktorja Kovačiča je to zelo kompakten kolektiv. »Dosti smo dali na izobraževanje in smo stalno podpirali vse, ki so se hoteli izobraževati. Tukaj res nismo nikoli skoparili. Imamo posebne programe za mlade kadre. Sedaj spremljamo ljudi, ki so se v zadnjih letih s fakultetno izobrazbo zaposlili pri nas, bilo jih je preko 150, da bi videli, na katerem področju kdo lahko največ da in da bi videli, kako bodo v bodoče lahko prevzemali funkcije za nami na raznih odgovornih mestih v proizvodnji, marketingu, finančah, informatiki, zunanji trgovini. Zavedamo se, da je vsakdo, ki pride s fakultete, še brez prave usmeritve in brez pomoči ne najde poti na pravo mesto.«

Vlečejo predvsem osebni zgledi

Teden boja proti kajenju

Ob tednu boja proti kajenju, ki letos poteka od 14. do 21. septembra pod geslom »Otroštvo in mladost brez tobaka«, Rdeči križ Slovenije opozarja na najbolj množično razvado naše mladine — kajenje. Seveda bi se tudi to pot končalo vse pri stihijski akciji, bolj muhi enodnevni, ako ne bi uspelo pri RKS v vseh teh letih, ko se organizirano spoprijemajo z zagatami okoli kajenja, prireditelj večjega števila zdravstvenih vzgojiteljev, pedagofov na šolah itd.

Toda, če so še pred letom ali dvema opozarjali, da je moč z ustreznim politiko cen, se pravi z močno podražitvijo cigaret oz. tobaknih izdelkov, najbolj učinkovito zmanjšati število kadilcev, pa postaja vse bolj očitno, da urez načrtne, stalne, a ne preveč življive vzgojne dejavnosti, zlasti ob zavestni podpori staršev, ne bo pravega uspeha.

Veliko bi naredili, če bi mladi sami dovolj zvedeli o nevarnih straneh predanja kajenja in bi se po prvih prižganih cigaretah prepričali, da to ni »tisto pravo« za potrjevanje »odraslosti«, niti nadziranje lastne telesne teže. Čeprav je znanstveno dokazano, da kajenje škoduje kadilcem in nekadilcem, če morajo biti poleg njih, večina zdravih ne da kaj dosti na tako zastraševanje, kljub dejstvu, ki potrjuje, da strah pred kajenjem ni prav nič vreden. Zato je potrebno čimveč zgledov, predvsem v domačem okolju, v družini in šoli, da bodo tedni boja proti kajenju delovali manj kampanjsko.

P. P.

V PROIZVODNJI — Predsednik IS republike Slovenije Lojze Peterle si je z zanimanjem ogledal nekatere proizvodne obrate v tovarni zdravih Krka in se hkrati seznanil z nekaterimi problemi tega sicer uspešnega novomeškega podjetja. (Foto: T. Jakše)

Pošta ne pozna predsednika

Anekdotična, ki veliko pove o razmerju sil v mariborski politiki

Pred kratkim se je slovenski zunanji minister (in očitno mož z velikim vplivom na kadrovske politike nove republiške oblasti) dr. Dimitrij Rupel začudil, da »ima mariborsko vladno ZKS-SDP«. Misli je kajpada na Toneta Rousa, ki je pred dvema mesecema, potem ko mariborskemu Demosu nikakor ni uspelo najti pravega človeka za to funkcijo, kot »neodvisni« kandidat prišel na čelo mestnega izvršnega sveta; »neodvisni« resda pogojno, glede na njegove dobre zveze z bivšim slovenskim partijskim establishmentom, na njegovo sporno vlogo v političnem dogajanju v radgoneskem kotu v začetku sedemdesetih let (nekateri mu očitajo tedanji, milo rečeno, preveč »vroči rdeči aktivizem«) in nasploh tesne zveze s prejšnjo oblastjo (med drugim je bil tudi predsednik NK Olimpije).

Kritiki njegove domnevne neodvisnosti mu štejejo v zlo tudi dejstvo, da je bil na prejšnjem delovnem mestu (v Hidromontaži) najtesnejši sodelavec Jožeta Florjančiča, enega od protagonistov neslavne mariborske komunistične preteklosti. Čeprav vsaj v tem pogledu pretiravajo, saj je neumnost kriviti pomočnika za stare šefove grehe,

logika, češ šef že ve, zakaj si za pomočnika izbere prav tega človeka in ne koga drugega, pa preveč diši po boljševisitičnem sofitizmu. V vsakem primeru je z Rousom dobila štajerska prestolnica predsednika vlade, ki je v svoji poklicni karieri menjal že veliko direktorskih in drugih vodilnih položajev (bil je med drugim tudi direktor ljubljanskega Integrala), ima v Ljubljani »dobre zveze« — kar za obubožani Maribor v vse bolj centralizirani Sloveniji ni nepomembna podrobnost — in je v politični rokoborbi vse prej kot neizkušena.

Očitna nejevolja gospoda Rupla s kadrovskim razpletom v Mariboru je torej z njegovega vidika kar utemeljena: izvršni svet vodi človek, ki je po svojih gospodarskih in političnih nazorih blizu prenovitvi, socializem in liberalcem kot Demosu, županja Magda Tovornik je bila izvoljena kot kandidatka socialistov, na ministrskih položajih pa je tudi malo deklariranih demosovcev. Za mariborsko koalicijo pa je najbolj boleče spoznanje, da pravzaprav njenega vodstva v političnem življenju mesta skoraj ni čutili, saj sta večino medijske pozornosti, razumljivo, deležna Tovornikova in Rous kot človeka na najbolj izpostavljenih položajih. Demos je v Mariboru v bistvu zgolj šibka opozicija, ki opozarja nase predvsem s svojimi notranjestranskar-skimi prepričaji (socialdemokrati so pred kratkim izstopili iz koalicije) in s patriotskimi akcijami sumljive zlahtnosti, kakršno je bilo nočno obešanje slovenske tribarvke brez zvezde na mestni rotovž. Republiško vodstvo Demosa bi se moralo zamisliti predvsem nad tem dejstvom, ne pa se sprenevedajoče čuditi, kako lahko »Maribor še naprej vodijo komunisti«.

Kako visoko v mestni javnosti kotirajo vodstvo mariborskega Demosa, navsezadnje ponazarja naslednja anekdota: poštni paket, naslovljen na njenega predsednika Stanka Holca, ki je obenem predsednik družbenopolitičnega zbora mestne skupščine, je pred dnevi pošta vrnila pošiljatelju z oznako: »Naslovnik neznan«.

MILAN PREDAN

Naša anketa

Konkurenca prava zaščita

Od sredine letošnjega avgusta velja pri nas nov zakon o trgovini, ki je v precejšnjem delu namenjen varstvu potrošnikov in varovanju svobodnega trga. V njem je med drugim natančno opredeljeno, kako se mora obnašati trgovec, da mora prodajati kvaliteten blago, če pa to ni takšno, mora biti to posebej označeno, cene morajo biti razvidne, trgovec je kupcu dolžan izstaviti račun in paragoni blok itd. S 1. januarjem bodo morali po trgovinah uvesti tudi trgovske knjige, iz katerih bo vsak trenutek moral biti viden promet, tako da bo torej konec raznih prekupevanj, prodaj na črno uvoženega blaga itd. Nov zakon varuje svobodni trg, preprečuje monopole, pa tudi nelojalno konkurenco. Predvidene kazni za vsakršno kršitev so precejšnje. Se potrošnikom pri nas končno le obetajo lepši časi, vedno prijazni in ustrežljivi trgovski obrabi ob z najkvalitetnejšim blagom bogato založenih trgovinskih policah, ki za prvih ne bo tako astronomsko drago, da večina ljudi za večino stvari ne bo imela denarja? Morda. Dejstvo pa je, da bo k vsemu temu največ pripomogla zdrava konkurenca, ne pa zakon sam po sebi. Trgovci bodo prijazni, poskrbeli bodo (to za morajo imeti možnost, tudi z uvozom), da bodo prodajali čim kvalitetnejše blago po čim ugodnejših cenah, če se bodo morali za kupce boriti.

VILI MANČEK, direktor M-Preskrbe Krško: »Nov zakon o trgovini je bil potreben že kar nekaj časa, saj je bil dosednji zakon o blagovnem prometu škodljiv tako za trgovino kot za kupca, ker je obljubljal neizvedljive stvari. Določila novega zakona pomenijo za trgovce novo obveznost, ki je veljala že doslej pri vseh dobrih trgovcih. Tudi doslej smo že vračali denar ali zamenjevali blago. Ne smemo pa pozabiti, da je trgovina samo vezni člen in bodo posredno nove obveznosti veljale tudi za proizvajalce.«

VLADKA SUMREK, višja upravna delavka iz Brežic: »Kupce bi lahko že prej zaščitili, vsaj z nižjimi cenami, da jim ne bi bilo treba po vsako stvar čez mejo. Res je bil skrajni čas za tak ukrep. Če greš v našo trgovino kaj reklamirati, te tako postrani gledajo, kot da si zločinec. Še posebno izrazito je bilo lani, ko so se cene kar naprej povečevale, v trgovini pa je vsak delal, kar je hotel. Prav je, da se jim stopi na prste, saj kupujejo slabo blago in ga drago prodajajo, seveda brez kakršnekoli odgovornosti.«

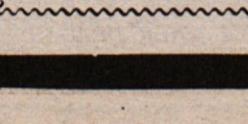
ZDENKO PIRC, pek v črnomaljski pekarni: »Kupec mora biti zaščiten, to je jasno, prodajalci pa se bodo morali navaditi na reklamacije in kaj storiti za svoje stranke, če hočejo, da bodo kaj prodali, ne pa, da bodo samo stekali. Novi zakon bo obremenitev za trgovce, vendar pa jih bo to hkrati prisililo, da bodo od proizvajalcev zahtevali kvalitetnejše blago. Če pa trgovci ne bodo hoteli sprejemati reklamacij, bomo šli kupovat drugam, na primer v Karlovac.«

FANI MALIŠIČ, upokojenka z Grma pri Ponikvah: »Jaz že dolga leta kupujem večinoma v trgovini Mercator-Gradišča v Dolenji Nemški vasi in sem zelo zadovoljna. Trgovke so zelo ustrežljive, prijazne, v samopostrežbi imajo dober izbor svežih artiklov, tudi mesa, pa drugih življenjskih potrebščin ne manjka. Jaz skratka ne čutim neke potrebe po zaščiti potrošnikov, morda tudi zato, ker premalo poznam razmere drugod.«

RADO KASTELIC, Riko Ribnica: »Nekakšen zakon za zaščito kupca mora biti. Kupec se pogosto nima na koga obrniti. Po trgovinah so knjige pripomb, a mislim, da nimajo učinka. Povsod, kjer imajo opravka s kupci, bi morala biti nekakšna informativna služba. Ta zakon pa bi moral biti po meri kupcev, saj živimo v času, ko je v obtoku vse manj »svežega« denarja. Zdravo konkurenco družbenim firmam predstavlja male trgovine, zato verjamem, da bi kupec moral biti gospod, za katerega se prodajalci kar pulijo.«

ZVONKA SCHWEIGER, prodajalka v Metlike: »Delam kot prodajalka v zasebni trgovini, privatnik pa se še posebej trudi, da privabi in obdrži stranko. V našem interesu je, da je stranka zadovoljna, sicer ne bo več prišla. Mislim, da je najboljša zaščita potrošnika konkurenca. Je pa prav, da je potrošnik tudi sicer čimbolj zaščiten, pri trgovcih bi sploh moralo veljati pravilo, da ima stranka vedno prav. Seveda se tudi v trgovini včasih zgodi, da je kaj narobe, a to se da vse urediti na lep in miren način.«

JASNA ŠINKOVEC, urednica Kurirja IMV Novo mesto: »Jugoslovanski potrošnik je seveda potreben zaščite kot pušča dežja, žal pa tudi zakon, sprejet v njegovo korist, še ni dovolj, kajti znano je, kako pri nas zakoni izvajajo. Torej bi morali hkrati zagotoviti učinkovito izvajanje zakona in solidno inšpekcijsko službo. Na inšpekcijo mislim pa samo zaščite potrošnika pred trgovci, ampak tudi pred reklamo, ki oboje ljubila več, kot nudi.«

PRIMOŽ ČERNIGOJ, srednješolec Sevnice: »Menim, da bomo z večjo zasebno pobudo v trgovini potrošniki bolje zavarovani kot v dosedanjem obdobju monopolov. Že zdaj nekaj zasebnih trgovin v Sevnici in okoliških krajih pomeni predvsem večjo konkurenco, ta pa prinaša tudi bolj kakovostno ponudbo. Zdaj tudi družbeni sektor bolj prilagaja delovni čas potrebam kupcev. Seveda pa bodo morali biti potrošniki še pozornejši, da se ne bi čisto opeharjane.«

DRAGO GLUŠAC, poštar, Kočevje: »Ob vseh mogočih zakonih, v katerih danes duši država, ne verjamem, da bi zakon lahko kaj dosti olajšal položaj potrošnika. Kdor bo imel dovolj denarja za kupovanje, bo to tudi počel, kdor je do dalj živel slabo, mu bo še naprej težko. V ke cene, majhne plače, kaj naj tu zaključimo? Svoječas so obstajali potrošniški sveti, na papirju kot v praksi. Če ima novi takšno funkcijo, potem bi bilo bolje, da ne bi pisali. Če bi se delo ustrezno plačevalo, bi bilo manj zakonov in več zadovoljstva.«

»Nekakšen zakon za zaščito kupca mora biti. Kupec se pogosto nima na koga obrniti. Po trgovinah so knjige pripomb, a mislim, da nimajo učinka. Povsod, kjer imajo opravka s kupci, bi morala biti nekakšna informativna služba. Ta zakon pa bi moral biti po meri kupcev, saj živimo v času, ko je v obtoku vse manj »svežega« denarja. Zdravo konkurenco družbenim firmam predstavlja male trgovine, zato verjamem, da bi kupec moral biti gospod, za katerega se prodajalci kar pulijo.«

Preohlapien zakon — Brežiška zadruga, kot že prej Kooperacija, brez premoženja bivših kmečkih zadrug — Rešitev: sporazumna poravnava

BREŽICE — Čeprav je rok za reorganizacijo že potekel, se je v Sloveniji do sedaj samo šest temeljnih organizacij kooperantov preoblikovalo v zadruga. Vzrok je v ohiplnih določilih zveznega zadrugnega zakona, ki so za povrh še pomanjkljiva, saj ne rešujejo bistvenega vprašanja: zadrugne lastnine in njene vračanja. Po besedah Lea Freliha, predsednika Zadrugne zveze Slovenije, so kmetje spet potegnili kratko. Pred zakonom o zadrugah je bil namreč sprejet še zakon o podjetjih, ki je kmetijskim kombinatom omogočil, da so prehiteli zadrugništvo ali ga celo pustili na cedilu.

V Brežicah so sredi junija ustanovili Kmečko zadrugo Agraria, ki je podelovala lastnino bivše organizacije kooperantov. Že dolgo ni več skrivnost, da je ta ob razdelitvi na tozde ostala gola in bosca. Dodeljena ji je bila zgolj kooperacijska proizvodnja ter pospeševalna in

hranilno-kreditna služba. Njeno premoženje je bila le upravna stavba, a takrat drugačne razporeditve premoženja niso mogli doseči.

Nova zadruga je torej prejela v last vse, kar si je ustvarila in kupila Kooperacija, ne pa tudi lastnine bivših kmetijskih zadrug. Sedanje tolmačenje zadrugne lastnine prisaja v njeno last tudi to, zato so že izdelali popis nepremičnin, ki so lahko predmet obravnave. Med njimi so take, ki so sedaj v lasti uporabnikov izven Agrarie (zadrugni domovi, upravna stavba Posavja, mlekarina in del zemljišč), poleg tega pa še tiste, ki so prenesene na druge tozde Agrarie (trgovina z reprodromom v Brežicah in Dobovi, klavnica z mesni-

cam, del centralnega skladišča, vila Treppo in zemljišče v izmeri 90 ha). Predmet razgovorov o lastnini bo tudi

• »Brežiška zadruga je že poslala zahtevo vsem delom Agrarie, od koder zaenkrat ni nobenih nasprotovanj. Zdaj čakamo na pravno osnovo, ki naj bi jo do konca leta prinesel novi zakon. Zadruga še naprej normalno sodeluje z ostalimi deli Agrarie, delo teče nemoteno in prav tako tudi zastavljene dolgoročne akcije. V prvi vrsti se zavzemamo za sporazumno poravnavo, zato bomo morali tudi ovrednotiti zadrugno lastnino. Zadrugno premoženje bi lahko prenesli, lahko pa bi se vrednostne razlike ustrezno poračunale v dobro ali v breme. Upamo, da bo obojestranska pripravljenost za poravnavo kmalu rešila težave. Ne nameravamo se namreč boriti za poravnavo do zadnje pare, saj imamo preveč drugega dela in skrbi,« pravi Roman Bakovč, predsednik kmečke zadruga Agraria.

akumulacija, ki se je prenašala v osnovna sredstva drugih tozdov, predvsem v cvetličarstvo in družbena posredstva.

B. DUŠIČ

SREBRNI METLIŠKI VINI

METLIKA — Na letošnjem mednarodnem ocenjevanju vin za vinogradniško vinarski sejem VINO 90 v Ljubljani, že 36. po vrsti, ki je potekalo pod pokroviteljstvom Mednarodnega urada za vino, je, kot že vrsto let, sodelovala tudi metliška Vinska klet. V oceno so poslali tri vzorce vin, in sicer metliško črno letnik 86, laški rizling pozne trgatve letnik 88 in lanske rose. Prvi dve vini sta dobili srebrno medaljo, rose pa častno diploma, s čimer so v kleti glede na hudo konkurenco in stroge kriterije pri ocenjevanju dokaj zadovoljni. Sicer pa je od 1107 prijavljenih vzorcev vin iz vsega sveta dobilo najvišji naziv šampion 6 vin, med njimi dva vzorca iz Jugoslavije, 66 je bilo velikih zlatih medalj (6 iz Jugoslavije), 245 zlatih, 539 srebrnih in 212 častnih diplom.

Prireditve je oznanila trgateg na Bizeljskem

Maraton med vinogradi in priznanje najboljši vasi

BIZELJSKO — Turistično društvo z Bizeljskega je minulo soboto že tretjič zapored organiziralo prireditve Bizeljske trgatev. Osrednji dogodek tega domačega praznika, ki označuje začetek trgatve v bizeljskih gorah, je bil tekaški maraton po 22 kilometrov dolgi progi med griči, posajenimi z vinko trto.

Tekmovanje je razpisala Atletska zveza Slovenije, udeleženci pa so, tako kot že lani, iz različnih klubov Slovenije in sosednje Hrvaške. V teku so se pomerili veterani od 18. leta navzgor in ženske, medtem ko so za pionirje pripravili tek na 1500 metrov. Nagrade za najboljši tekač so bile seveda povezane z vinom.

Ob prireditvi je za slavnostno vzdušje zaigrala godba na pihala iz Kapel, pozneje pa so se vsi prisotni lahko poveselili na veselici pod šotorom, kjer ni manjkalo dobre hrane in domačega vina. Tako, kot so nekoč ob mali maši, ki so romali na Svete gore, že pili prvi mošt šentlovenke, portugale in rane, tako so z moštom postregli tudi na Bizeljski trgatvi.

Turistično društvo je poleg priznanj maratoncev ob tej priložnosti podelilo tudi priznanje najbolj urejeni vasi v krajevni skupnosti Bizeljsko. Posebna komisija je namreč med letom večkrat obiskala okoliške vasi in ugotovila, da so za lep izgled svojih domačij najbolj poskrbeli v Novi vasi. V Turističnem društvu so s prvimi rezultati te akcije zadovoljni, saj Bizeljanci že skrbneje čistijo svoje vasi.

B. D.

MONOPOL VETERINARJEV

SEVNICA — Sevnški izvršni svet je zdaj vendarle sprejel odredbo o povišanju pristojbin za veterinarsko-sanitarne preglede živali in živil živalskega izvora, s tem da se v 6. členu zniža določeno število 175 na 137. Omenjeni člen odredbe pa pravi, da se za veterinarsko-sanitarne preglede klavnih živali v klavnici ali zbiralnici mleka plača pristojbina na osnovi 175 točk za vsako uro, ki jo prejme pri nadzoru pooblaščenih veterinar. Direktorica sevnške kmečke zadruge Jožica Mlakar pa je opozorila, da je kljub nekoliko manjšemu povišanju od 30. junija lani cena mesa narasla za 11-krat, cena storitev veterinarjev pa za 28-krat! Čeprav sevnški izvršni svet edini v Posavju in na Dolenjskem ni dal soglasja k povišanju storitev Dolenjskoposavskega veterinarskega združenja, pa so veterinarji dokazali svoj monopol in lepo zaračunavali po novih, višjih cenah že pred tem »žegnomo« sevnške vlade.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanič

Pripravimo se na trgatev

Ko smo za letos odložili z ramen škropilnico, nam je odleglo, saj je nesimpatično delo za letos končano. Toda kakor smo bili pridni v vinogradu pri težakih delih, odlašamo z drobnimi, a lepimi pripravami na trgatev. Ne bom pisal, da je potrebno očistiti prešnico, stroje, orodja, sode, ker tistemu, ki ne obvlada higijene v svoji zidnici, so zastoj vsa strokovna navodila. Opozoril bom na pravočasno nabavo naslednjih nujnih pripomočkov:

- svežih žveplenastih trakov, ker stari, hranjeni v vlažni zidnici, zgubljajo aktivnost,
- svežega tekočega žvepla, ker lanske ni več uporabno,
- svežega vinobrana,
- svežih kvasovk, ker lanske, načete iz pločevinke ali vrečke, niso več dovolj vitalne.

Na trgu je že nekaj kvasovk, priporočam SACHAROMYCES CE-REVISIAE, ki imajo zaradi različnih proizvajalcev različna imena, npr.: VRELKO, ZALVIN, OENOFERM, KLOSTERNEUBURG, mogoče pa bomo srečali letos še kaj novega. Priporočam nabavo od dveh proizvajalcev, za primer, če se kaj zatakne. Letošnje, ki jih imamo s tekočimi kvasovkami iz Biotehniške fakultete v Ljubljani, so dobre, saj so bile te kvasovke pobrane tudi v belokranjskih in sploh posavskih vinogradih, nato odbrane in shranjene za razmnoževanje.

Priprava kvasovk je zelo pomembna faza v kletarstvu in uspešno alkoholno vrenje mošta pomeni v kmečkem kletarstvu več kot tri četrtine uspeha. Zato naslednja navodila:

1. **Količina suhih kvasovk za 1 hl**
 - za začetek vrenja mošta 10 g/hl
 - pri ustavitvi vrenja od 30 do 50 g/hl.
2. **Namakanje (doza za 1000 l, začetek vrenja)**
 - dobro očiščeno posodo napolnimo z 1 l mlečne vode (40 do 45°C)

— dodamo, počasi sipljemo 100 g suhih kvasovk in mešamo, da dobimo enakomerno porazdelitev

— počakamo 10 do 15 minut, ponovno premešamo in prej kot v pol ure po začetku namakanja zlijemo kvasnice v pastiriziran mošt (najmanj 20 l). Za 1 hl mošta v sodu, ki čaka, da ga cepimo, potrebujemo vsaj 2 l tako razmnoženih kvasovk.

3. Priprava pastiriziranega mošta

V našem primeru je potrebno 20 l mošta segreti do 80°C. Segreti mošt zlijemo v pastiriziran mošt (najmanj 20 l). Za 1 hl mošta v sodu, ki čaka, da ga cepimo, potrebujemo vsaj 2 l tako razmnoženih kvasovk.

3. Priprava pastiriziranega mošta

V našem primeru je potrebno 20 l mošta segreti do 80°C. Segreti mošt zlijemo v pastiriziran mošt (najmanj 20 l). Za 1 hl mošta v sodu, ki čaka, da ga cepimo, potrebujemo vsaj 2 l tako razmnoženih kvasovk.

Vrenja, vendar ne pretiravajmo! Letos je grozdje zdravo, in če bodo kisline normalne, ne prenežke, bo potreba po žveplu majhna.

Pri kratkem razluzenju (recimo čez noč, 10 ur) potrebujemo za mošt, ki je stisnjen v enem dnevu, na 10 hl samo 3 žveplene trakove, ali 3 dl tekoče žveplene kisline. Tako majhne doze se obnesejo, če imamo pripravljene kvasovke. Čim začne mošt v sodu vreti, je zaščiten in mu žveplo ni potrebno. Z dobro pripravljenim kvasnim nastavkom se torej izognemo močnejšemu žveplanju in dobimo bolj zdravo vino.

mag. JULIJ NEMANIČ

Vrsta melioracij

V črnomaljski občini naj bi jih v letošnjem letu opravili na tisoč hektarjih

ČRNOMELJ — V črnomaljski občini so pričeli z melioracijami in komasacijami leta 1982, ko so meliorirali 55 ha zemlje na cerkviškem in 16 ha na gribeljskem koncu. Z družbenim planom pa so predvideli, da bodo v letih od 1986 do 1990 z melioracijami izboljšali 2 tisoč hektarov kmetijskih zemljišč, in sicer na območju Dobilč, Jerneje vasi, Dragatuša, Sodevcev, Raencev, Lipe, Hrasta, Podklanca, Vinice, Učakovcev, Lokev-Talčjega Vrha, Petrove vasi, Stranske vasi, Krupe, Planine, Ponikev, Ribnika, Adlešič, Tribuč, Butoraja, Črnomlja, Zastave in Gribelj.

V omenjenem obdobju pa so meliorirali 427 ha v Dragatušu (tu so opravili tudi komasacijo), na Lokvah 1 248 ha, na Lokvah II 89 ha, v Semicu 1 292 ha, na Črešnjec 253 ha, v Malinah 80 ha, na Štrekljencu 239 ha ter v Tribučah 255 ha, skupaj torej 1.883 ha. Na novo je bilo urejenih tudi 30 ha trajnih nasadov.

V letošnjem letu pa so ali še bodo v črnomaljski občini opravili melioracije na 1.034 ha zemljišč, in sicer v Nerajcu, Semicu II in Semicu III ter v Dobilčah-Jerneji vasi.

Veliko škode po neurju in suši

Samo suša v sevnškem kmetijstvu povzročila za 49.408.208 din škode

SEVNICA — Ko se je 15. junija nad Sevnico, Blanco, Loko in Zabukovjem utrgal oblak in povzročil neurje z močnim nalivom, v nekaterih drugih delih sevnške občine pa je klestila toča, je nastala škoda v skupni višini 30.076.712 din.

Po zbirnem poročilu o končni oceni škode, ki ga je pretekli četrtlet obravnavala in sprejela sevnška vlada, je najvišji znesek škode na cestah (dobrih 26 milijonov din), saj je neurje z velikimi količinami vode in nanosi zamašilo cestne prostore in močno poškodovalo zgornji ustroj cest. V kmetijstvu je škoda za 682 tisočakov, dobra polovica je zabeležena v družbenem sektorju. Toča je v sadovnjaku, v intenzivnem nasadu jabolk na Dobravi, poslabšala kakovost pridelka, neurje je poškodovalo manipulativne poti, površinske vode, ki so pridrvele s pobočij širšega zaledja, pa so močno poškodovale oz. uničile površine na vrtovih zasebnikov. Sprožilo se je nekaj kmetijskih plazov. Geolog je svetloval izdelavo opornih zidov in dela so že v teku. Stanovanjsko in komunalno gospodarstvo je utrpelo za 2.076.472 din škode, večidel v zasebnih stanovanj-

skih hišah, kamor je vdrla voda. Za dober milijon je škoda še v obrtništvu.

Jože Kolar je na sevnškem izvršnem svetu povedal, da končna ocena škode

KMALU TRGATEV ZGODNJIH SORT

METLIKA — V kratkem se bo v Beli krajini začela trgateg zgodnjih sort grozdja, se pravi šentlovenke, portugalk in gammaja. Nasploh strokovnjaki letos pričakujejo boljše letino kot zadnji dve leti, a kljub vsemu po količini le okoli polovice povprečne normalne letine. Za razvoj trte in s tem za pridelek je slabo vplival dež v času cvetenja, slab rodni nastavek in dolgotrajna poletna suša. Če bi sedaj prišlo do večjega deževja, obstaja resna nevarnost, da bi grozdne jagode začele pokati in gniti.

Potuha Romom se ni obnesla

Romsko vprašanje obstaja na Dolenjskem in v Posavju toliko časa, kolikor časa živijo Romi med nami. Križi in težave so bili vedno z njimi, ker se pač niso hoteli nikoli vklopiti v slovenski civilizacijski ali evropski obrazec. Na koncu koncev bi jim lahko tudi prepustili svobodno odločitev, ali hočejo živeti po svojih Segah in navadah ali pa bodo izbrali način življenja »civilno«.

Toda svoboda izbire naj bi veljala samo do meja vsakega ciganskega tabora posebej, izven njega pa ne bi smeli več dopuščati, da bi si Romi po svojih potrebah nabirali na njivah kmetijske pridelke, pasli konje sredi mest, sekali lipe v gozdovih itd. Vse to, kar počno Romi, namreč že presegajo tisto običajno tatvino iz stiske in ki jo ljudomili dolenjski človek dopušča. Ljudje namreč opažajo, da

so Romi začeli kar trgovati z nakradenimi kmetijskimi pridelki pa z lesniki, ki jih menda sedaj na veliko obirajo itd.

Obstajajo določena znamenja, da Romom takega početja ne bodo več dopuščali. Zna se zgoditi, da bodo Romi pri novi oblasti izgubili vse bonitete, ki so jih imeli doslej. Miza nje na obe očesi, kadar gre za manjše tatvine, posebni šolski oddelki, skrb za gradnjo hiš in podobno. In če se bo odnos do Romov gibal v tej smeri, se zna zgoditi, da nekoč v prihodnosti ne bo več romskega vprašanja. Dosedanja potuha Romom očitno ni koristila. Kdor pa želi na silo ohranjati njihove posebnosti z vsemi nevšečnostmi vred, naj si izvoli Rome povabiti na svoj vrt ali dvorišče.

J. SIMČIČ

NA OKROGLO O KMETIJSTVU

KOČEVJE — Na sam občinski praznik, 3. oktobra, je v Livoldu pri Kočevju sklicana okrogla miza o kmetijstvu v občini. Nanjo so poleg kmetijcev vabljeni še delegati občinske skupščine. Sklicatelja razgovora sta Kmetijsko gospodarstvo in predsednik občinske skupščine dr. Mihael Petrovič. Ob tej priložnosti bodo v Livoldu ob 11. uri odpri novo molzišče KG ter razstavo živine in strojne opreme. Ob 14. uri pa bodo odpri družinsko kmetijo v Starem Brezju.

Roman Bakovč

VODNIK V KUPČIJI

V tej rubriki smo že marsikdaj točno napovedali gibanje cen, to pot smo očitno preveč verjeli našemu informatorju. Ta je namreč napovedoval, da bo krompir za ozimnico cenejši, kot je bil doslej v maloprodaji. Pa smo se uštel, krompir je dražji. Ampak tako je pač na trgu, kjer je treba računati z nepredvidljivimi obrati. Kot je že znano, so medtem poskočile odkupne cene živine. Ne se povsod, med tedom pa jih bodo zanesljivo dvignili, kjer jih še niso. O tem, kako bo potekala prodaja mesa, vas bomo še obveščali in seveda preverjali, ali so bili strahovi mesarjev, da bo prodaja upadla, upravičeni.

M-AGROKOMBINAT KRŠKO

V Krškem v torek še niso dvignili odkupnih cen za živino in potemtakem ni lahko pričakovali, da se niso dvignile cene mesa. Sicer pa je ponudba sadja in zelenjave v krški hladilnici ta turetek še vedno dokaj slaba. Omenimo lahko le, da imajo že prva jabolka, ki jih prodajajo po 10 din, čebulo po 8 din, česen po 7,30 din, zelje po 8 din in krompir po 4,50 din. Jabolka za ozimnico pa bodo od 7 do 8 din, odvisno od sorte in kakovosti.

KZ KRKA NOVO MESTO

V novomeški kmetijski zadrugi so že povečali odkupne cene živine. Mlado pitano govedo plačujejo na meso v ekstras klasi po 44,65 din za kilo, v 1. klasi po 41,95 din, v 2. klasi po 37,70 din in v zelen klase po 33,35 din. Starejše govedo plačujejo v 1. klasi po 34,55 din, v

ostalih klasah pa so ostale cene enake. V 2. klasi ga plačujejo po 28,50 din, 26 din izven klase po 22,60 din. Ali to pomeni, da bo nekaj mesa po nižjih cenah na voljo tudi za reveže? Cena telet ostaja enaka in jih plačujejo po 32 do 34 din.

Z nabavo in prodajo ozimnice bodo pričeli po 15. septembru, okvirne cene pa so že znane. Krompir bo v Novem mestu kar za dinar dražji kot v Krškem, jabolka pa bodo tudi prodajali po ceni od 9 do 10 din. Vse te artikule bodo kupci lahko nabavljali v trgovinah kmetijske zadruga ali v hladilnici na Cikavi. Vabimo tudi ostale kmetijske zadruga in večje kmetovalce, da nam sporočijo cene svojih pridelkov in kje jih je mogoče dobiti.

J. S.

Sejmišča

• **BREŽICE** — Na sobotni sejem so rejci pripeljali 166 do 3 mesece starih prašičkov in 59 več kot 3 mesece starih živali. Prvih so prodali 95, drugih pa 17. Cena mlajšim prašičem je bila 30 dinarjev za kilogram žive teže, medtem ko je veljal kilogram žive teže starejših živali 25 do 28 din.

Kmetijski nasveti

Travnik še redi njivo

Slovenija je živinorejska dežela in bo to tudi ostala. Zaradi stitisočev hektarjev travnikov in pašnikov, ki živinorejo omogočajo in ki jih drugače gospodarsko ni moč izkoristiti. Toda taisti travnik je stoletja redil njivo (ni bil deležen gnoja, ki ga je dajala na njem zrejena živina) in še danes ostaja najslabše oskrbovani del kmetijskega zemljišča. Pa ne zasluži tega.

V kmetijstvu velja načelo, da je prve kilograme dodatnega pridelka najlažje doseči, kasneje pa vse težje. V tej luči ponuja prav travnati svet največje možnosti, zato zasluži, da bi se mu strokovno bolj posvetili.

Začne se z gnojenjem, bolje rečeno, s pravilnim gnojenjem. Strokovna podlaga zanj je kemična analiza tal, in bližajoča se jesen je za to najbolj primeren čas. Tedaj odvzeti povprečni vzorec najbolje prikaže razmerje hranilnih snovi v tleh. Delno lahko o njih sklepamo že po zapleavelnosti ruše. Z dušikom pregojena mesta ali kislata tla imajo povsem določeno rastne. Očitno se tudi napake, ki jih naredimo z nepravilno razvozo gnojovko. Dobro je vedeti, da spomladi, v času intenzivne rasti, travnik prenese petkrat več gnojovke (oz. dušika) kot jeseni. Izplača se torej nekaj več investirati v večjo jamo in gnojovko razvažati tedaj, ko je ruši najbolj koristna.

Očitno se tudi pozablja, da umetna gnojila, vsaj večina od njih, delujejo v karavi kisloto. Po nekajletni uporabi se celo nevtralna tla škodljivo zakisajo, in bi se hvaležno odzvala na apnjenje. Zal je ta agrotehnični ukrep, ki so ga nekdanji zelo priporočali, precej odrinjen v stran.

Sestavo ruše pa razen kislinske poslabša tudi nepravilna raba travinja, predvsem prekasna košnja. Tedaj se uveljavijo agresivne visoke in grobe trave

• **VNOVIČ O ŠČAVJU NA PAŠNIKU** — V kmetijskih rubrikah se vedno znova pojavljajo vprašanja, kako na pašniku ali travniku zatreti topolistno kmetijsko rastlino. J. O. iz Kranja na primer pravi, da mu ni kos niti z rednim izkopavanjem in da se kljub temu kar naprej razrašča. Odgovor: za zatiranje ščavja se najbolj obnese asulox (štiri litre na hektar). Uporabiti ga je treba tedaj, ko ima ščavje veliko listne površine, vendar še ne cvetnih stebel. Še tri tedne po škropljenju pa se na škropljenem pašniku ne sme pasti niti kositi za krmiljenje v hlevu, ker je krma škodljiva.

er plevati, kot so pasja trava, pirnica in ščavje. Če bi travnik prej pokosili, bi se nežnejše vrste trav in detelj ohranile v mnogo večjem deležu in bi zelo pooblašale hranilno vrednost odkosa. Podobno ugodno deluje tudi menjanje paše in košnje, kar je mogoče le na čredinskih pašnikih, ki prej ali slej ostajajo najboljši način izrabe travnatega sveta.

Inž. M. L.

PODGORSKE NEVESTE

Na pragu jeseni so se podgorske njive odele v bela ogrinjala. Kot neveste so v svojem medeno dišečem razkošju, lepe, sijajne in vse bolj redke kot tiste prave, ki tudi vse bolj poredkoma razsvetlijo kmečke izbe. Da je ajdovih njiv vse manj, imajo kmetijski strokovnjaki čisto strokovno razlago, saj menda ta skromna žitarica slabo prenaša njive, ki so zaradi drugih zahtevnejših kultur vse preveč intenzivno gnojene. Kaj pa prave neveste? Tudi njim gnoj in znoj smrdi? (Foto: T. Jakše)

Po 20 letih je bršljinska osnovna šola le dobila prepotrebni prizidek — Čaka jih še ureditev okolice — Izboljšave tudi v drugih šolah

**NOVA ZASEBNA
TRGOVINA**

METLIKA — Konec tedna, v sredo, 15. septembra, bo Metlika do novo zasebno trgovino. Odprl jo bo Mirko Čadonič, in to na začetku kariere, na Cesti brastva in enotnosti 12. Gre za trgovino s tehničnim in gradbenim materialom, v kateri bo na voljo tudi material za vodno in talno izolacijo, tralno kurjavo, elektromaterial, stropno ploščo, no pohištvo, keramične ploščice in kopalnice.

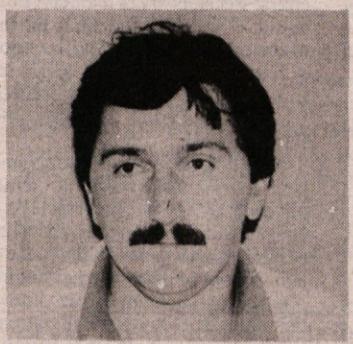
Obljube pekov le uresničene?

Pekarija, ki naj bi jo Dolenjske pekarne odprle v Metliki, bo razbremenila črnomaljske peke — Bogata ponudba na enem mestu — Nov stroj

ČRNOMELJ — Vseh 15 let, odkar so v Črnomlju zgradili novo pekarno, niso obnovili ali celo kupili novih strojev, če seveda odštejemo nekaj manjših strojev. Razumljivo je torej, da so pekovski stroji kar precej dotrajani, to pa se marsikdaj pozna tudi v manjši proizvodnji in slabši kakovosti kruha. Peki so zaradi tega dolgo časa tarnali in opozarjali, a kaj, ko nikoli ni bilo dovolj denarja za naložbo.

Končno pa se je le našel denar za nabavo nove peči Roto, za katero je del denarja prispevala črnomaljska občina, ostalo pa Dolenjske pekarne, katerih poslovna enota je pekarna v Črnomlju. Novo peč bodo uporabljali za peko peciva, zato so stare peči za peko kruha v pekarni vsaj za sedaj še ostale. »Razmišljamo o majhni pekarni v Metliki, ki jo je Žito že dolgo obljubljalo, a ni bilo iz

obljub nič. 1. januarja letos so se Dolenjske pekarne, ki so bile prej tozdr Žita, izločile in postale samostojne, in kot vse kaže, bo sedaj končno prišlo do uresni-

Jože Hribljan

čitve obljube,« pravi Jože Hribljan, vodja poslovne enote Dolenjskih pekarn v Črnomlju.

Načrtujejo, da bi v Metliki pekli specialne kruhe in pekovski pecivo, s tem pa se bo razbremenila črnomaljska pekarna. Šele takrat bodo v Črnomlju vedeli, kolikšne zmogljivosti stroje bodo potrebovali, in upajo, da jim bo takrat uspelo nabaviti novo opremo.

Kljub temu da črnomaljska pekarna peče kruh, pecivo in slaščice za skoraj vso Belo krajino ter poleg tega zalaga delno s kruhom in slaščicami karlovško, ozeljsko in drugoreško občino, s slaščicami pa delno tudi Trebnje in Novo mesto, se je odločila, da svoje izdelke ponudi še na enem prodajnem mestu. Te dni so pred pekarno v Črnomlju odprli kiosk, v katerem bodo na voljo pekovski izdelki iz dolenjskih pekarn, trajni pekovski izdelki drugih slovenskih pekarn, pa tudi uvoženo blago iz

Avstrije. Za kiosk so se odločili predvsem zato, da bo v mestu moč dobiti ves dan svež kruh, ki povrh vsega ne bo zmečkan, kar se pri daljšem transportu kaj rado zgodi. Hkrati pa bodo na ta način ponudili kupcem pestro izbiro pekovskih izdelkov na enem mestu.

Hribljan se je obregnil tudi ob cene kruha. »Naša konkurenca iz Karlovca je že podražila kruh za 30 odst., mi pa smo se odločili za znatno manjšo podražitev 10. septembra. Tako bodo osnovne vrste kruha dražje za 11 odst., specialne vrste pa za petino. S temi cenami bomo še vedno cenejši od Karlovčanov. Včasih, ko je bilo ravno narobe in je bil naš kruh dražji od karlovskega, je bila prava gonja proti nam, sedaj pa je vse tiho, kot da je prav, da je tako, kot je,« razmišlja Hribljan.

M. BEZEK-JAKŠE

PROTI STAVKAM

ČRNOMELJ — Pred kratkim je bila na Teološki fakulteti v Ljubljani enodnevna šola o sindikatih, ki sta se je iz Črnomlja udeležila tajnik Demosa Vlado Starešinič ter podpredsednik samostojnega sindikata v Obrti Ivan Binder. Bili so proti stavki, ki je bila napovedana za 10. september, a tudi proti takšnim kolektivnim pogodbam, pri katerih sestavljanju je sodelovala le Zveza svobodnih sindikatov Slovenije.

RUMENA POT SKOZI KOČEVJE

KOČEVJE — Glavne ceste, ki vodijo po najkrajši poti iz ljubljanske oz. novomeške smeri skozi Kočevje proti Delnicam in morju, bodo osvetlili z rumenimi lučmi, medtem ko bodo ostale ceste in ulice osvetlele z belimi lučmi. Tako se bodo turisti, ki tod vozijo ponoči, lažje znašli, saj so kočevske ulice ponoči v glavnem prazne in avtomobilisti ne morejo nikogar vprašati za pot. »Rumene« ceste so Ljubljanska (del), Tomšičeva, Roška (del), Trg Zbora odposlancev (del) in Reška cesta.

In vendar se premika na bolje

S slavnostne seje trebanjske občinske skupščine ob občinskem prazniku

TREBNJE — V dneh, ko je trebanjska občina praznovala svoj praznik, je bil predsednik občinske skupščine Ciril Pungartnik večkrat vprašan, ali praznik še vedno lahko temelji na ustanovitvi Gubčeve brigade in ali kaj razmišljajo o spremembi.

Trebanjski župan se niti na slavnostnem zasedanju občinske skupščine preteklo soboto v kulturnem domu v Trebnjem ni hotel izogniti temu vprašanju. Doslej je Trebanjem na to preprosto odgovarjal, da od sedaj še ni bilo uradnih pobud za spremembo. Pungartnik pa meni, da do te lahko pride le, če bo zgodovinska veda do tega dejanja zavzela bistveno drugačno stališče, kot ga ima sedaj.

Pungartnik ni načel mnogih vprašanj zato, ker so ta čas skoraj v modi, pač pa zato, da bi se vsi kar najbolj zavdali, da je tudi ta čas, ki ga živimo sedaj, na neki način prelomni čas, čas upanja in pričakovanj, kot je bil to čas druge svetovne vojne in prvih let po

njej, vendar smo ga z arhitekturo boljše vizuma, preneseno na slovenska tla, v marsikateri spremenili v nasprotje pričakovanj.

Predsednik Pungartnik ob slovesnem trenutku, ki so ga počastili številni odborniki in gostje, med njimi tudi član slovenskega predsedstva Ivan Oman, ni pozabil posebej poudariti napredka trebanjske občine, še posebej zadnjih 25 let, ko beleži v primerjavi s Slovenijo pozitivne rasti osnovnih kazalcev razvoja. Denimo, narodni dohodek na prebivalca, ki nekoč ni dosegal niti polovice republiškega povprečja, znaša zdaj že 70 odst. Aktivno zaposlenih občanov je skupaj z aktivnim kmečkim prebivalstvom približno polovica. Kmetijstvo

Več dela, manj cvenka

Kako bodo preživele krajevne skupnosti? — Premalo denarja celo za plače tajnikov

ČRNOMELJ — Na financiranje krajevnih skupnosti so prizadevali že črnomaljski občini opozarjali že dlje časa, še posebej pa prav v zadnjem času, ko je za delovanje v krajevnih skupnostih v proračunu predvidenega vedno manj denarja. Lani je bil celo govor o sklepu skupščine, da občinski proračun ne sme biti večji, kot je začrtan. Vendar pa so delegati na eni zadnjih sej občinske skupščine ugotavljali, da to velja le za denar, ki naj bi ga namenili krajevnim skupnostim, saj se indeks za financiranje teh skupnosti iz leta v leto manjša.

Zato je bilo slišati predloge, da se strokovno ugotovi, katere krajevne skupnosti glede na svojo velikost potrebujejo profesionalnega tajnika, za njihove plače pa se zagotovi denar v proračunu, torej iz sredstev za upravne organe. Načelnik oddelka za občno upravo in proračun je oporekal temu predlogu, češ da ni sprejemljiv, ker ni zakonit. Pojasnil pa je, da se denar za delo v KS zagotavlja iz proračuna ter iz združevanja sredstev podjetij na podlagi samoupravnega sporazuma. Problem pa je, ker je slednji vir popolnoma usahnil. Iz Socialistične stranke so zato predlagali, da začnejo izdelovati statut in poslovnik občine in krajevnih skupnosti. S tem bi bilo na zakonski podlagi urejeno tudi financiranje krajevnih skupnosti.

Problem je tudi v tem, da se tiste malo denarja, kar naj bi ga dobile KS, niso prejele v celoti, namenile pa so ga izključno za materialne potrebe. Ob tem pa morajo tajniki v manjših krajevnih skupnostih, kjer ni profesionalcev, sklepati pogodbe za delo v KS in opravljati še številna dela, za kar marsikdaj porabijo tudi svoj dopust, da je vse opravljeno čim ceneje. Poleg tega je sedaj padlo na krajevne skupnosti še dodatno breme, saj morajo organizirati zbornice občanov, tam, kjer stranke nimajo svojih pododborov, pa morajo ob volitvah predstavnik KS sami opraviti vse naloge. Zato predlagajo, naj bi v takšnih primerih del strankarskega denarja namenili krajevnim skupnostim.

Kakor koli že, mešetarjenje z denarjem za krajevne skupnosti se bo prej ali slej moralo končati, tudi zato, ker ti problemi niso neznani tudi na republiki. Sicer se kaj lahko zgodi, da jih bodo, kot je dejal predstavnik ZKS-Stranke demokratične prenovne, profesionalni ali neprofesionalni tajniki postavili pred vrata, če bo potrebno na primer trikrat ali štirikrat na leto organizirati zbornice občanov. In če bo na funkcije v krajevnih skupnostih padlo vse več obveznosti, cvenka pa bo vse manj, se bo to prav lahko zgodilo zares.

M. BEZEK-JAKŠE

Liberalci dajejo prednost ekologiji

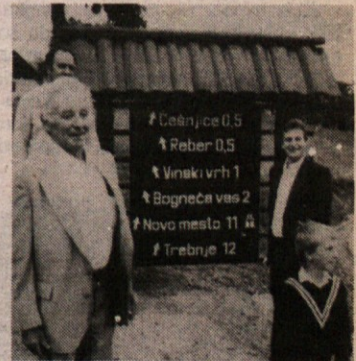
Znova predlagali priznanja

ČRNOMELJ — Konec letošnjega leta sedanemu vodstvu črnomaljske ZSMS-Liberalne stranke poteče dveletni mandat, zato je predsedstvo stranke na nedavni seji sklenilo, da razpiše postopek za evidentiranje kandidatov za člane predsedstva, predsednika, podpredsednika, sekretarja stranke ter za člane nadzornega odbora in komisije za pritožbe. Postopek evidentiranja bo odprti do 10. novembra, kot zanimivost pa omenjamo le, da je lahko za omenjene funkcije predlagan kdorkoli. Edini pogoj je, da je član ZSMS-Liberalne stranke.

Sicer pa je na seji predsedstva tekla beseda predvsem o ekologiji v občini. Zaradi vse večjih ekoloških problemov in njihovega prepečnega reševanja je predsedstvo sprejelo sklep, da se morajo na tem področju temeljiteje prijeti dela. Liberalci pa bodo v skupščini tudi ponovno oživili idejo o podeljevanju priznanj na področju ekologije (pisanice in klopotci ali bele breze in kopine), ki so jih pred časom že predlagali, a so bili zavrnjeni.

Sicer pa bodo pri sprejemanju dolgoročnega plana občine do leta 2000 liberalci vztrajali, da se v planu natančneje opredeli reševanje problema črnomaljskega odlagališča komunalnih odpadkov. V skupščini bodo posredovali tudi pobudo občanov, ki živijo v bližini vojašnice in ki že več let tožijo zaradi neprestanega premočnega hrupa, ki prihaja iz vojaškega ozvočenja.

M. B.-J.

ŠE KORAK BLIŽE NOVEMU MESTU — 2430 metrov asfalta na odseku ceste Česnje—Trebelno, kar je ena pomembnejših pridobitev ob letošnjem trebanjskem občinskem prazniku, bo še izboljšalo prometno varnost na kategorizirani cesti proti Novemu mestu, saj je zdaj preostalo le še 750 m makadama. Predsednik gradbenega odbora Zvonko Muhič se je zahvalil za pomoč trebanjski občini, izvršnemu svetu, republiški upravi za ceste in KS Trebelno. Slednja je prispevala za naložbo desetino denarja. Na posnetku: poglobitveni akterji otvoritve in akcije za asfalt pred ličnim kazipotom v obliki kozolca. (Foto: P. Perc)

Drobne iz Kočevja

ZAHVALA IZ LJUBLJANE — Zahvaljujemo se vam za odlično organiziranje nastopa in bivanja folklorne skupine potomcev slovenskih izseljencev na Nizozemskem. Za naše izseljence je bilo vse to lepo doživetje in upamo, da nam bodo finančna sredstva dopuščala, da bomo še naprej uspešno sodelovali. Zahvalno pismo s tako vsebino je poslala Slovenska izseljenska matica iz Ljubljane svoji kočevski podružnici. Seveda velja zahvala tudi vsem, ki so pri tem pomagali, posebno še pokrovitelju, podjetju Oprema.

NOČNI OBISKI — Avtomobili, ki parkirajo zunaj, doživljajo v zadnjih nočeh obiske neznancev. Iz bencinskih tankov jim iztočijo gorivo in tako uspešno premagujejo zalivsko krizo. Okodovanci upamo, da jih bodo milničniki dobili in poskrbeli za primerno nagrado.

OLJNI MADEŽI — Ob izpraznitvi struge Rinze se je lepo videlo, da iz nekatere kanalov priteka v Rinžo močno onesnažena voda. Upamo, da so (ali pa še bodo) pristojni organi ugotovili, ali gre za nafto, olje, lake ali druge kemikalije, in nato ustrezno ukrepali proti onesnaževalcem.

PASJA ARMADA — Na Trati pri Kočevju je tudi romsko naselje, za katero je podobno kot za ostala taka naselja značilno, da se okoli njega potepa cela armada psov. Tistih nekaj bivališč Romov na Trati premore kar 20 ali raje več psov, ki so strah in trepet za sprehalce in še posebej za otroke. Vse to je ob jezuru, ki naj bi bilo turistična privlačnost.

Ribniški zobotrebc

PO GOBE — Številni obiskovalci gozdarske stojnice na ribniškem sejmu so bili prijetno presenečeni ob bogati ponudi gob. Letošnje leto je bilo sicer za gobarje leto in gobe so bile v Ribniški dolini prava redkost. Poznavalci terena pa so odšli v okolico in se iz 30 kilometrov oddaljenega jezera iz Loškega Potoka vrnili s polnimi košarami gob.

MIKLOVA HIŠA — Miklova hiša v predmestju Ribnice ima lepo urejeno zunanjo okolico. V začetku septembra naj bi jo slovesno odprli, vendar je notranja ureditev nedokončana in tako so opustili otvoritveni. Ko bo vse urejeno, bo Miklova hiša pravi kulturni hram.

PREDAVANJE — France Cvenkeli, nekdanji glavni urednik Lovca, glasila slovenske zelene bratovščine, je imel za temo predavanje o lovskih šegah in običajih. Marsikateri lovec je dobil material za nadaljevanje svojih lovskih zgodbic.

Trebanjske iveri

SPREMLJAVA — Vse tako kaže, da bodo poslej ob praznovanju trebanjskega občinskega praznika morali v železni repertoar kulturnega sporeda ob trebanjskem pihalnem orkestru, Trebanjskem orkestru in se kateri vokalni skupini vključiti še naše vrle železničarje. Ja, prav ste prebrali, saj smo se vsi prisotni na slovesnosti ob otvoritvi doma gasilcev v Trebnjem preteklo soboto natanko ob 15.39 urah prepričali, da strojevodje navijajo na Trebanje. Vsaj tisti v potniškem vlaku, ki je ob omenjeni uri pripeljal iz Ljubljane proti trebanjski železniški postaji, je tako razposajeno trobil s svojo motoriko, kot da je na kakšnem solističnem koncertu.

POBRATIMI — Pobratene občine Vebika Gorica iz Hrvaške in Ilijaš iz BiH so prišle tudi tokrat v Trebnje z močnimi delegacijama, medtem ko so nekateri ob občinskem prazniku pogrešali pobratimo iz srbske občine Obrenovac. Večini pa zaradi tega le ni bilo zelo hudo »pod osebnost«, in so tako svoje obnašanje pač komentirali, da je tako še bolje, kot da bi zaradi pobratimov morali na vse pretege napenjati močgančke in paziti, da ne bi s kakšno besedo užalili gostov iz Srbsolavije.

SMETI — Trebanjska Komunalna je skladno z občinskim odlokom skušala 1. septembra uvesti nov način odvoza odpadkov. In zdaj je nastala v mokronoški rari mala revolucija, češ da oni že ne bodo drago plačevali odvoza smeti, ko pa imajo vse vrsto let rešeno vprašanje, kam s smetmi. Ve se, da Mokronog, Martinja vas, Bruna vas, Hrastovica, Slepšek premorejo svojo smetišča, toda vsem tem se po domače reče — divja ali črna.

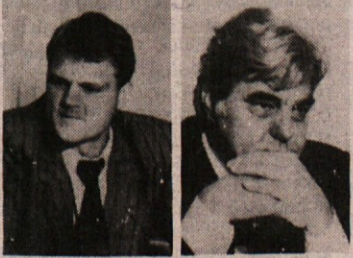
Samoniklo bo težko do razvitih

V trebanjski občini pričakujejo večjo pomoč pri svojih razvojnih ciljih — Svetovni rekorderji po gostoti vasi — Nezadovoljstvo s PTT

TREBNJE — Čeprav so v trebanjski občini v zadnjem desetletju veliko storili za hitrejši razvoj celotne občine, predvsem so z boljšimi cestnimi povezavami in ustrezno kmetijsko politiko odprli perspektivo podeželju, pa predsednik trebanjske vlade Jože Rebolj meni, da bi trebanjska občina še morala biti uvrščena med nerazvite slovenske občine.

Iz te družine so Trebanje izrinili ravno kazalci naglega napredka. Toda lani je ta občina dosegla le 69,9 odstotkov povprečnega republiškega družbenega proizvoda in je pristala po tem merilu na 51. mestu. Junija letos pa je povprečni čisti osebni dohodek v trebanjskem gospodarstvu znašal natanko 88,5 odstotka povprečnega slovenskega. Navkljub temu da Trebanji radi poudarjajo samoniklo rast občine in da se v zadnjem obdobju lahko pohvalijo z najboljšimi rezultati gospodarjenja med dolenjskimi občinami, pa so se v teh kriznih časih znašli pred precejšnjimi zagatami.

»Indeks 513 odstotkov za splošno porabo ne zadošča za splošno porabo, saj bi nam tako letos zmanjkalo za osebne dohodke v naši upravi toliko, da bi ostali dva meseca brez plače, sredstva v višini omenjenega indeksa pa zagotavlja jo pokrije materialnih stroškov le za 11 mesecev. Ta indeks je treba dvigniti, saj je to posledica razmer pred leti, še pred pričetkom indeksiranja, ker smo startali na zelo nizkih osnovah. In zdaj smo prišli v skrajno napet položaj, da tega pre-

Jože Rebolj

Ciril Pungartnik

nedavnem obisku v Trebnjem seznanil, da so Trebanji na področju infrastrukture še zmeraj precej nerazviti. Medtem ko so Trebanji zadovoljni z delom električarjev, pa poudarjajo, da ne bi smeli priti do kakšne kasnitve ali celo prekinitve gradnje RTP Hudo, saj bi brez te postaje oz. preklopa električne energije ostali brez kakovostne dobave elektrike. Plinovod Trebanje zaenkrat obide, medtem ko pri gradnji hitre železnice računajo na močne odpore kmetov zaradi posegov v kakovostno zemljo.

»V občini Trebnje pa smo menda svetovni rekorderji po gostoti naselij oz. vasi na kvadratni kilometer, saj jih imamo v občini kar 2161 in v vsako vas napeljuje vodovod, ceno, telefon — to so izredni napor. Menimo, da smo v preteklih letih precej naredili za posodobitev cest, tudi regionalnih, in sicer v sodelovanju z bivšo cestno skupnostjo. Radi pa bi še pomoč pri odpravi dveh cestnih »zamaškov«: gre za 2800 m makadama na cesti Žužemberk — Trebnje, ki je poleti bližnjica za Jadransko morje; druga taka cesta, ki jo ravno tako krpaмо kakšnih 20 let, je od Mokronoga do Zbur,« je povedal Pungartnik.

P. PERC

Odšel je samotni jezdec

Tik pred sedemdesetletnico, praznovan bi jo 20. oktobra, je v Ljubljani dokončno odšel s prizorišča človeškega življenja slovenski književnik Jože Javoršek, s pravim imenom Jože Brejc. Ob njegovi smrti je nekdo zapisal, da je prehodil razgibano življenje skozi polno vijug, strmih klancev in ostrega kamenja. Prava prava je vse Javorškovo življenje razprano v njegovih delih, saj je pisal le iz sebe, na podlagi lastnih izkušenj o svetu in ljudeh.

Luč sveta je zagledal v Velikih Laščah na Doljskem. Izšel je iz okolja, ki je nekoč dalo Primožu Trubarju in potem še Frana Levstika. Prav ta dva sta mu bila zgled, kako se je treba boriti za svoj prav. Izobrazilo si je najprej pridobil na klasični gimnaziji v Ljubljani, nato je študiral primerjalno književnost, vendar pa študija ni dokončal. Zaustavil mu ga je napad na Jugoslavijo.

Že leta 1941 je odšel v partizane in postal pomemben organizator upora. Kot krščanski socialist je bil tesen sodelavec Edvarda Kocbeka, a je z njim prišel tudi v hudo nasprotje, predvsem po Dolomitski izjavi, ko se je svet njegove vizije prvič povsem zrušil. Malo pred koncem vojne je postal vodja Radia OF in to ustanovo je vodil še nekaj časa po vojni, dokler ni odšel v Pariz, da bi tam končal primerjalno književnost. Ko se je leta 1948 vrnil, so ga zaprli, češ da je vohun, in je v krivičnem zaporu preživel celih pet let.

Po prihodu iz ječe je Javoršek dokončal študij dramaturgije, bil potem dalj časa na SAZU in skupaj z Josipom Vidmarjem urejal knjižno zbirko Znameniti Slovenci, za katero je sam napisal knjigo o Primožu Trubarju in Lili Novy. Ob tem je vseskozi deloval kot svobodni književnik.

Začetel je kot pesnik in že leta 1947 izdal zbirko pesmi pod preprostim naslovom Partizanska lirika. Ker je čutil, da v liriki ne more povedati vsega o sebi in drugih, je pisal še v drugih oblikah, najprej eseje, potopise in drame. Z dramatikom se je ukvarjal že med vojno, prave drame pa je napisal veliko let kasneje. S Povečevalnim steklom je preveč dregnil v takratno oblast in so morali dramo po več predstavah umakniti z repertoarja. Znano so še: Odločitev, Kriminalna zgodba, Iz take smo snovi kot sanje, Manevri, Konec hrepenenja, Dežela gasilcev idr.

Še bolj kot drame so vznemirjala

njegova prozna dela, ki se gibljejo med spomini, osebnimi izpovedmi, polemiko, esejistiko in čistim romanopisjem. Z nekatereimi knjigami je prav razburkal duhove. Take so: Kako je mogoče, Nevarna razmerja, Črna križaneta, Spomini na Slovence (odlomke iz tega svojega zadnjega dela je letos 28. maja bral v Novem mestu kot gost 13. doljenjskega knjižnega sejma), pa tudi Hvalnica zemlji in Samotni jezdec.

V teh delih je Javoršek uvedel v slovensko književnost nov način pisanja, ki je v tem, da avtor breobzirno in s čisto osebnega vidika obravnava ljudi, ki ne mislijo in ne ravna po njegovi meri. S tem načinom pisanja si je nakopal nemalo nevednosti. Z Javorškom se sicer večkrat ni bilo moč strinjati. S pravo ihto se je na primer

Jože Javoršek (1920 — 1990)

zaganjal v protiboljševiško revijo Prostor in čas in prav srborito nastopal tudi proti Novi reviji že ob njenem nastanku. A tudi takšno ravnanje je bilo del njegove osebnosti, ki je bila, čeprav v glavnem premočrta in brezkompromisna, tudi konfliktna, kontrolna.

Javoršek je dobil več uradnih priznanj, med drugimi nagrado Prešernovega sklada. Od vseh pa mu je največ pomenila nagrada Zveze pisateljev francoskega jezika, ki jo je dobil leta 1987 za v francoski napisane Nevarne spomine. Cesar ni dosegel doma, mu je priznala tužina.

Sam se je zaradi svoje poti skozi življenje in literaturo označil za samotnega jездca. In to je ostal do zadnjega.

I. ZORAN

Arheološki praznik Novega mesta

100-letnica arheoloških izkopavanj v Novem mestu — Jutri zborovanje arheologov in razstava Praznik situl — Izid dveh novih arheoloških publikacij

NOVO MESTO — 13. septembra 1890 je kanonik novomeškega kapitlja Jožef Hočevnar brzojavno obvestil Deželni muzej v Ljubljani o arheoloških najdbah v Novem mestu. To so bili žgani grobovi keltskih Latobikov, ki so jih odkrili pri gradnji Kolodvorske (sedaj Ljubljanske) ceste, na prostoru pred sedanjima poslopjema Ljubljanske banke in občinske skupščine. Iz ljubljanskega muzeja so poslali preparatorja Schulza, da opravi izkopavanje in pridobi najdbe za Deželni muzej.

Tako se je pred sto leti začelo prvo izkopavanje v Novem mestu. Najdbe so

• Knjiga Novo mesto skozi čas bo lahko služila kot vodnik, učbenik, strokovna literatura ali poslovno darilo. V Doljenjskem muzeju so prepricani, da bo zapolnila vrzel v domoznanski literaturi in našla mesto v vseh knjižnicah, javnih ustanovah, podjetjih in šolah. Marsikomu bo lahko tudi napotilo za nadaljnji študij.

med Novomeščani vzbudile tolikšno pozornost, da so jih takoj po končanem izkopavanju predstavili javnosti na posebni razstavi v novomeški kazini, preden so jih odpeljali v Ljubljano. To prvo dokumentirano arheološko odkritje v Novem mestu je opozorilo na bogato prazgodovinsko dediščino mesta, ki so ji muzejski delavci poslej posvečali vse večjo pozornost.

V naslednjih desetletjih, do današnjih dni, so bila na mestnem področju opravljena mnoga arheološka raziskovanja, ki so dala številne in dragocene najdbe ter pojasnila naselitveno zgodovino Novega mesta v prazgodovinskih obdobjih, davno pred ustanovitvijo Rudolfovega mesta. Odkrivanja grobov in naselbinskih ostankov iz različnih arheoloških obdobjev so pokazala, da je bil novomeški prostor že od bronaste dobe naprej stalno in gosto naseljen. Že v prvem tisočletju pred našim štetjem je bilo Novo mesto središče bogatih prebivalcev z visoko razvito kulturo in civilizacijo. Izjemno bogata arheološka dediščina Novega mesta uvršča ta kraj med najznamenitejša arheološka najdišča v Sloveniji. Novomeške najdbe so dobro znane tudi v mednarodnih strokovnih krogih.

Da bi ob stoletnem jubileju arheološko bogastvo Novega mesta in Doljenjske predstaviteli čim širši javnosti, so v organizaciji Doljenjskega muzeja, Za-

voda za varstvo naravne in kulturne dediščine ter Slovenskega arheološkega društva pripravili naslednji program. Jutri, v petek, 14. septembra, bo zborovanje slovenskih arheologov s predavanji v Domu kulture in nato otvoritev

Akvarelni zapisi o Krki

Slikarska razstava Kostje Viranta v Dol. Toplicah

DOLENJSKE TOPLICE — Jutri, v petek, 14. septembra, bodo v Zdravilišču Doljenjske Toplice ob 20. uri odprli razstavo akvarelov Kostje Viranta (ml.) iz Straže. Slikar, ki je dobil prve pobjude za likovno ustvarjanje od svojega očeta, tudi amaterskega slikarja, se bo ljubiteljem likovne umetnosti predstavil s ciklom Od izvira do izliva Krke.

Dolenjska pokrajina je za slikarje zelo privlačna, še posebej za akvareliste. Viranta je predvsem očarala krajina ob Krki, reki, ki počasi vijuga med polji in naselji kot širok trak iz zelene svile. Če se je povzpel med vinograde na sončnem pobočju Srobotnika, se mu je ta, tja do Gorjancev in Roga zavalovljena pokrajina v mislih tako približala, da jo je lahko zajel v dlani. Krka, ki je zaznamovala kraje in življenje ob sebi, je vplivala tudi na Virantovo odločitev: da se ji posveti kot likovnik. Motive, ki mu jih je ponudila, je slikarsko »zapisoval« v najrazličnejših tehnikah, v pastelu, olju, gvasu in nazadnje še v mokri tehniki — akvarelu. Tako je nastal tudi omenjeni cikel, ki bo od jutri (do 30. septembra) na ogled v Doljenjskih Toplicah.

Sama otvoritev te razstave bo kulturni dogodek zase. Jani Kramar in Helena Senica, ki sta organizirala razstavo, sta poskrbela tudi za bogat glasbeni, plesni in recitacijski program. Nastopili bodo: operni pevec Stane Koritnik, igralec Ivo Ban, pesnik Bernard Zagrnj (avtor zbirke Raztreščeni začarani krog, izšla pred dobrim letom in pol), plesna skupina Maja — Lida — Vali in Branko Dobravc, ki bo povezoval spored.

I. Z.

arheološke razstave Praznik situl v Doljenjski galeriji. Naslednji dan, v soboto, 15. septembra, bo za udeležence zborovanja strokovna ekskurzija v Belo krajino.

V počastitev tega jubileja so organizatorji izdali dve arheološki publikaciji: bogato ilustriran katalog Sto let arheoloških raziskovanj v Novem mestu 1890—1990 (avtor Tone Knez) in Arheološki najdišča Doljenjske (več avtorjev) s kratkimi predstavami novjših raziskav na Doljenjskem, v Beli krajini in Posavju.

Proslava stoletnice arheoloških raziskovanj v Novem mestu je pod pokroviteljstvom predsednika občinske skupščine inž. Marjana Dvornika.

T. K.

Prireditve v ŠK Mirana Jarca

Predavanja, večer poezije, slikovno-knjižna razstava o »novomeški pomladi«

NOVO MESTO — Študijska knjižnica Mirana Jarca se tudi v novi kulturni sezoni tvorno vključuje v kulturno življenje Doljenjske, predvsem pa Novega mesta. V ta namen je že pripravila program prireditev za septembrsko-oktobrsko obdobje. Program sestavljajo v glavnem literarnozgodovinska predavanja o tokovih v besedni in drugih umetnostih, predavali pa bodo priznani strokovnjaki. Ena od prireditev bo posvečena zdajšnji literarni ustvarjalnosti v Novem mestu. Vsebinsko bo program navezan na aktivnosti v okviru praznovanja 70-letnice »novomeške pomladi« in gibanja za prevetritev in popestritev novomeške kulturne ponudbe in kulturnega življenja.

Za omenjeno obdobje so predvidene v študijski knjižnici štiri prireditve. Prva bo v petek, 21. septembra, ob 19. uri, ko bo dr. Janez Strehovec iz Ljubljane v knjižnici predaval o postmoderni kulturi in novih tendencah medijske umetnosti. Teden kasneje, v petek, 28. septembra, tudi ob 19. uri, bo dr. Janez Vrečko poslušalcem govoril o slovenski zgodovinski avantgardi, ki jo v literaturi predstavljata Novomeščan Anton Podbevšek in Kraševac Srečko Kosovel. V knjižnici bo ob tej priložnosti na ogled slikovno-knjižna razstava o »novomeški pomladi«. V petek, 5. oktobra, ob 19. uri bo v študijski knjižnici Mirana Jarca literarni večer novomeških pesnikov. Predstavili se bodo v glavnem znani ustvarjalci, nato bo pogovor o poeziji in sploh o literaturi. Ob koncu oktobra (datuma še niso določili) bo v študijski knjižnici predaval dr. Lev Kreft o zvišenem v umetnosti.

I. Z.

kultura in izobraževanje

Listi za mlade

Pionirja zamenjala nova revija Gea, Pil pa ni več kratica za Pionirski list

V Sloveniji bo mladinska periodika še naprej izhajala, čeprav morda težje, kot je do zdaj, saj se družbeni delež zanjo zmanjšuje. Izdajatelji želijo ohraniti razmeroma visoke naklade, naklade pa prodati z novimi prijemi, mikavnimi za mladino. Poudariti je treba, da je ves ta tisk namenjen predvsem šolarjem, osnovnošolcem in srednješolcem, zato je tudi izhajanje prilagojeno šolskemu in ne koledarskemu letu. Kar zadeva vsebino, je iz nje že razviden duh novih razmer in novega časa, in to že kar iz naslovov publikacij. Pionirja in Pionirskega lista ni več, zamenjali sta ga novi reviji.

Seveda je tu beseda o mladinski periodiki, ki izhaja pri Mladinski knjižnici, o otroških in mladinskih listih. Prve številke teh listov so izšle prejšnji teden, torej že takoj na začetku šolskega leta, kar je vredno posebne omenbe in poudarka, zato so tudi v Mladinski knjižnici pripravili skupno predstavitev.

Ciciban, ki praznuje z novim letnikom 45-letnico izhajanja, bo tudi v tem šolskem letu izhajal v zavidljivo visoki nakladi 100.000 izvodov. Da novi čas spodbuja drugačno vsebino tudi v tem listu, kaže obaja legenda o Kristusu in svetem Petru v prvi številki. Izvod Cicibana stane 25 dinarjev.

Enako ceno kot Ciciban ima Proteus, naša najstarejša naravoslovna revija, ki izhaja že trideset let. Ob nakladi 6000 izvodov v slovenski se obeta še izdajanje Proteusa za hrvaško jezikovno območje. Takšno širjenje ta revija, ki jo z izvirnimi prispevki polnijo domači znanstveniki in avtorji zanimivega fotografskega in drugega ilustrativnega gradiva, prav gotovo zasluži.

Povsem nova je Gea, poljudnoznanstvena revija za vse generacije, ki je zamenjala revijo Pionir. Gea je obsejnejša od predhodnika, ima več izvirnih in prevedenih prispevkov, ilustrativno gradivo pa v celoti v barvah. Začela je z naklado 15.000 izvodov in s ceno 45 dinarjev izvod.

Izšel je tudi Pil, ki pa je od januarja ni več kratica za Pionirski list, ampak za Pisani list. Prva številka v novem šolskem letu se je bralcem predstavila na 32 straneh, v novi preobliki in z veliko barvnega gradiva ter v dokaj visoki nakladi 55.000 izvodov. Pil je od vseh listov najcenejši, stane le 15 dinarjev. Za tiste, ki ne vedo, še tole: Pil je tednik, posega pa na vsa področja, od športa do glasbe in literature.

Bržkone bo v naslednjih številkah teh listov oziroma revij tudi kaj take snovi, ki sodi bolj v učbenike. Seveda s področij, za katera učbenikov še ni.

I. Z.

GRAND PRIX ZMAGU JERAJU

BEOGRAD — Tu je bila nedavno odprta mednarodna razstava ilustracij, znana pod imenom Zlato pero. Prvo nagrado, Grand prix, je mednarodna žirija podelila slovenskemu akademskemu slikarju in ilustratorju Zmagu Jeraju za ilustracije v knjigi Andreja Brvarja Zimska pravljica.

Transcendentalni kulturni dogodek

Velika mednarodna umetniško-spiritualna skupina bo med turnejo po Evropi nastopila tudi v Sloveniji, in sicer v soboto, 22. septembra, ob 19. uri v športni dvorani Slovana na Kodeljevem v Ljubljani. Zanimanje za ta do zdaj največji transcendentalni dogodek pri nas je zelo veliko, zato prodajajo vstopnice (po 100 din) že v predprodaji, in to v osmih slovenskih mestih. V Novem mestu jih je moč dobiti v knjižarni Mladinske knjige na Glavnem trgu. Prireditve se imenuje Hare Krishna festival, sestavlja jih šest točk; med desetimi voditelji oziroma izvajalci so štirje, ki niso samo glasbeniki in umetniki najvišje ravni, ampak tudi pravi duhovni učitelji. To so: Sri la Harikēša Svami, Šrila Sačinandana Svami, Sri Avinas Čandra in Sri Krišna Kšetra. Duhovni učitelj je prozorni posrednik, ki omogoča, da je moč videti duhovne stvari tudi s človeškimi očmi, in Hare Krishna je praktična demonstracija tega. Nastopajoči bodo obiskovalcem omogočili izkustvo najvišjega duhovnega uživanja skozi glasbo, ples, predavanje, multivizijo in degustacijo vegetarijanskih specialitet.

DOLENJSKI LIST 7

Kajkavski večer ob gobah velikankah

Ob otvoritvi razstave del hrvaškega naivca Mladena Kefelje v Posavskem muzeju so kajkavsko ubran umetniški večer izvedli glasbenika Elizabeta in Drago Križanić in igralka Smiljka Bencet — Regica iz tv-nadaljevanke Gruntovčani

BREŽICE — Prvi razstavljavec v galeriji Posavskega muzeja to jesen je naivec, slikar in kipar Mladen Kefelja iz Vrbovca na Hrvaškem. Razstava, ki so jo odprli minuli četrtek zvečer in bo na ogled do 1. oktobra, obsega petinideset slik in petnajst skulptur tega ustvarjalca.

Kot je dejal Marjan Gregorič, ravnatelj Posavskega muzeja, so se za predstavitev Kefeljeve ustvarjalnosti v Brežicah odločili zato, da bi obiskovalcem omogočili spoznati tudi naivo, saj je ta zvrst likovne umetnosti zelo redka gostja posavskih razstavišč. Na Hrvaškem je naivna umetnost vsekar bolj navzoča kot v Sloveniji, znanih je več tako imenovanih šol (npr. hlebinska), smeri in slogov slikanja. Mladen Kefelja pripada vrhovskemu likovnemu krogu, ki je zrasel ob izkušnjah podravske in zagorske smeri v naivi, od drugih pa se loči po tem, da je njihov likovni svet trdno oprt na realno življenje, ne pa na fantazijske predstave.

Prevladujoč motiv Kefeljevih slik, ustvarjenih pretežno v pastelu (slika tudi v olju na platno in steklo), so gobe, klobučaste in storžaste. Kot vemo, so gobe užitne in strupene, takšne, ki nas razveseljujejo, in takšne, ob katerih nam gre (če pomislimo, kaj bi se zgodilo po zaužitju) srh po životu. Strupene gobe so občajno znamenja slabe, nestrupene pa znamenja dobrega, radostnega. Tako jih pojmuje tudi slikar Mladen Kefelja. Da bi to življenjsko radost ali grozo še bolj podaril, je naslikal gobe velikanke. V njegovi »krajini« so gobe zrasle vsepovsod, pogonale so celo iz onesnaženega morja. K njim se človek zateka ali od njih beži.

V malih skulpturah, izdelanih iz keramike in siporeksa, je Kefelja upodobil bogastva iz slovanske mitologije: Radogosta, Triglav, Peruna, Svaroga in druga mitološka bitja, kakor bivajo v njegovi in nemara tudi v naši skupni zavesti kot del fantastične predstave.

V malih skulpturah, izdelanih iz keramike in siporeksa, je Kefelja upodobil bogastva iz slovanske mitologije: Radogosta, Triglav, Peruna, Svaroga in druga mitološka bitja, kakor bivajo v njegovi in nemara tudi v naši skupni zavesti kot del fantastične predstave.

V CELOVCU

CELOVEC — Tu so v okviru mednarodne likovne prireditve Intart 90 prejšnji teden odprli razstavo del devetih uveljavljenih slovenskih likovnih umetnikov. To so: slikarji Zvest Apollonio, Silvester Komel, Henrik Marchel; kiparji Dragica Čadež, Janez Lenassi, Dušan Tršar in grafiki Črtomir Freljih, Janez Matelič ter Gozard Šefran.

JUBILEJNI, 25. EKSTEMPORE

PIRAN — V ponedeljek, 10. septembra, se je tu začel jubilejni, že 25. mednarodni slikarski ekstempore. Prireditve bo trajala do nedelje, 16. septembra, ko bodo odprli razstavo in razglasili nagrade.

Tretja Zafredova postaja

Pregledna razstava del Stojana Zafreda, slikarja, ki slika z usti, tudi v Krškem lepo sprejeta

KRŠKO — Galerija Krško je že tretja postaja pregledne razstave slikarskih del 39-letnega Stojana Zafreda na Doljenjskem. Predtem so bile iste svitarice tega zanimivega ustvarjalca iz Divače, ki je zdajset let na invalidskem vozčku in slika s čopičem v ustih, na ogled v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici in Doljenjski galeriji v Novem mestu. Doljenjsko popotovanje bo ta razstava zaključila v Trebnjem, kamor jo bodo prepeljali iz Krškega, in sicer po 21. septembru. Že zdaj lahko predvidevamo, da bo otvoritev v trebnjskem razstavišču še posebej slovesna, saj so pravzaprav Trebnjci — njihov Center interesnih dejavnosti in njihova Zveza kulturnih organizacij — Stojanu Zafredu omogočili predstavitev s pregledno razstavo, in to prvič v Sloveniji.

Ponovno je treba poudariti, da je Zafred, ki je sicer že skoraj dve desetletji navzoč v slovenskem likovnem življenju, šele na Doljenjskem doživel priznanje kot slovenski slikar. K temu je nedvomno veliko pripomogel novomeški umetnostni zgodovinar Jožef Matijević, kustos iz Doljenjskega muzeja, ki se je v Zafredovo slikarstvo poznalvalsko poglubil in o njem napisal tehtno in pravično besedo. Matijević je prvi pri nas jasno in odločno povedal, da Stojan Zafred ni nikakršen obrobno pomemben rekreacijsko-terapevtski likovnik, ampak pravi umetnik. Podobno mnenje o tem slikarju je do zdaj imela tudi tužina. Zafred je namreč že štiri leta štipendist mednarodnega združenja slikarjev, ki rišejo z usti ali nogami.

Jožef Matijević je, tako kot že na otvoritvah v Kostanjevici in Novem mestu, tudi na otvoritvi Zafredove razstave v Krškem minuli petek zvečer povedal, da so slike, ki so na ogled, plod natančne, ambiciozne in občutno zastavljene likovnega programa, ki ga avtor Stojan Zafred lahko iz dneva v dan uresničuje le ob izjemni in vsega spoštovanja vredni volji do dela. Res pa je, da so krški obiskovalci precej prikrasjeni, saj je v mali galeriji, ki jo vodi Valvasorjeva knjižnica, lahko na ogled le izbor tistega, kar so poprej videli ljubitelji likovne umetnosti v Kostanjevici in Novem mestu.

I. ZORAN

v kajkavskem narečju. Če upoštevamo, da je tudi likovni svet Mladena Kefelje vsaj po poreklu s kajkavskega območja, potem lahko zapisemo, da smo v Brežicah doživeli kajkavski umetniški večer.

I. ZORAN

Novosti ne smejo škodovati učencem

Na SŠTZU Novo mesto v tem šolskem letu poskusno samo tri ocenjevalna obdobja namesto dosedanjih štirih — V treh oddelkih brez opravičevanja izostankov

NOVO MESTO — Srednja šola tehniških in zdravstvene usmeritve Novo mesto je ena od štirinajstih srednjih šol v Sloveniji, ki so sprejele pobudo Zavoda Republike Slovenije za šolstvo in se v tem šolskem letu vključile v slovenski eksperiment izvajanja treh ocenjevalnih obdobji. Svet šole je odločitev potrdil že ob koncu minulega šolskega leta, starše pa bodo s to novostjo seznanili na prvih roditeljskih sestankih, ki bodo v ponedeljek, 17. septembra.

Novo ocenjevalno obdobje bodo izvajali v vseh programih ali usmeritvah te novomeške srednje šole. Najdaljše bo

prvo obdobje, ki bo trajalo do božiča oziroma do prvih šolskih počitnic. Drugo ocenjevalno obdobje bo do 1. aprila in tretje od tega dne do konca šolskega leta. V drugem obdobju bodo tudi tradicionalne zimske počitnice, ki pa bodo že v tem šolskem letu bistveno krajše. Tako imenovanega polletja, ki je nastopilo z zimskimi počitnicami, po novem ne bo več in to tudi pomeni, da učenci ne bodo nesli domov spričeval, kot so jih do zdaj.

»Uvajanje treh ocenjevalnih obdobji, ki bo zamenjalo dosedanja štiri, mora biti v prid učencem in nikakor ne v njihovo škodo,« poudarja ravnatelj inž. Peter Šterk. To pa zahteva, da se spreminjajo nekatere ukoreninjene navade, npr. pri ocenjevanju. »Ne bo več kampanjskega preverjanja znanja in ocenjevanja tik pred ocenjevalnimi konferencami, ker je to povzročalo stresne situacije pri učencih, temveč bo to potekalo sproti tako, da bodo učitelji preverjali znanje ob tematskih celotah. Tako imenovanega popraviljanja ocene za nazaj, npr. za snov prejšnje konference, ne bo smelo biti več.« Morebitno kampanjsko preverjanje znanja bodo na šoli preprečili tako, da bodo sproti, vsak drugi petek v mesecu, napravili statistični pregled številca ocen pri posameznih učiteljih. S temi ocenami bodo lahko sproti seznanjali tudi starše, in sicer na rednih govorilnih urah.

Na tej šoli so v novem šolskem letu uvedli še en eksperiment: poskusno spremljanje izostankov v treh oddelkih

(2. a — elektro ter 2. a in 3. a — gradbene usmeritve). Bistvo te novosti je, da učencem ne bo treba več opravičevati izostankov od pouka, razen ob daljših boleznih in drugih neobičajnih primerih. Vse bo torej odvisno od njihove discipline in reda. Da pa ne bi prevladal nered, je šola določila nekatere pogoje, ki jih morajo učenci izpolniti, da bi bili deležni omenjene ugodnosti. Obisk pouka pri posameznem predmetu ne sme postati pod 90 odstotkov, učenci morajo v rokih opraviti vse obveznosti (npr. šolske naloge, programe, vaje idr.). Učenec, ki bo preveč izostal od pouka pri posameznih predmetih, bo moral opravljati izpite iz treh predmetov, vendar največ iz treh, in to v junijemskem avgustovskem roku. Seveda bodo o vedenju učencev v teh eksperimentalnih oddelkih starši sproti obveščeni.

I. ZORAN

DANES SE ZAČENJA SREČANJE VILENICA 90

SEŽANA — Danes, v četrtek, 13. septembra, se tu že petič začneja Vilenica, srečanje slovenskih pisateljev s pisatelji iz štirinajstih srednjeevropskih držav ter gosti iz ostale Evrope in ZDA. Vilenici, ki se je utrdila kot pomemben evropski kulturni dogodek, je tokrat posvečeno tridnevno dogajanje. Uvodni esej bo imel Veno Taufer pod naslovom Izživ ali zgaga?, zvečer pa bo v jami Vilenici srednjeevropski literarni večer. Jutri bo koroški založnik Wieser predstavil knjige, izdane v sodelovanju z Vilenico, nakar bo v devinskem gradu srednjeevropski literarni večer. V soboto bodo najprej predstavili slovenski prevod knjige lanskeletnega nagrajenca Vilenice Jana Skacela, potem bodo podelili kristal Vilenice 90, zvečer v jami Vilenici pa nagrado Vilenica 90.

Kdaj občinski praznik?

Na rob pobudi, da bi 7. aprila slavili kot občinski praznik, to! Zakaj bi to počenjali v znamenju spomina na moža, ki je »podelil« nasele na Krkini okolijskega dne leta 1365 mestne pravice, če ga meščani in okolijski prebivalci nikdar niso zavoljo tega toliko čislali, da bi ga kljub prizadevanju raznih nemških uradov tudi klicali po njegovem priimku? Ne Rudolfovo — bilo je in ostalo je NOVO MESTO! In rojstvo mesta ni nič posebnega, važnejše od tega je njegova vloga in drža skozi čas. In kdo bi temu mestu in okolijski mogel oporekati? V imenu svobode in ljubezni do domovine, do zemlje, do korenin slovenske se je Trdinovo ljudstvo, od kmeta, trgovca, intelektualca do maloštevilnega delavstva, od revnih, siromašnih in nemaničev pa do dobro stojećih in premožnih, zbralo v odpor in upor, tudi za ceno svojega življenja. Ta odpor in upor sta bila gibanje slovenske Osvobodilne fronte, kateri so se pridružili, to je bilo partizanstvo, osvobodilni boj in hrkati ogromen, plemeniti prispevek ljudi na Dolenjskem v okviru majhnega in pogumnega naroda v svetovnem spopadu z nacizmom.

Spopad s sovražnikom, okupatorjem na Bučki je le eden od vidnejših in važnejših dogodkov, ki izpričuje takratno etično in narodno zavest večine Dolenjcev oziroma tudi takratne večine prebivalcev na območju sedanje novomeške občine. Srž vprašanja glede novomeškega občinskega praznika torej niti ni v tem, ali naj bo navezan na prej omenjeni spopad, pač pa, ali nam v zgodovini dolenjskega mesta in okolijskih krajev odločitve in dejanja takratnih ljudi toliko pomenijo, da na njih in nanje s ponosom in upravičeno vežemo naš občinski praznik in mnoge krajevne praznike, v občini, v narodnem merilu pa tudi republiški praznik, recimo dan Osvobodilne fronte slovenskega naroda.

Ko razmišljam o tem, mi prihaja pred oči Robova podoba, podoba partizana, pesnika, ki so ga Italijani ujeli in na povodcu, kot žvinč na sejem, vodili skozi naše mesto oziroma mimo tja proti Ljubljani in nato v usmrtni, pa jim je še pred tem med zaslišanjem zaludil v obraz misel v njih jeziku in z besedami njihovega pesnika, češ: Kdor je živel za Domovino, je živel dovolj!

In tako, kot so se odločili živeti (bojevati se!) za Domovino partizani, je menda vredno našega spomina, ali kaj? In če gre za te može in žene na Dolenjskem, če gre za takšno takratno življenje, za žrtvovano življenja ljudi ob Krki na območju sedanje novomeške občine in takrat precej širšega novomeškega okrožja, potem naj ta občina in mi z njo ima v spominu nanje in na to, kar je bila srčica njihovih dejanj, občinski praznik. Rudolf pa naj kar lepo ostane za mesto to, kar je zgolj njegov krstnik, nikakor pa ne uporen, odrešiteljski izbruh okupiranega slovenskega na Dolenjskem! Ne Krstnik, Odrešenik je vreden naše najgloblje ljubezni, spoštovanja in moralnega posnemanja, če sploh kaj vem in razumem!

FRANCI ŠALI

Tokrat še druga plat medalje

Resnica o prihodu gospodov iz Metalflexa ima več podob — Je ta prava?

V 33. in 35. številki Dol. lista sta se pod gornjim naslovom oglasila G. S. Matko iz Stopič in poslovodja trgovine Metalflex G. D. Potočar. Ker menim, da je obravnavani dogodek opisan silno enostransko, naj tudi jaz dodam nekaj besed.

Gospa Matko, za katero sem iz trgovine Metalflex 11. julija 1990 pripeljal gradbeni material, me je bralcem predstavila kot »fratjerja«, lenuha, slabega šoferja, navadnega nesramnega, človeka, ki mu delo ne diši, gospoda, ki ima rokavice, za katere pa ona ne ve, čemu naj bi mi sploh služile, itd.

Naj se predstavim še sam. Po poklicu sem strojni mehanik, delo samostojnega avtoprevoznika pa opravljam od letošnjega januarja dalje. Kot kooperant Vektorja, podjetja za transportni inženiring, opravljam prevoze na področju celotne Jugoslavije, kot samostojni avtoprevoznik pa v uvozno-izvoznem prometu sodelujem z agencijo Smer in Intervetropo. Po njenih naročilih vozim iz Avstrije, Italije in Nemčije. Pred slabima dvema mesecema sem se za prevozne uslove dogovoril tudi s poslovodjem trgovine Metalflex.

Pripomb na svoje delo od sedaj še od nobene stranke nisem prejel, kar nekaj spodbudnih pohval pa sem bil vesel, saj so mi dajale pogum za premagovanje začetnih težav, na katere naleti prav vsak, ki se loti zanj nove, samostojne, zasebne dejavnosti.

Preidimo na dogodek 11. julija! Prihod, pozdrav, gospa Matko določi prostor, kjer bomo razložili. Kot običajno sem si nadel zaščitne rokavice, začel voljo pripravljati za razkladanje in stranki istočasno pojasnil, da bo za to potrebna pomoč dveh krepih fantov. To jo je osupnilo, menda se ji je zdelo samoumevno, da bom robo razložil sam

oz. skupaj s prijateljem, ki mi je med potjo prisledil in ki naj bi po njenem bil uslužbenec Metalflexa, plačan, tako kot jaz, za raztovarjanje. To nama je z nekaj pikrimi, ki sva si jih po njeni presoji za služila, tudi povedala. Ta trenutek sem se odločil, da ji pri razkladanju ne bom pomagal, ker to tudi ni moja dolžnost, sodelujem iz dobre volje in s prijaznimi ljudmi. Gospa Matko bi rad povedal, da sem do sedaj, kljub svoji rosnosti mladosti (njen posmeh ob teh besedah bi tudi rad pozabil), opravil že kar lepo število prevoznih uslug in da na tako omalovaževalen odnos do voznika, kot je bil njen, še nikoli in nikjer nisem naletel. Pripe-

SLOVENSKI TABOR V MOZLJU

MOZELJ — V Mozlju bo spet »vroče in pekoče«. Tokrat nekoliko drugače kot lani. Kulturno športno društvo »Ciril Dekval« Mozelj in Demos Kočevje organizirata v soboto, 15. septembra, od 14. ure dalje v Mozlju prvi povojni SLOVENSKI TABOR na Kočevskem. Na taboru bodo nastopili Spomenka Hribar, Tone Peršak in Mihaela Logar. Vabljeni so tudi najvišji predstavniki občinske oblasti. Tabor je namenjen vsem občanom Kočevske ne glede na strankarsko pripadnost. Organizatorja ponujata možnost, da z različnimi vročimi in pekočimi vprašanji sodelujejo tudi gledalci. V kulturno zabavnem programu bodo sodelovali ansambel MAK, tamburaši KSD, humoristi Slajzar in aktiv kmečkih žena iz Poljanske doline s svojimi specialitetami. Tudi običajne jedaje in pijače bo na pretek. Gre torej za zanimivo in nenavadno zgodovinsko prireditev, ki si jo je vredno ogledati in na njej tudi sodelovati. I. STANIČ

»PADLE« ŠTIRI HIŠE

KOČEVJE — Na Trgu Zbora doposlancev v Kočevju so 10. septembra podrl štiri dotrajane hiše (številke 12, 14, 16 in 18). Namesto njih bodo tu postavili štiri nove stavbe, ki bodo imele enaka pročelja, kot so jih imele podte hiše. Ta del mesta je namreč pod spomeniškim varstvom. V podrtih hišah so bila stanovanja in razni lokali, v novih pa bodo predvsem lokali za mirno obrt in pisarne.

Kaj z izplačili vojne odškodnine?

Kaj je znanega o izplačilih vojne odškodnine in o možnostih za uresničenje zahtevkov posameznikov — Jugoslovanske službe spremljajo problematiko

Izplačilo vojne škode nekdanjim taboriščnikom, internirancem, vojnim ujetnikom, civilnim žrtvam vojne in vsem, ki so bili preganjani in so trpeli pod nacistično okupacijo, je že dlje časa aktualno vprašanje, na katerega iščejo odgovore in pojasnila krajevna združenja ZB NOV in tudi posamezniki. Občinski odbor ZB NOV Novo mesto je zato zahteval uradno pojasnilo od RS za borce NOV in vojaške invalide. Sekretariat v ta namen posreduje informacijo Zveznega sekretariata za zunanje zadeve, katere izveček objavljamo.

V javnosti se širijo informacije: da so posamezniki, ki so se obrnili neposredno na pristojne zahodnonemške organe, pridobili pokojnino oziroma enkratno denarno kompenzacijo, da so nekatera podjetja v Nemčiji izločila določena sredstva za plačilo odškodnine za prisilno delo. Od najvišjih nemških predstavnikov naj bi bili posamezniki prejeli odgovor, v katerem je med drugim zapisano, da vprašanje reparacij in vojne škode ni dokončno rešeno, kar je pogojeno z ratifikacijo mirovne pogodbe, da pa je Jugoslavija v zvezi s tem od ZRN prejela kredit 1 milijardo mark.

Iz informacije sledi, da je bila doslej realizirana le delna odškodnina za vojno škodo, celoten splet reparacij pa še ni rešen. Odškodnine za poskušne v živo na taboriščnikih so bile že izplačane individualno, reparacije po pariškem in londonskem sporazumu pa se bodo reševale šele po sklenitvi mirovne pogodbe z Nemčijo.

Problem reparacij za bivše taboriščnike, vojne ujetnike in delavce na prisilnem delu kot tudi vprašanja žrtv nacističnega terorja na podlagi verske, nacionalne, rasne in ideološke diskriminacije predstavljajo zahteve in pravice jugoslovanske države, ki ne morejo zastarati. Ker ni znano, kdaj bo prišlo do sklenitve mirovne pogodbe z Nemčijo, je Jugoslavija večkrat načela vprašanje vojne odškodnine. Na podlagi bilateralnega sporazuma Tito — Brandt je leta 1972 prejela 300 in leta 1974 700 milijonov mark iz fonda Kapitalhite (ustanovna za strogo namensko kreditiranje pod zelo ugodnimi pogoji), kar pa v pravnem in dejanskem smislu ni vojna odškodnina, temveč kredit, ki se odplačuje.

Obstajata dve možnosti za morebitno uveljavitev pravic jugoslovanskih državljanov, in sicer:

— Posamezne firme v ZRN so pripravljene odplačati odškodnino državljanom, ki so bili med vojno na prisilnem delu v nemških podjetjih. Jugoslo-

ljane robe res nikoli nisem raztovarjal sam, pomagal pri tem pa največkrat sem, kljub temu da se pri petih, šestih ali kakšen dan celo sedmih dostavah z mojega kamiona razloži tudi po več ton tovara. Izjavljam, da gospe Matko niti z eno besedo nisem žalil, res pa je, da sem se zaradi njenega oholega in pikrega odnosa umaknil, jo ignoriral ter bil pripravljen robo, v primeru, da je ne sprejme, odpeljati nazaj.

Da sem pri obračanju s tovarnjakom zadel v sosedovo hišo, je neresnica. Da sem njenemu sovaščanu pripeljal gradbeni material in mu ga pomagal tudi razložiti, je res, kot je res, da pri raztovarjanju, kjer je moja pomoč potrebna, nikoli ne stojim križemrok. Za to imam dovolj dokazov. Da zaradi neugodne ure in redke naseljenosti ni mogla najti pomoči pri sosedih, je le pol resnice, drugo polovico najdemo v kvaliteti njenih odnosov do soseske (kakor mi je dejal za enkrat še neimenovani znanec).

Gospa Matko, meni prevozi s tovarnjakom ne pomenijo počitka med navojarjanjem in raztovarjanjem, to je moje osnovno delo, ki niti ni tako ena- naporno in s katerim si služim svoj kruh, ker sem se pač tako odločil! Nikoli ne bova enakih misli. Vi ste prepričani, da sem bil žaljiv jaz, jaz pa sem prepričan, da ste bili žaljivi vi, in tu se moje »prerekanje« z vami dokončno zaključuje.

Pisanju gospoda Potočarja na rob pa samo tole:

Ob najinem začetnem dogovoru za sodelovanje sem se natančno pozanimal za svoje naloge in še posebej poudaril vprašanje, če prevozi vključujejo tudi obveznost pomoči pri raztovarjanju. Odgovor je bil jaseen: ne. Tvoj je prevoz, prevozna odgovornost in nič drugega. Delo sem pod temi pogoji sprejel.

Drugo. Ko sem se tisti dan iz Stopič vrnil za naslednji prevoz, sem vas o dogodku obširno obvestil in niste zanj zvedeli šele iz časopisa, kar navajate v 35. številki DL. Vaš odgovor oz. komentar se je glasil: »Zakaj si sploh čakal in poslušal, pripeljal bi material nazaj!« Te dvoličnosti si ne znam pojasniti. Ali pa si jo morda vseeno znam. Vaše vodilo — potlači majhnega, da bom jaz velik, še večji in še boljši — se mi zdi žalostno, nesprejemljivo.

MIHA BUTARA
samostojni avtoprevoznik
Novo mesto

pisma in odmevi

Ureditveni načrt naj določi usodo spornega kioska

Od 104 členov je mogoče le eden

ČRNOMELJ — Čeprav odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za ureditveno območje Črnomlja in nekaterih sosednjih vasi obsega kar 104 člene, pa so se na seji zborov občinske skupščine delegati obregli le ob eno točko enega samega člena, in sicer tisto, ki govori o posegih v prostor na Trgu svobode, torej v samem starem mestnem jedru. Motilo jih je, da ta člen dopušča tudi spremembe namembnosti objektov in postavitev delov objektov za oskrbne, uslužnostne, gostinske in poslovne dejavnosti.

Predvsem iz Liberalne stranke je bilo slišati, naj se stavek o spremembi namembnosti objektov črta, kajti tako bi se zavarovali pred tem, da se ustvarijo pogoji za legalizacijo spornega kioska v bližini sodišča, ki je, kot je potrdil tudi načelnik oddelka za družbeni razvoj, zgrajen na črno, na njem pa se že nekaj časa lomijo kopja.

Tudi v Demosu so se strinjali, da je graditelj kioska grobo posegel v prostor in so zato zahtevali, da se odstrani, ob tem pa so dodali, da niso proti zasebni pobudi. Bili so proti temu, da se sporni stavek črta iz dokumenta. Ne gre namreč le za to, da bi imeli pred očmi samo kiosk. Če namreč stavka o dopustnih spremembah namembnosti objektov ne bo v odloku, se kaj lahko zgodi, da bodo nastale težave, ko bodo želeli spremeniti namembnost stavb v »ajdovem zrnu«, ki prav tako sodi v staro mestno jedro. V ureditvenem načrtu, ki so ga v Črnomlju naročili že aprila, pa naj bi natančno določili, kakšna bo nadaljnja usoda spornega kioska v središču Črnomlja.

Sramota, ki se ji reče Sv. Miklavž

Planota vrh Gorjancev spominja na veliko smetišče — Kaj storiti?

Gorjanci, pogorje, ki ga v svojih spihih tolikokrat omenja Janez Trdina, so naravna meja med Dolenjsko in Belo rajino. Naravnih lepot jim ne manjka, alostno pa je, da so, kar se pravih planincev tiče, tako slabo obiskani. Eden d najljepših predelov je gotovo planota, ki se razprostira pod Trdinovim vrhom na sever proti Sv. Miklavžu, na hodu proti Kravemu kamnu, na rzhodu pa prehaja v strma pobočja endirjevke. Ta planotica ali ravan, ki ji čajo tudi Sv. Miklavž, bo glavna tema njegove pisanja.

Ta predel obiskujem že vrsto let. Pomi s tekakskimi smučmi, poleti peš ali kolesom. To, kar je postala planotica v dnjem času, pa je prava sramota za bčino Novo mesto, za dolenjsko planinstvo in navsezadnje tudi za lastnika emlišča — novomeško IMV.

Prvo, kar pade obiskovalcu v oči, je, da je zemljišče preorano s cestami in omijnja na tankovski poligon. Travna ša, ki je na višini med 900 in 1000 m, se tako revna, se težko obnavlja. Svoje pravi še erozija in tako nastane stanje, kakršno je sedaj.

Planota spominja na veliko smetišče. Kupinice grmičevja in košenicah so trpane s smetmi, lesnimi in steklenimi odpadki ter ostanki kurišč. Neverjetno,

kaj so sposobni narediti ljudje, da si priča- ro lažno idilo ob pikniku v naravi! Človek s sprašuje, kako uspe ljudem speljati na Gorjance opeko, betonske bloke za ognjišča! Po celi planoti so tudi improvizirane mize in klopi. Najpogosteje služijo za podpore v bližnjem gozdu posekane leske, za ploščo pa ostanki zabojev Renaultovih avtomobilskih delov. Teh ostankov tudi sicer ne manjka po vsej planoti. Kakšna je miselnost gorjanskih vikendskih obiskovalcev, kažejo tudi žalostni ostanki mladih drev- ves. Posekani so meter od tal, da se seka- ku ni bilo treba pri delu pripogibati.

Treje, kar pade obiskovalcu v oči, je to, da planoto počasi zarašča grmovje. To je danes problem domala vseh ko- šenic in tudi Gorjancem ni prizaneseno z planoto.

Planota pri sv. Miklavžu je postala priljubljen kraj za množične zabave. Da služijo taka srečanja izključno le za pol- njenje in praznjenje metabolizma na vi- šini med 900 in 1000 m, ni nobenega dvoma. O tem pričajo improvizirani le- seni sekreti, ki so raztreseni po celi pla- noti. Na pol podrti in po strani stoječi dajejo planoti poseben pečat. Med svo- jim zadnjim obiskom pri Miklavžu sem jih našel najmanj šest. Organizatorji pa tudi gostitelji teh zabav bi se morali vsaj malo zgledovati po Krkini Jasi pri Do- lenjskih Toplicah, kjer se včasih tudi zbere množica ljudi, vendar je to pri- mereno organizirano in urejeno.

Človek se vpraša, kakšne želodce imajo ljudje, ki tako rekoč sredi smeti- šča zakurijo ogenj, si pripravijo hrano in ob tem menda uživajo! Kje je pri obis- kovalcih Sv. Miklavža vsaj kanček za- vesti, da je treba odpadke odnesti s sabo oz. jih dati na za to pripravljen mesto?

Planota služi tudi za divje kampira- nje. Ljudje pripeljejo prikolicke, jih postavijo na košence in letujejo. Ves po- stopek se nato odvija tako, kot sem že prej opisal.

Ob vsem bi omenil še to, da stoji pod cerkvijo Sv. Miklavža v hladu stoletnih drevov dom, ki ga že vrsto let upravlja gospod Kos. Z njegovo ženo sem se po- govarjal o Gorjancih, o planoti, o pod- gorjanskih hulganih, o težavah. Sam dom z ožjo okolico je v okviru možnosti in razmer še kar zadovoljivo urejen. Rad pa bi povedal, da upravnik za sta-

nje, ki vlada na planoti, ni kriv. Sedaj je vzel koč v najem in se trudi po svojih močeh. Da mu ni vseeno, ali je okolica zasvinjava ali ne, priča tudi večje število pločevinastih 200-litrskih sodov z napi- som »Odpadki«. Ko kramljamo, ome- njamo mladeniče na mopedih, ki se pripeljejo ob sobotah ali nedeljah zve- čer iz podgorjanskih vasi, razbijajo po planoti vse, kar morejo, večkrat pa ho- čejo kakšen material celo zmakniti iz- pred hiše. Upraviteljka potoži, da kljub prošnjam policija ne reagira na to, tako da sta prepuščena sama sebi.

Nujno je, da se nekaj ukrene. Sv. Mi- klavž ni last ene generacije in ga nihče nima pravice uničiti. Gorjanci z vsemi svojimi lepotami pa bi lahko marsiko- mu dajali tudi kruh. Ali jih bomo pre- pustili divjadi, lovcem in hulgianom?

Kaj torej storiti? Najprej, mislim, je potrebno z akcijo lovcev, planincev in zelenih planoto očistiti smeti in divjih ognjišč, porušiti divje objekte, ki kazijo okolico, ter posekati grmičevje po ko- šenicah. Nadalje je potrebno preprečiti dostop na planoto z avtomobili, razen do doma IMV, pa še tam naj bi smela voziti le dostavna vozila za oskrbo do- ma. Vodstvo občine se mora z lastniki zemljišč pri Sv. Miklavžu dogovoriti, čemu bodo ta zemljišča služila. Če ho- čemo, da ostane narava taka, kot je že tisočletja, potem je potrebno preprečiti divje kampiranje pa tudi nedeljske po- jedine in množične zabave na planoti. Za normalne obiskovalce pa je potreb- no urediti neposredno okolico doma, da se okrepčajo ali si navsezadnje tudi sami kaj spečejo. Dobro bi bilo, če bi si šli lastniki miklavške planote pa tudi upravniki doma ogledat kakšno podob- no planino v sosednji Avstriji, ker bi po- tem lažje urejali stvari doma.

Osebnost mislim, da je potrebno Gor- jance dati ljudem. Ceste, ki vodijo na Gorjance, je potrebno asfaltirati, mi- klavško planoto pa urediti, kot lahko vidimo pri naših severnih sosedih. Tam so počivališča iz naravnega lesa, poti urejene, označene so znamenitosti, ure- jena odlagališča odpadkov, sanitarije, ki se skladajo z okoljem, table s pris- rgojnimi napisi, okrašene s cvetjem itd.

Ljudje iz občine, planinskega društva in tudi vodilni iz IMV-ja bi morali iti k Sv. Miklavžu, prepešati planoto in nato sprejeti ustrezne ukrepe. Organi, ki so za to postavljeni in plačani, pa bi morali skrbeti, da bo na Gorjancih red in da se bodo dogovorjeni ukrepi spo- štovali!

JOŽE MAJES

KONKURENCA PRI OZIMNICI

KOČEVJE, RIBNICA — Tudi po Kočevju visijo plakati ribniškega Mercatorja-Jelke, da prodajajo ozimnico (skupaj z ZSSS — verjetno gre za sindikat), in sicer: krompir po 5,30 din, ja- bolka po 14,50 in po prav toliko hruške. Običajno vise poleg še plakati kočevske trgovine Kmetovalec (bivša kooperacija KG), ki ponujajo krompir po 5,20 in jabolka po 9,50. Kaže, da se je začela konkurenčna vojna, saj so na nekaterih ribniških plakatih prečrtane cene za jabolka in napisane nove 9,80 din za kg, pri hruškah pa je pripis, da so to viljamovke za vlaganje.

oporečna za pitje. Kot pravi Obravnič, se že dlje časa ureja vodno zbirališče v Izbiru, nedaleč od Sodražice. Tu so iz- vrtali pet vrtin, ki zadoščajo za potrebe celotne Ribnice. Ta čas je poraba vode v Ribnici 35 litrov na sekundo, z novimi zajetji se pretočnost povečuje na 55 li- trov. Zgrajen je že vodni hranilnik, čaka pa se na gradbeno dovoljenje za ureja- nje napeljav.

Potrebovali bi še 5,5 milijona dinar- ev, tega denarja pa še ni. Če bo uspelo dobiti potreben denar, potem bo iz rib- niških pip čez eno leto že pritekla voda iz novih zajemališč. V tem primeru bo- do v Kočevju, Dolenji vasi in drugod lahko uporabljali vodo iz zajetja Obrh. M. GLAVONJIC

Kako z vodo na Kočevskem?

Voda je neoporečna — Zvrtane nove vrtnice in zgra- jen vodni zbiralnik — Pretočnost se povečuje

KOČEVJE — Ali so negodovanja nekaterih uporabnikov vode v ribniški kočevski občini upravičena? Je voda v Črpalnici v dolini slabše kakovosti? Na ta vprašanja odgovarja direktor hidrodrova Kočevje-Ribnica Cveto Obravnič.

V obeh občinah je voda pitna in zdrava. Dvakrat mesečno jo kontrolira- jo v Zavodu za socialno medicino v Ljubljani. Rezultati, ki jih dobivamo, so dobri. Občani, ki sumijo v kakovost vode, se lahko oglasijo pri nas in poka- žimo jim bomo vse papirje,« pravi Obravnič.

Jasno je, da voda v obdobjih klorira- nja, predvsem ko je veliko dežja, spre- meni okus, vendar je bakteriološko ne-

Osemdeset let Vilme Širko

13. septembra je upokojena met- liška učiteljica Vilma Širko-Pika doživela svojih 80 let. Je ena zad- njih potomk zares pomembne Gan- glove družine, saj je bil njen stari oče Leopold Gangl spoštovana osebnost, ki se je — bil je tajnik metliške občine — uveljavil kot gospodarstvenik in organizator. Med drugim je kot nadpoveljnik domače požarne brambе, najstarej- še na Slovenskem, dvignil to dru- štvo na zavidljivo višino. Njegov brat Alojz Gangl velja za enega naj- boljših slovenskih realističnih ki- parjev in je avtor Vodnikovega in Valvasorjevega spomenika v Ljub- ljani in mnogih drugih likovnih stvaritev. Njegov nečak Engelbert je bil znani prosvetni delavec, pes- nik, pisatelj in organizator jugoslo- vanskega sokolstva. Prav tako se je v predvojnem javnem življenju uve- ljavila njegova sestra Viljemina, mati današnje jubilarke.

Spodbujena po svojih pomemb- nih prednikih, zlasti stricu Engel- bertu, se je mlada Vilma odločila za učiteljski poklic, v katerem naj bi skušala največ koristiti domovini, zlasti Beli krajini in njenemu mla- demu rodu. Imela je srečo, da se ji je ta želja izpolnila, saj je vseskozi po- učevala v Beli krajini. Po dovrše- nem učiteljsku v Ljubljani in še dveh letih študija pedagogike in čis- te filozofije je namreč dobila prvo službo na osnovni šoli v rodni Met- liki. Med zadnjo vojno je poučevala na okoliških šolah: na Grabrovcu, v

Rosamican, na Radovici in Boža- kovem. Poleti in jeseni 1944 je učila na obeh partizanskih pedagoških tečajih v Dobličah, kjer je predava- la metodiko prirodznanstva in hi- gieno. Po vojni je dobro leto služ- bovala še na Streklejcu, od koder se je spet vrnila v Metliko, kjer je le- ta 1965 dočakala upokojitev.

Morda je to preprosto, malo raz- gibano življenje Vilme Širke, vendar je bilo vsa ta leta izpolnjeno s prizadevnim delom, namenjeno ljudem, ki so živeli okoli nje, pred- vsem mladini. Še danes rada pove, da je bila najbolj srečna med prvo- šolčki, ki so komaj namerili prve korake v življenje in zajemali osnovno znanje. Med njimi se je pomlajala in ostala življenjsko in umsko sveža vse do današnjih dni.

Po smrti svoje matere je ostala sama, pred dvema letoma pa se je preselila v bližnji dom počitka. Tu lahko skozi okno na hodniku še vedno gleda na svojo domačijo, kjer je nekoč preživela srečno in bogato mladost. In kot se je prej razdajala otrokom — mnogi njeni učenci jo še zmerom radi obiskujejo — pa se sedaj posveča starejšim občanom, ki so prav tako pristali v domu počitka. Zato je njena soba zmerom polna obiskovalcev, za ka- tere vedno nade razumevanje in spodbudno besedo.

Naj bo zato tudi Vilmi Širkovi ali Piki, kot jo nasploh imenujejo Met- ličani in vsi njeni znanci, življenjska jesen lepa in prijetna!

Dežurstvo na vranoviškem smetišču

Vranovičani in Zastavljeni so preprečili razširitev odlagališča odpadkov — Nepravnomočna gradbena odločba — Kam s smetmi?

VRANOVIČI — Razširitev črnomaljske deponije komunalnih odpadkov pri Vranovičih, ki je zadnje mesece močno burila duhove predvsem med prebivalci bližnjih vasi Vranoviči in Zastava, se je pretekli teden skoraj približala vrelišču. Ti ljudje so namreč že dlje časa nasprotovali omenjeni razširitvi, saj so jim pred dvajsetimi leti obljubili, da bo sredi gozda v bližini omenjenih vasi odlagališče le začasno, za dve leti, pa se je »nategnilo« na 12. sedaj pa naj bi bilo še nadaljnjih 5 let. Ko so se v izvršnem svetu odločili, da kljub nasprotovanju krajanov izdajo gradbeno odločbo o razširitvi odlagališča, Vranovičani in Zastavljeni seveda niso ostali tihi, temveč so napisali pritožbo.

DELAJO PROTI VOLJI LJUDSTVA

V pritožbi zoper gradbeno odločbo, ki jo je podpisalo osem članov vaškega odbora proti razširitvi deponije, Vranovičani in Zastavljeni navajajo, da ni pogojev za izdajo gradbenega dovoljenja. Po njihovem mnenju je sporen tudi nakup zemljišča, na katerem naj bi zrasla razširjena deponija, saj je bil odkupljen od zaščitene kmetije. Hkrati navajajo, da niso bile opravljene hidrološke in geološke raziskave niti za staro odlagališče niti ne na zemljišču, kjer naj bi zraslo novo. Eden od razlogov, ki jih navajajo krajanje, je tudi ta, da niti za staro deponijo ni bilo izdano vodnogospodarsko soglasje, ker niso bile narejene primerne raziskave. Ob tem vaščani opozarjajo, da vsi dokumenti temeljijo le na mnenjih institucij, samo mnenje brez raziskave pa nikakor ne more zadostovati.

Nadalje je v pritožbi moč prebrati, da v občinskem družbenem planu od 1986 do 1990 ni bila predvidena deponija v bližini Vranovičev, na osnovi vse dokumentacije, ki so jo doslej pridobili na občini, pa so se odločili za spremembo družbenega plana. A prav v stari lokalni dokumentaciji za sedanjo deponijo je navedeno, da so vrtače na kraškem terenu, da je lokacija slabo izbrana in naj se zato odlagališče ne širi v sosednje vrtače. Prav to pa nameravajo sedaj storiti. Zaradi vseh nepravilnosti, predvsem pa sklepa o širitvi deponije, ki so ga aprila letos sprejeli na svoji seji vsi trije zbori črnomaljske občinske skupščine, so Vranovičani in Zastavljeni sprožili tudi ustavni spor na ustavnem sodišču Slovenije. Ker sodišče zadeve še ni rešilo, krajanje menijo, da gradbene odločbe, ki nosi datum 12. julij 1990, ne morejo jemati kot merodajno, če pa je že izdana, menijo, da ni veljavna.

Krajanje so v pritožbi poudarili, da je najvažnejše, za kar se že ves čas borijo, voda. Med vasio in deponijo so namreč trije studenci, ki so, če pride do česar koli, za tamkajšnje ljudi edini vir pitne vode. Ker pa je deponija višje od omenjenih studencev, se kaj lahko zgodi, da jih izcedne vode onesažijo. Moti jih, da se toliko govori o varovanju življenjskega okolja, predvsem pa o varovanju pitne vode, to pa za občinske upravne organe po njihovem mnenju očitno ne pomeni prav nič. Ker pa je bilo po njihovem vse, kar je bilo doslej storjeno s strani

skupščine in njenih upravnih organov, narejeno proti volji ljudstva, se na koncu pritožbe vaški odbor sprašuje, ali je mogoče sploh kaj doseči po pravni in zakonski poti ali pa vlada povsod samovolja posameznikov.

»RAZŠIRITVE ODLAGALIŠČA ODPADKOV NE DOVOLIMO«

Odbor je pritožbo poslal v rednem roku, tako da so jo na črnomaljskem oddelku za družbeni razvoj prejeli 4. septembra, torej 15. dan od takrat, ko so Vranovičani prejeli gradbeno odločbo. Vendar pa so že dan predtem k odlagališču pripeljali gradbene stroje in v torek, 4. septembra, začeli kopati za razširitev deponije. Na gradbišču pa se je večkrat ogledal tudi miličnik. Prav tako so z deli nadaljevali naslednji dan, v četrtek jutraj pa so gradbišče »okupirali« prebivalci Vranovičev in Zastave. Odkopavanja niso dovolili in na gradbišču so ostali vse do mraka. Tudi naslednji dan, torej v petek, so bili vaščani že jutraj na delovišču. Delavci so sicer prišli, vendar jim vaščani niso dovolili, da bi pogladi stroje. Kot so povedali v petek pretekli teden jutraj, so bili pripravljeni stražiti na delovišču vsak dan, ker gradnje oz. razširitve kratko in malo ne dovolijo. Dovolj so namreč že opozarjali, in če doslej odgovorni niso dojele, da mislijo resno, bodo poslej prav gotovo. Predvsem se bojijo za svoje tri studence, saj nikomur ne verjamejo več, da bodo zares uspešno zbirali odcedne vode z nove deponije. Nikakor pa tudi niso mogli razumeti, zakaj so na gradbišču prišli miličniki in kdo jih je poslal. »Menimo, da so prišli prav zato, ker odgovorni nimajo zakonskih osnov, da bi nadaljevali s širitvijo deponije, pa nam hočejo na ta način pognati strah v kosti. Saj nismo delali nikakršnih izgre-

dov, le mirno smo protestirali!« so se jezili vaščani.

Tudi Jože Strmec, predsednik oddelka za družbeni razvoj, je potrdil, da gradbena odločba za razširitev deponije zaradi pritožbe krajanov ni pravnomočna. Pritožbo so poslali na republiški sekretariat za industrijo in gradbeništvo ter prosili, naj bi zadevo rešili čimprej. Odgovor pričakujejo v tednu dni. »Seveda pa bo ob vsem tem najbrž moral kaj reči tudi republiški komite za varstvo okolja. Kakor koli že, kakršno koli nadaljnje delo pri razširjanju deponije je sedaj prekršek in Komuna kot investitor sedaj od mene ne more pričakovati nobene uradne podpore,« je dejal v petek Strmec. Le nekaj ur potem so predsednik občinske skupščine Martin Janžekovič, Jože Strmec, sekretar občinske konference Socialistične stranke Zvone Butala in podpredsednik občinske skupščine ter hkrati sekretar občinske konference ZSMS — Liberalne stranke Boris Mužar obiskal vaščane na odlagališču odpadkov. V manj kot pol ure so — vsaj začasno — rešili problem in Vranovičani in Zastavljeni so se razšli. Predsednik občinske skupščine jim je namreč obljubil, da bodo postavili nazaj ograjo, ki je ograjevala sedanjo deponijo in so jo pretekli teden delavci Komune podrli. Prav tako jim je obljubil, da zagotovo ne bodo več kopali, dokler ne bo rešena njihova pritožba. Krajanje so se sicer razšli, čeprav so občano še hodili preverjat, če obljube držijo in se dela zares ne nadaljujejo. Vendar pa Vranovičani in Zastavljeni še vedno vztrajajo pri svojem in obljublajo, da razširitve ne bodo dopustili niti v primeru, če bi bila njihova pritožba na republiškem sekretariatu zavrnjena.

VSAK IMA SVOJ PRAV

In kaj ob vseh teh zapletih pravijo v črnomaljski Komunali, investitorici razširitve deponije? Bojan Košir, direktor Komune, je povedal, da je bil nepri-

PREPREČILI IZKOP — Vranovičani in Zastavljeni so se takole postavili pred gradbene stroje na odlagališču komunalnih odpadkov pri Vranovičih in preprečili, da bi stroji pripravljali teren za razširitev deponije. Kako zares so vzeli odločitev, da novega odlagališča v bližini njihovih vasi ne bo, pove tudi to, da so bili pripravljene stati pred stroji toliko časa, dokler strojev ne bi odstranili. (Foto: M. Bezek-Jakše)

jetno presečen, ker gradbeno dovoljenje ni bilo pravnomočno. »Pri nas smo bili prepričani, da smo vsi sočasno sprejeli gradbeno odločbo za razširitev odlagališča odpadkov, zato smo tudi izračunali, kdaj bo odločba postala pravnomočna, če ne bo pritožb. Po naših izračunih naj bi bilo to konec avgusta. Zato smo že sklenili pogodbe za delo na gradbišču in začeli delati, pozneje pa izvedeli, da so Vranovičani prejeli gradbeno odločbo pozneje in se nanjo v rednem roku tudi pritožili. Ker odločba ni pravnomočna in zaradi pritiska krajanov, ki so preprečili nadaljnje delo, smo morali stroje ustaviti. Počakali bomo na pravnomočnost,« je dejal Košir ter dodal, da ne vidi razloga, da ne bi delo nadaljevali, ko bo gradbena odločba pravnomočna. Če že hočemo imeti pravno državo, bomo po njegovem morali spoštovati tudi pravne akte.

Vprašanje, ki se sedaj pogosto postavlja v Komunali, je, kam z odpadki. Na sedanji deponiji je prostora le še za kakšen teden. Se bodo morali odločiti za deponiranje še na eni, torej četrti etaži? »Bojimo se, da bi četrti etaža povzročila razpad oz. razlezenje hriba smeti, ker pa bi bila ta etaža že v višini krošenj dreves, bi bila bolj pod vplivom vetra, ki bi smeti lahko raznašal po okolici. Poleg tega bi nas četrti etaža rešila iz zagate le za nekaj mesecev, potem pa bi morali znova iskati novo odlagališče. Drugega prostora za deponijo odpadkov, kot je ta pri Vranovičih, pa sedaj v črnomaljski občini ni,« pove Košir. Ob tem še pojasni, da so ograjo okrog sedanje deponije odstranili zato, ker so bili prepričani, da bo delo pri razširitvi nemoteno steklo in da bodo sredi oktobra lahko odlagali odpadke na novi deponiji, ki bi jo bilo pač potrebno tudi ograditi. Da si ne bi delali dodatnih stroškov, so zato želeli uporabiti kar staro ograjo, saj okrog sedanje deponije, ki bo kmalu v celoti rekultivirana, ne bo več potrebna.

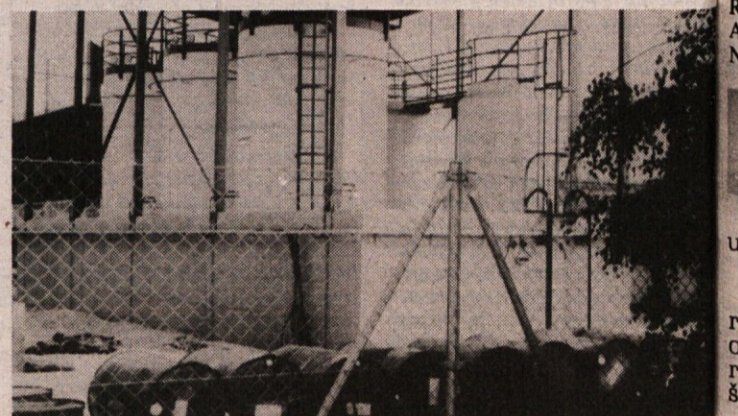
Ob pomanjkanju prepotrebne prostora za odpadke se zastavlja tudi vprašanje razvrščanja odpadkov. Košir se zaveda, da bo moralo priti tudi do reciklaže, a sedaj v občini še niso prišli tako daleč. »To nam sedaj niti ne bi bistveno pomagalo, ker bi, tudi če gre za reciklažo, potrebovali prostor za odpadke, tega pa nimamo. Seveda pa sortiranje odpadkov zahteva strokoven pristop k delu in znatna finančna sredstva, potrebna bi bilo veliko propagande, marsikaj pa bi morali premakniti tudi v mentaliteti ljudi, ki doslej sortiranja niso bili navajeni. In na koncu je veliko vprašanje, ali bi bili sploh dovolj uspešni,« je skeptik Bojan Košir.

Kakor koli že, v črnomaljski občini imajo težave tako tisti, ki prostor za odpadke iščejo, tisti, ki naj bi deponijo uporabljali, kakor tudi tisti, ki prostora v svoji okolici ne dajo. In pri iskanju pravice ima vsak svoj prav, kateri koli od teh »pravov« pa bo zmagal, bo povzročil veliko negotovost, nezadovoljstva in morda tudi hude krvi pri prizadejih. Pri vsem tem je jasno le nekaj: v črnomaljski občini so predolgo časa odlašali s tem, da bi našli čim manj oporečen prostor za odlaganje komunalnih odpadkov, in so se morda preveč zanašali na to, da bo že kako. In ta »bo že kako« jih je sedaj postavil pred dejstvo, da se lahko zgodi, kot je rekel Košir, da bodo v črnomaljski občini prenehali zbirati in odvažati smeti. To pa bo le še dodaten prispevek k že tako porazni ekologiji v črnomaljski občini.

M. BEZEK-JAKŠE

O SPRAVI — Pri spomeniku v gozdu na Trebelnem, kjer je bila pred 38. leti ustanovljena Gubčeva brigada, so se ob trebanjskem občinskem prazniku srečali borci, vojaki in mladina. Častni vod JLA iz novomeške garnizije je izstrelil častne salve padlim za svobodo, mladi in pevski zbor je pripravil krajski kulturni spored, Sergej Vošnjak pa je v nagovoru največ govoril o spravi. Poudaril je, izdajstva ne more prevrednotiti niti narodna sprava. (Foto: P. P.)

NOVI SKLADIŠČNI PROSTORI — Pretekli petek je predsednica delavskega sveta Kemije — Impexa Jana Pantič odprla v obratu v Velikem Gabru nočistensko skladišče (na sliki) z zmogljivostjo okrog 180.000 litrov, skladišče okrog 240 sodov kemikalij in razkladalno-nakladalni plato v Raduhovi v Naložba, pokrita z lastnimi sredstvi, je veljala 4 milijone dinarjev in bo 19 članskemu kolektivu Kemije-Impex in obrata v Velikem Gabru omogočila veliko večjo storilnost, še bolj pa bo poskrbljeno za varnost okolja.

AGAVA, d.o.o. NOVO MESTO, Kosovo 4

NAJBOLJŠA UVOŽENA OPREMA ZA VAŠE VINO!

- * sodi iz nerjaveče pločevine ali poliestra z oljnim pokrovom ali tesnilom
- * vinske preše (ročne in hidravlične)
- * razpceljalniki
- * plastične kadi raznih velikosti

Informacije in naročila: telefon (068) 27-584

PODJETNIKI

76

Pravi naslov za denarne zadeve

Ljubljanska banka

Dolenjska banka d.d. Nova mesto

vas vabi na strokovni posvet o bančnem poslovanju s tujino.

Predstavljene bodo naslednje teme:

- a) jugoslovanska zakonodaja
- b) plačilni promet s tujino
- c) kreditno garancijsko poslovanje s tujino

Posvet bo dne 19. 9. 1990 ob 10. uri v sejni sobi Ljubljanske banke dd Novo mesto, Kettejev dvored 1. Kotizacije ni!

Dodatne informacije na telefon (068) 26-022.

Čas, ki budi spomine

Spet se poletje preveša v jesen, v čas, ko se drevje odene v razkošne pisane barve, ko narava žari v soncu, posebno tista moja lepa dolina Krke in predel kočevskih gozdov z Rogom, svet, ki je posebno moj. A to je tudi čas, ko vedno nanovo podoživljam dogodke iz otroštva. Spet vidim mamino in očeta, ki odhajata v kočevske hribe po svoji dve hčeri, ker se bo začelo šolsko leto in ju morata pripeljati domov od starejših hčere, ki je poročena tam daleč, zame v strašno daljnem svetu. Bil je avgust 1942. Potem so minevali dnevi, meseci, ko sem ju čakala na koncu vasi, pogledovala po cesti na tej in oni strani Krke, da bi jih ugledala... Jesen se je prevzela v zimo, ta v pomlad, ko so se vrnili, a brez očeta. Takrat smo zvedeli, da ga nikoli več ne bo. Ubili so ga Italijani in leži v skupnem grobu še z mnogimi drugimi na pokopališču v Starem Logu. A ker ga nikoli nisem videla mrtvega, nikoli nisem prav verjela, da ga ne bo več. Zame nikoli v resnici ni čisto umrl.

Lansko jesen, spet ob času, ko spomini posebej oživijo, sem sklenila priti resnici do dna. Ugotoviti moram, kaj se je v resnici takrat dogajalo, kako je ata padel. Nekje vendar mora biti vse zapisano in morajo živeti priči, ki mi bodo vse razložile. Pokopati hočem očeta!

Najprej sem se lotila živih prič. A sem hitro ugotovila, da so spomini hudo nezanesljiva stvar. Vsak nosi v sebi svojo zgodbo, ki je prepričan o njej, vsak kaj po svoje doda, spremeni. Tako daleč je že tisti čas, da se dogaja kot pri ljudskem slovstvu: od ust do ust, iz roda v rod, pri tem se zgodba spreminja, nastajajo variante ali inačice... Zdaj lahko razumem borce, ki so se na različnih srečanjih pripravili zaradi različnih dogodkov, bitk. Vsak je trdil svoje, se zaklinjal, da je bilo tako in nič drugače... Tudi meni pripovedujejo o tistih dneh tako različne stvari!

Zato se zakopjem v knjige. V zgodovinsko literaturo, dokumente, naše in italijanske. Zanima me predvsem civilno prebivalstvo in predvsem Stari Log, kjer so imeli Italijani med drugimi zaprte tudi mojega očeta, mamino, tri sestre in dve in pol leti starega nečaka.

Radko Polič piše v Borcu leta 1979:

»V Stari Log so pripeljali vsakega ujetnika, partizana ali civilista, moškega ali ženskega ali otroka pred kolono, ki je operiral s polkom v tem delu Roga. In če mu ujetnik ni vedel ali hotel povedati nič zanimivega, je kot rimski imperator pokazal s palcem v tla in izgovoril le besedo: »Morti!« Nesrečneža so odpeljali na staroško pokopališče in ga za zidom ustrelili. Tako je končalo v Starem Logu petdeset in več partizanov, aktivistov in drugih prebivalcev, ki so jih ujeli vojaki kolonela, ki ga je popadla morilska strast.«

Torej so jih tam pobijali tudi posamično, ne le ono skupino, v kateri je bil moj oče?

Spet drugje preberem: »Ko je v petek, 14. avgusta, začela italijanska vojska sklepati obroč okrog Roga, so vojaki mobilne skupine Mace-ratta na poti proti Rajhenau pobirali vse moške, ki jim ni uspelo pobegniti. Tako so v vaseh Koprivnik, Stari Brezje, Rajhenau nalovili 20—30 moških in jih močno zastražene odpeljali do kakih 15 m široke in 10 m globoke kraške jame...« In jih seveda tam pobili!

Torej tisto v Starem Logu ni bilo nič nenavadnega. Tako so Italijani delali povsod na ozemlju, kjer je divjala roška ofenziva. In kosti, ki jih zdaj tako vneto iščejo in pripisujejo povojnemu obdobju, so lahko od Italijanov pobiti ljudje!

»24. avgusta, ko se italijanska ofenziva vali z Roga v Suho krajino, enote divizije sardinskih grenadirjev v Starem Logu postrelele sedemdeset moških...« Tam je bil moj oče! In ni padel zaradi morilske strasti enega kolonela! To so bili ukazi generala Robottija. Na sestanku v Kočevju 2. julija tistega leta je izdal takele ukaze (iz italijanske dokumentacije):

... Roške gozdove je treba popolnoma obkoliti, preprečiti vsakemu odhod iz njih, gozdove same pa v vseh smereh in v strnjnih vrstah prečesati in uničiti, pobiti ali ujeti vse, kar je partizanskega v njih. Na upor partizanov je treba odgovarjati z ognjem in mečem... Najstrožje ravnanje z ljudmi, ki Italijanov nikoli ne bodo

ljubili! Ni treba imeti nobenih pomislekov in pri interniranju prebivalstva naj se ne omejujejo. Mussolini ni nasproten množični izselitvi prebivalstva in novi poselitvi izpraznjenih krajev. Če te naj bodo v svojih pohodih trde, stroge in zagrizene, vojno letalstvo pa naj uporablja Dolenjsko in Notranjsko za svoje vežbališče. V celoti naj uporabijo vso potrebno strogost. Voj-skovanje s partizani je treba opravljati kot delo krvnika ali še strožje in še bolj krvavo. Z interniranjem je treba pokrajino popolnoma izprazniti, pri tem pa postreliti vse, ki so krivi ali osumljeni komunistične aktivnosti. Interniranja in izselitve naj imajo namen izenačiti politično mejo z italijansko narodnostno mejo, kar pomeni, da so predvideli popolno izselitev slovenskega ozemlja tako imenovane Ljubljanske pokrajine.

Ukazuje: »Kamor pridete, mi spravite izpod nog vse ljudi, ki nam lahko streljajo v hrbe! Ne brigajte se za nadloge prebivalstva! Hotelo je to imeti! Naj torej plača! Postrelite vse elemente, ki so krivi ali osumljeni komunistične aktivnosti! Internirajte neomejeno vse in še bolj zaostrete ta strogi sistem, da dobijo vtis, da zanje ni več izhoda. Če te naj bodo zagrizeno bojevit! Ne napravite spet napake! Ne podcenjujte sovražnika! Imetje upornikov naj se da družinam naših padlih...!«

In kdo so bili prebivalci Kočevskega takrat? Gospa Marija Dulc, ki je preživela tiste dni v Starem Logu, mi je pripovedovala:

»Mama je bila Slovenka, oče pa Kočevjar, a je pred vojno umrl. Ko so se Kočevjarji selili v Spodnje Posavje, mama ni hotela iti. Tudi Kočevjarji niso šli radi, še manj pa so hoteli ostati pod Italijani. Za Kočevjarji so potem prišli različni ljudje z Dvora, iz Žužemberka, iz Suhe krajine v glavnem, pa tudi nekaj takih, ki so pribražali sem pred Nemci. Italijanska Emona jim je dala izpraznjene hiše, zemljo, zaposlili so jih v hlevih in drugje. Uslužbenici Emone so hodili po opustelih vaseh, zbirali preostalo živino, poljskine, vse, kar je bilo kaj vrednega, so pobrali in pošiljali v Italijo. Ko so jih partizani začeli napadati, se niso več upali daleč iz vasi. 12. maja 1942 so vas zapustili. Potem so kmalu prišli partizani, ki smo jih bili strašno vesel.«

Prebiram o tem, kaj vse so imeli partizani v tej vasi. Katere delavnice pa o delavskem bataljonu, ki je bil ustanovljen julija 1942. Skrbel je za spravilo sena, poljščin, sadja. Bil je razmeščen po vaseh Cesta, Stari Log, Pugled. Vanj so bili vključeni tudi tisti interniranci z vlaka pri Verdu, ki so jih partizani rešili 29. julija tistega leta. Kateri niso hoteli ali pa mogli v partizane, so šli v delovski bataljon.

Tako in podobno prebivalstvo je takrat živelo po kočevskih vaseh. In pobili so vse, kar jim je prišlo pred puške, izseljevali so celotna naselja, pobijali ranjence...

Tretja, najhujša faza italijanske ofenzive se je razvila v času od 14. do 24. avgusta, torej prav takrat, ko so bili tam tudi moji najbližji. Takrat, 17. avgusta, se je vihar na Rogu dobesečno razdivjal. Celotna dolžina strnjene obroča je bila 38 km, gostota obkolitve — dva vojaka na meter, na en italijanski polk je prišla približno 2 km dolga fronta, številčno razmerje je bilo 1:100 v korist sovražnika. Italijani so prečesali vse ozemlje kot z glavnikom, prodirali so sto do dvesto metrov, se ustavili, da bi vzpostavili zvezo in uredili linijo, pred napadom na sam vrh pa bombardirali poldrugo uro Rog z eskadrilo lahkih bombnikov in z artilerijo. Dvajsetega avgusta so v streljih prodrli z vseh strani proti središču obkoljenega področja... In mislili, da so partizane enkrat za vselej uničili!

In kaj se je dogajalo v Starem Logu?

Vse ujele in vse domačine so naglani v veliko hišo: moške so zaprli zgoraj, ženske in otroke spodaj. Bila je sobota. Ponoči so otroci jokali in domačinke so preko tolmačev zahtevale, da gredo domov po hrano, obleko, odeje, zlasti za otroke. Pod stražo so jih res spustili, pa niso ničesar našle, vse je bilo izropano! Drugi dan so ženske in otroke odpeljali v šepetarsko kasarno v Ljubljani, kjer so bili tri tedne, potem pa so jih odpeljali na Rab in kasneje v Gonars, od koder so se vrnili po kapitulaciji Italije. Kdor ni ostal za vedno tam!

Samo 17. avgusta 1942 so Italijani izpraznili cele vasi, okrog 6.000 Slovencev so odpeljali v internacijo! Ob koncu oktobra je bilo na Rabu že 15.000 Slovencev, v Gonarsu 4.000, v Trevisu in Padovi pa 3.500, a taborišča so bila še druge. Niti približno ni mogoče ugotoviti števila zaradi zelo slabe evidence. Pobrali so vse: zdrave in bolne, stare in mlade, invalide, slaboumne, tudi nosečnice. V Gonarsu se je v času od 25. decembra 1942 do 25. marca 1943 rodilo trinšestdeset otrok. Preko tisoč otrok, starih manj kot deset let, je bilo interniranih. Mnogo je bilo osamljenih, ker so jim starši pomrli ali pa so jih prej spustili domov. Umrljivost je bila naj-

večja prav med otroki, ker ni bilo mleka, petnajst jih je umrlo vsak dan na Rabu: za boleznimi prebavil, shiranosti in nalezljivih lezij!

Tega ne smemo nikoli pozabiti! Nikoli! In kaj je bilo z moškimi, ki so jih imeli za v Starem Logu? O tem mi je pripovedoval, ko Horvat, ki je po »čudežu« ušel smrti tiste dne:

Zvezane so jih imeli po dva in dva sklopi. Okoli dvajset jih je bilo z njim v sobi. »Lahko smo po tleh, sedeli, molčali. Niti takrat nas niso odvezali, ko smo morali na potrebo. Na zaslednje so nas spraševali, če smo partizani, če jih videli, kje so, kje imajo skladišča, skrivaj... Če nisi povedal, pa lop po tebi! Skrivaj nismo govorili med seboj. Bali smo se. Svoje dobro spomnim, da nekateri niso bili zvezani, so prosto hodili med nami in nas napeljevali, bi jim kaj povedali, na primer: Kje neki Bog ve, če se je rešil? Si kaj šlišal za...? Najbilo bi to bodoči belogardisti, ki so se po obeh hitro pojavili v svojih uniformah...«

Zvezane moške so odgnali na vaško pokopališče..., šlišal je brzostrelke, vedel je, da bi lahko med njimi...

Toliko zvem, ko brskam po pisnih materialih, ko poslušam, da se mi osebna tragedija zdi manjša, manj boleča. Koliko podobno usod, nesrečnih otrok je »rodila« 2. svetovna vojna, štiriletni boj proti okupatorju pri nas! Mnogi še sveče nimajo kje prižigati. V skupe grobiščih, kje na tujih tleh so pokopani njih najdražji, njihov pepel je raztresen po tujih tleh. Smrt jih je doletela morda kje na neznanih jasnih, ob rekah, gozdovih, kjer se obeležuje. Koliko otrok je kot jaz hodilo po sledah do tovega, materinega groba! Koliko travm so otroških dušah, pa niso krivi za nič. Ne za no, ne za to ne za ono stran. Samo to hočejo jim po vsej pravici pripada: očeta, mater,...

Dokopljem se do spoznanja: Nobeneje mene nima to moje brskanje po preteklosti odpiranje starih ran! Naj živi ata v mojem minu tak, kot ga še danes vidim: nizek je, okrogločeljen, lice ima izrazite, brado me zaobljeno, nad krepkimi zobmi kratko preženi brki, oči imata tople, rjave. Na smeh mi in kostanjevi lasje mu kar naprej silijo na čelo. Naj mirno počiva sredi roških gozdov! Vsi, ki so našli tam svoje zadnje domovane, IVANKA MEST

Poleg pooblastil še ob službo

Kako je Martin Drgan v novomeški Novotehni ostal brez službe? — Sklep sodišča in stališče družbenega pravobranilca

NOVO MESTO — Kakšno je ozadje dogajanj v novomeški Novotehni, o katerih je svoje pred tedni reklo že sodišče zruženega dela, te dni pa tudi družbeni pravobranilec samoupravljanja, resda ni znan, vendar so dovolj zgovorna že dejstva sama. Nič kriv in dolžan se je namreč letošnjega junija znašel na cesti Martin Drgan, v Novotehni zaposlen na delovnem mestu s posebnimi pooblastili in odgovornostmi kot direktor področja ekonomike.

Aprila letos je Drgan na lastno željo zaprosil, naj ga v Novotehni rezešijo funkcije delavca s posebnimi pooblastili in ga razporedijo na kako drugo delovno mesto. Toda v Novotehni so mislili in ravnali drugače. Njegovo prošnjo je obravnaval delavski svet in želji Drgana ugodil, hkrati pa ugotovil, da v podjetju zanj ni drugega delovnega mesta, ki bi ustrezalo njegovi strokovni izobrazbi in delovnim zmognostim. Ali z drugimi besedami: delavski svet je sklenil, da Drganu enostavno preneha delovno razmerje. Ker tudi pritožba zoper takšno odločitev ni pomagala, se je Drgan obrnil na sodišče zruženega dela. Trdil je namreč, da sta bili tisti čas v podjetju dve delovni mesti, ki sta ustrezali stopnji izobrazbe di-

plomiranega ekonomista. Ne nazadnje so to potrdili v Novotehni sami, ko so 14. junija letos v našem tedniku objavili oglas za prosto delovno mesto vodje finančne službe z visoko ali višjo izobrazbo ekonomske smeri. In ker je seveda obstajala nevarnost, da v Novotehni še pred zaključkom spora z Drganom to delovno mesto zasedejo z nekom drugim, je sodišču hkrati predlagal, da sprejme tudi začasni ukrep za preklic oglasa.

O samovolji in kršenju zakonodaje ni bilo dvoma, zato sodišče ni imelo pretrano težkega dela. Na dlani je bilo, da bi morala Novotehna Drganu zagotoviti drugo delo, saj iz njegove vloge nedvoumno izhaja, da je zaprosil le za razrešitev na delovnem mestu s posebnimi pooblastili, nikakor pa ni bila njegova vloga mišljena kot odpoved delovnega razmerja. Novomeško sodišče zruženega dela je zato sklenilo, da Martinu Drganu delovno razmerje pri Novoteni ni prenehalo, zato so ga dolžni sprejeti nazaj na delo in mu za čas, ko ni delal, izplačati nadomestilo osebnega dohodka. Hkrati je sodišče odločilo, da je Novotehna dolžna prekljati objavo prostega delovnega mesta vodje finančne službe, tega dela pa ne sme zasedati po pravomočne

odločitve. Zapišimo ob tem, da so sklepi sodišča pravomočni že nekaj časa, kajti Novotehna se, razumljivo, zoper takšne odločitve ni pritožila.

Zgodbe pa s tem še ni konec. Njen drugi del piše novomeški družbeni pravobranilec samoupravljanja. Drgana je njegova zagovornica namreč obvestila, da v Novoteni sklepa sodišča zruženega dela niso spoštovali in ga uresničili. Očitno je, da Drgana niso pripravljali sprejeti nazaj na delo, zato so z novomeško Iskro Tenelom podpisali poseben sporazum o ponudbi delovnega mesta v Iskri. Ali povedano drugače: delavski svet Novotehne je Drganu ponudil ustrežno delovno mesto v Iskri Tenelu, ponudbo pa začel z grožnjo, da bo ob službo, če tega ne sprejme. Stališče družbenega pravobranilca ob tej novi cvetki iz Novotehne je bilo jasno: ponudba je po njegovem nezakonita, zato naj delavski svet Novotehne sklep o podpisu sporazuma z Iskro Tenelom o ponudbi delovnega mesta razveljavi. Takšno stališče je pravobranilec v Novotehno poslal zadnje dni avgusta, odgovora pa do danes še ni prejel. Škoda, kajti po vsem napisanem bi bilo nadvse zanimivo videti njegovo vsebino.

B. BUDJA

NOVO OPOZORILO — Ponedeljkova prometna nesreča v Ločni (o njej na drugem mestu), v kateri se je hudo poškodoval osemletni učenec, je vnovično opozorilo miličnikom, naj z akcijami in kontrolo prometa na najbolj obremenjeni novomeški vpadnici, ob kateri je vsakodnevno vsaj tisoč osnovnošolcev, da srednješolcev ne omenjamo, nadaljujejo skozi vse leto. (Foto: B. B.)

Smrt kolesarja in potnice

Dve smrtni nesreči prejšnji teden na dolenskih cestah — Obakrat kriva nepredvidnost

PODGRAČENO, KOČEVJE — Dve smrtni žrtvi so prejšnji teden terjale dolenske ceste: 3. septembra je bil ob življenju 82-letni kolesar Anton Mirč iz Kanižarice, pet dni kasneje pa je pri Podgračnem izgubila življenje 27-letna Nada Jurič iz Subotice.

Anton Mirč se je 3. septembra ob 7.35 peljal na kolesu po cesti med Kanižarico in Črnomljem. V Kočevju je

zaviljal v levo, vendar se ni prepričal, če je cesta prosta, prav tako ni nakazal spremembe smeri vožnje. Takrat je za njim z osebnim avtom pripeljala Cvetka Predelič iz Kanižarice, močno zavrla in zavila v levo, da kolesarja ne bi zadejala. Tedaj pa je nasproti s preveliko hitrostjo pripeljal voznik osebnega avtomobila, 35-letni Zdravko Stefančič iz Vinice. Slednji je sicer zaviral, vseeno pa treščil v kolesarja in ga odbil na travnik ob cesti, kjer je Mirč obležal mrtve.

8. septembra ob 2.10 pa se je 34-letni Husein Hadžić iz Domžal peljal z osebnim avtomobilom od Ljubljane proti Zagrebu. Pri Podgračnem je nenadoma zapeljal v levo, ko mu je nasproti s osebnim avtom pripeljal Siniša Došen iz Zemuna. Vozili sta se opazili, Hadžić pa je vožnjo nadaljeval po levi in hip zatem čelno treščil v osební avto 31-letnega Ivana Juriča iz Subotice. Hadžićev avtomobil je po nesreči trčil v vozilo grškega državljanca, ki je pripeljal za Juričem. Posledice trčenja so bile strašne: na mestu mrtva je bila 27-letna Nada Jurič, huje pa so bili poškodovani še oba voznika in sopotniki. Vse so prepeljali na zdravljenje v brežiško bolnišnico, materialne škode pa je bilo za preko 300 tisočakov.

IZTRGAL AVTORADIO

GRADAC — 49-letni Julij Rakar iz Gradca je bil 7. septembra zvečer v gostilni skupaj z gručo Romov. In medtem ko je Rakar nič hudega sluteč sedel v gostilni, je iz lokala stopil 21-letni A. H. iz Srednje vasi pri Črnomlju, odšel do Rakarjevega avtomobila in iz njega iztrgal avtoradio s kasetofonom. Rakar je oškodovan za 3.500 din.

STRELA ZANETILA POŽAR

BREZOVICA — 7. septembra okoli 22.30 je prišlo do požara na leseni baraki, veliki 6 krat 5 metra, ki jo ima v Brezovici pri Metliki postavljen Janko Starešinič iz Doljanika v ozaljski občini. Baraka je stala ob njegovem vinogradu, v njej pa je imel spravljene sode, kadi, prešo in nekaj orodja, ogenj pa je vse skupaj upepelil. Vse kaže, da je požar zanetila strela, škoda pa so ocenili na 150 tisočakov.

PO DOLENJSKI DEZELI

• Marija Lenarčič iz Suhorja nad Prečno je imela še nekaj dni nazaj v nezaklenjenem delu hleva lepo jato zajetnih kokoši. Prejšnji teden pa je perjad nekemu padla v oko, počakal je zavetje noči in Mariji zmaknil deset kokodajsk. Poročila omenjajo, da so konec storile v bližnjem romskem naselju.

• V reki Dobličici v Črnomlju je imel Janez Kobetič privezan lesen čoln. Pred dnevi pa je tamkajšnjim miličnikom javil, da plovila v vodi ni več. Možje postave sedaj ugotavljajo, ali je čoln pot nadaljeval po mokrem ali po suhem.

• Dobrota je sirota. To je te dni na svoji koži okusila Marica Štukelj iz Vavpce vasi. K njej v hišo je namreč pred časom prišla romska družina prosit hrane, in med tem, ko je Štukelja dajala jedajo Romkinji in njenim otrokom, je mladoletni B. H. iz romskega naselja Coklovec zmaknil s šivalnega stroja 3 tisočake. Siti in bogati so se Romi vrnili domov, toda njihovo veselje so kmalu skalili miličniki.

PODLEGEL POŠKODBAM

NOVO MESTO — Iz novomeške bolnišnice je prejšnji teden prišlo obvestilo, da je 3. septembra ob 21.45 hudim poškodbam, ki jih je dobil v prometni nesreči 18. avgusta, podlegel 61-letni Vid Mijajlovič iz Novega mesta. Mijajlovič se je po nesreči v nezgodi, do katere je prišlo na lokalni cesti v Črmošnjicah pri Stopičah

vrnil na travnik. Štirje sopotniki so bili v nesreči ranjeni, materialne škode pa je bilo za 50 tisočakov.

V JAREK — 35-letni Goran Matič iz Zagreba se je 9. septembra ob 5.20 peljal osebnim avtom iz Zagreba proti Ljubljani. V Ruhi vasi je zapeljal preblizu desnemu robu ceste, tako da je vozilo zdrsnilo v jarek in tam tudi obstalo. Materialne škode je za 20.000 din.

PO NASIPU — 7. septembra ob 13.45 se je 45-letni Ivan Galešič iz okolice Livna peljal s tovornjakom po cesti med Ljubljano in Zagrebom. Pri Karteljevem je vozil zapeljal preblizu desnemu robu ceste, tako da je tovornjak zdrsnil po nasipu in se prevrnil. Galešič je bil laže ranjen, materialne škode pa je bilo za 15 tisočakov.

NI UPOŠTEVAL ZNAKA — 17-letni Matjaž K. z Golobinjke se je 9. septembra ob 21.50 peljal z osebnim avtomobilom iz Nemške vasi proti Trebnjemu. Tod ni upošteval prometnega znaka, pač pa je zapeljal v križišče, ko je po prednostni cesti z osebnim avtom pripeljala 25-letna Ljudmila Hribar iz Mirne. Prišlo je do trčenja, v katerem se je poškodoval 26-letni Marjan Vodik iz Gornjega Podboršta. Zdravi se v novomeški bolnišnici, materialne škode pa je za 40 tisočakov.

PREVRNIL SE JENA TRAVNIK — 8. septembra ob 2. uri se je 35-letni Predrag Cujnovič iz Zemuna peljal z osebnim avtomobilom po magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom. Pri Dobruški vasi je prehitel vozilo pred seboj, zaradi prevelike hitrosti pa ga je pričelo zanašati. Zdrnil je na bankino, od koder se je pre-

Serija vlovov v nove hiše na Otočcu

Prejšnji teden oškodovanih več lastnikov novogradenj

OTOČEC — Zaenkrat še neznan storilec je prejšnji teden pridno stikal po novem naselju nedograjenih stanovanjskih hiš po Otočcu. Tatvine in vlovi so prijaviili Anton Zadnik iz Cegelnice, Marko Gomišček, Jakob Jakovljevič, Miroslav Pavlič, Matjaž Volčjak in Vanja Režek, vsi iz Novega mesta, ter Darja Jerman iz Otočca.

Navedeni na Otočcu gradijo hiše, poleg novogradenj pa imajo priročne barake z orodjem in materialom. Nepridiprav se orodja praviloma ni lotil, jermal je predvsem tehnične predmete. Zadnik je bil ob digitalno uro in dvotarifni električni števec, Pavlič ob žago za hlodovino, motorno žago Alpina in motorno žago »Johneserec«, zraven pa še ob komplet orodja, medtem ko je bil Gomišček ob električno omarico, Režek pa ob vrtni stroj in nekaj orodja. Po nekaterih ocenah je skupne škode za preko 25.000 din.

UKRADEL PLOČEVINO

ŽUŽEMBERK — Tukajšnji miličniki so bili 5. septembra zvečer obveščeni, da je prišlo v žužemberški Iskri do tatvine. Zakrivil naj bi jo 27-letni J. Z. z Rebrji, ki je med delovnim časom iz tovarne odnesel dve plošči pločevine, veliki 140 krat 40 cm. Navzlic opozorilu sodelavcev, naj ukradene plošče vrne, J. Z. tega ni storil. Iskra je oškodovana za 200 din.

IZGINILO 500 KILOGRAMOV BRONZE

ŠENTJERNEJ — Še neznan storilec so se prejšnji teden z osebnim avtomobilom pripeljali do šentjernejske Iskre, vozilo parkirali ob žični ograji pri zadnji strani tovarne in nato skozi že pretrgano ograjo splezali na dvorišče. Očitno so dobro vedeli, kaj iščejo, iz lesenega zaboja so v avtomobil znesli okoli 500 kilogramov bronze, vredne vsaj 10 tisočakov.

Poginilo dvesto kilogramov rib

Po poginu rib v Mirni sedaj še hujska katastrofa v Lahinji — Zastrupitev iz skupnega kanala — Mirnski krivec dokončno znan

ČRNOMELJ — Delegatsko vprašanje o tem, kako Lahinjo zaščititi pred številnimi onesnaževalci, v prvi vrsti klavnicu, ki v rečico še zmeraj izpušča kri, in kemično čistilnico, je očitno prišlo prepozno. Le nekaj dni potem, ko so o tem razpravljali na seji zborov črnomaljske občinske skupščine — Dolenjski list je o tem že pisal — je Lahinjo nudila strašen prizor. Po njeni gladini so skozi mesto plavale množice poginulih rib, po mnenju Pavleta Erjavca, vodnogospodarskega inšpektorja novomeške UIS, je bilo ob življenju vsaj 200 kilogramov rib-jega življa.

Za Lahinjo vsekakor prava katastrofa. Prve poginule primerke so v Črnomlju opazili že prejšnji ponedeljek popoldne in proti večeru je bilo jasno, da gre za množičen pogin. Če je kdo še potreboval potrdilo temu, kako nujna je za Lahinjo in Črnomelj čistilna naprava, ga je dobil sedaj. In krivec?

»Zelo težko ga bo odkriti,« pravi Pavle Erjavc, »zanesljivo je le, da je prišel iz skupnega kanala, kamor je odpeljana vsa kanalizacija in odplake, tudi iz klavnice in kemične čistilnice. Prav ob njegovem iztoku v Lahinjo je bila podoba najhujsa.« Sicer pa bodo rezultati opravljene analize odvzetih vzorcev vode znani te dni, že sedaj pa je na dlani, da Lahinjo danes lahko rešijo le bistveno zmanjšane količine spuščениh odpadkov, za kaj takega pa bodo morali svoje prispevati prav vsi onesnaževalci, naj gre za industrijo, obrtnike ali gospodinjstva.

Z MOTORJEM V AVTO

ČRNOMELJ — 18-letni Tomaž Kozan se je v ponedeljek, 10. septembra, peljal na kolesu z motorjem po Črnomlju od križišča s Kolodvorsko cesto proti Lokvam. Iz neznanega vzroka pa je med vožnjo nenadoma zavil v levo, takrat pa je nasproti z osebnim avtom pripeljal 35-letni Vincenc Hutar iz Kašče pri Semiču. Prišlo je do trčenja, v katerem se je Kozan hudo ranil in se zdravi v novomeški bolnišnici.

NIKOLIČU RED DELA Z ZLATIM VENCEM

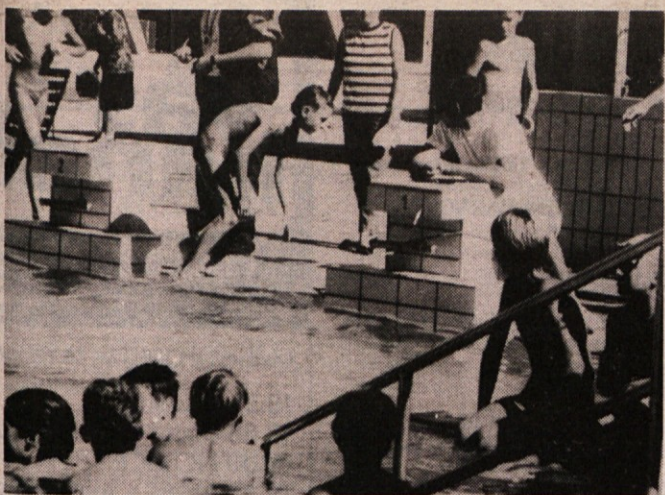
KOČEVJE — Na slavnostni seji predsedstva občinske skupščine Kočevje, ki bo na sam občinski praznik, 3. oktobra, bodo podelili državna odlikovanja, s katerimi je Predsedstvo SFRJ odlikovalo štiri posameznike, zaslužne za napredek države ali za delo na področju SLO. Red dela z zlatim vencem bo prejel dr. Stanko Nikolič, medaljo zaslug za narod Rudi Oreš, red dela s srebrno zvezdo Anica Štumeč in medaljo za vojaške zaslugе Peter Kotnik.

POGINULE RIBE — Stane Lozar, predsednik komisije za varstvo okolja pri črnomaljski ribiški družini, pobira iz onesnažene Lahinje poginule kapitalne platnice in podusti. (Foto: M. B.-J.)

IN KAJ PRAVIJO RIBIČI?

»V petek, zadnjega avgusta, so se začele ribe v Lahinji od suhega mosta« navzdol, torej od tam, kjer je speljana v reko črnomaljska kanalizacija, čudno obnašati, reka pa je bila rjave barve. V ponedeljek smo opazili poginjene ribe, zato smo ribiči dvignili zapornice pri dveh mlinih, na Butoraju in pri Flekovem mlinu v Črnomlju. S tem je prišel v strugo sveža voda z več kisika in smo zagotovo preprečili še večjo katastrofo v reki,« je povedal Stane Lozar, predsednik komisije za varstvo okolja pri črnomaljski ribiški družini. »V torek smo, potem ko smo oddali ribe in vodo v analizo, čakali, da bo morda prišel tudi kdo iz inšpekcijskih služb, a ni bilo nikogar. Zato smo v sredo ribiči vse ribe pobrali in jih zakopali. Bilo jih je okrog 300 kilogramov, in sicer kapitalne podusti, težke okrog dva kilograma, ter platnice, ki so tehtale kilogram do kilogram in pol. Ko bomo dobili poročilo inšpekcijskih služb, se bomo v ribiški družini odločili, kako bomo ukrepali naprej. Če bodo odkrili krivca za pomor rib v Lahinji, ga bomo tožili, če pa ga ne bo moč ugotoviti, bomo zahtevali od občine, naj čimprej uredi vse potrebno, da bo konec onesnaževanja reke, ki je postala že navaden kanal za odpadne vode. Problem je namreč v tem, da je sedaj kanalizacija iz celega Črnomlja speljana v Lahinjo na enem mestu, in prav od tega kanala navzdol je prišlo do pomora. Naše zahteve so toliko bolj upravičene tudi zato, ker je bil manjši pomor rib v Lahinji že konec julija. Takrat smo menili, da je kriv zgolj nizek vodostaj, sedaj pa smo prepričani, da to ni edini vzrok,« meni Lozar.

IZ BAZENA NA KOLO — Triatlon je težka disciplina, ki je namenjena le odpornim in razgibanim. Vsak tekmovalac je moral po plavanju v bazenu kar najhitreje na kolo in na koncu še teči do cilja. Zmagali so najbolj pripravljeni. (Foto: J. Pavlin)

Plavanje, kolesarjenje, tek

Jaka Švent zmagovalac 1. otroškega triatlona

DOLENJSKE TOPLICE — 1. novomeški otroški triatlon, ki so ga minulo soboto izvedli zagnanci pod vodstvom Andreja Šventa in ZTKO Novo mesto, je privabil več kot sto mladih iz vseh koncev Slovenije in Avstrije. Takšne udeležbe ni nihče pričakoval, saj v Jugoslaviji podobne prireditve niso še nikjer izvedli, so pa bolj poznane zunaj naših meja. Andrej Švent se je s sinom Jakom tudi nekajkrat udeležil takšnih preizkusov vzdržljivosti v sosednji Avstriji in našel v Dolenjskih Toplicah prave pogoje za tak triatlon.

Dečki in deklice, stari od enajst do trinajst let, so se pomerili v dveh kategorijah. V prvi so najprej preplavali 200 metrov v bazenu, se kar najhitreje podali na kolo in prevozili 6,5 kilometra, na koncu pa tekli še kilometer in pol. Starejši dečki so plavali 300 metrov, prekoskarili 17 kilometrov in tekli dva kilometra. V tej kategoriji je stal na zmagovalnih stopničkih absolutni zmagovalac Jaka Švent iz osnovne šole »Katja Rupena«, ki je za triat-

lon potreboval dobre tričetrt ure. Absolutna zmagovalka prve skupine je postala Teja Lapajna iz Škofje Loke.

Zmagovalca sta poleg medalje dobila v dar še gorski kolesi, ostali najboljše uvrščeni pa številne praktične nagrade, ki so jih prispevali pokrovitelji. Odzvalo se je več kot trideset podjetij in ustanov, med katerimi velja še posebej omeniti: Re-set, Gama iz Brežic, Ekoprojekt iz Novega mesta, Šport Cika, Gorjanski škrtar, pekarno Ajda, avtoservis Gril, Sever in Berus, gostilne Jerič, Vovko, Mrak, Kos, Sali in Kump. Pomagale so vse večje delovne organizacije iz Novega mesta in metliška Beti.

Prireditelj naj bi postala tradicionalna. Andrej Švent se ogreva, da bi jo lahko izpeljali celo večkrat na leto in na koncu nagradili absolutnega zmagovalca. Reportažo s triatlona si lahko ogledate tudi to nedeljo v oddaji Zdravo.

J. PALVIN

DVE ZMAGI KOLPE

PODZEMELJ — Novo ustanovljen NK Kolpa je v svojem prvem prvenstvenem nastopu pred dnevi ugnal ekipo Ribnice z 2:0, zadetka pa sta dosegla že v prvem polčasu Žugelj in Bajuk. Nekaj dni kasneje so igralci Kolpe v drugem prvenstvenem nastopu zabeležili drugo zmago. Z 1:0 so ugnali Dolomite, edini zadetek pa je v drugem polčasu dosegel Jaklič. V naslednjem kolu igrajo Podzemeljčani znova doma proti ekipi ljubljanskega Krima.

J. FABINA

OSMI KOLESARSKI TRIM KRKE

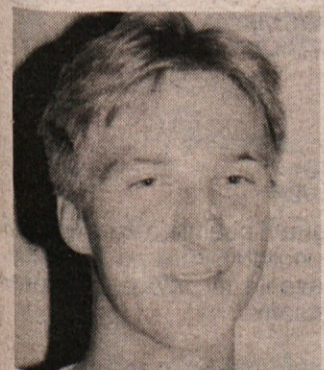
NOVO MESTO — Trim klub iz Krke pripravlja za torek, 18. septembra, tradicionalni 8. kolesarski trim, ki se bo pričel ob 16. uri pred Krkino upravno stavbo v Ločni. Trim bo potekal na 18 kilometrov dolgi progi med Ločno, Mačkovcem, Račtem, Slatnikom in Žabjo vasjo, udeležijo pa se ga lahko prav vsi, ki se bodo na dan trima med 15. in 16. uro prijavili na startnem mestu. Med udeleženci trima bo izžrebanih več nagrad, prva pa bo kolo city bike. Dodajmo še, da se bodo vožnje udeležili tudi najboljši kolesarji KD Krke. Vsi udeleženci bodo vozili na lastno odgovornost.

Trma pokopala ambicije

Gregor Komac o pogrebu kočevskega namiznega tenisa — V prestopnem roku k Olimpiji

KOČEVJE — Namiznoteniški klub Melamin je naredil zagotovo največjo neumnost v svojem dolgotrajnem obstoju, ko je lani v finišu prvenstva v 1. A republiški ligi dobesedno »odbil«, da postane prvak in s tem nov član II. zvezne lige. Kot je namreč znano, Kočevci niso hoteli odigrati dveh tekem zadnjega kola proti Hrastniku in Novemu mestu, češ da o terminu niso bili obveščeni. Trener Marjan Oražem je enostavno prezrl datum igranja in tako so nasprotniki dobili tekme brez boja, nov drugoligaš pa je postalo Novo mesto.

»Za klub je to ogrožen udarec, potrebno bo veliko časa, da si bomo od njega opomogli, da bo Kočevje znova dobilo enako dobro in kvalitetno vr-

Gregor Komac: »Kočevski namizni tenis je plačal visoko ceno.«

sto. Najhujše smo bili s tem prizadeti igralci, v ta cilj smo vložili ogromno dela in truda, upali smo, da bodo z vstopom v zvezno ligo tudi za nas rešene mnoge stvari, predvsem naš status, toda vse je padlo v vodo. Tako je priložnost splavala po vodi, tudi Kočevje je s tem ogromno izgubilo,« razmišlja Gregor Komac, najboljši igralec v klubu, ki je v prestopnem roku zaradi vsega tega zapustil vrste Melamina. Kvalitete Komaca so precej nad igranjem v republiški ligi in če je želel napredovati, je moral drugam.

»Iskalo se me mnogi klubi, odločil sem se za ljubljansko Kovina-Olimpijo, državne pravke, ki bodo letos tako stopili tudi na mednarodno sceno. Ob igranju v pokalu letošnjega prvenstva vedno čaka še napora I. zvezna liga, tako da bo priložnosti, da pokažem, kaj in koliko zmorem, več kot dovoli,« Gregor pravi, da te dneve v Ljubljani trenira več, kot je prej v vsej svoji karieri v Kočevju. Zadovoljen je s pogoji dela in sprejemom, v Ljubljani je dobil tudi streho nad glavo, toda še zmeraj z enim očesom spremlja dogajanja v Kočevju.

»Slišal sem, da si je Špelič zlomil nogo, kar je zagotovo nov udarec za kočevski namizni tenis. Želim mu vse najboljše, toda zagotovo bo preteklo še veliko let, da se bo igra med zele-nimi mizami v Kočevju vrnila na mesto, kot ga je nekdaj imela. In to vse zavoljo nepremišljenosti in trme. Ni kaj, visoka cena.«

M. GLAVONJČ

Odbojkarški pokal dobil Pionir

Gladka zmaga Novomeščanov na finalnem turnirju za atletski pokal Slovenije — Med dekleti Celjanke

NOVO MESTO — Novomeška športna dvorana pod Marofom je minulo nedeljo znova oživila. OK Pionir je bil namreč organizator finalnega turnirja za odbojkarški pokal Slovenije, na katerem so poleg domače ekipe nastopili še odbojkarji an-hovskega Salonita, ki je novi član prve zvezne A 2-lige, in mariborski Tehnomobil, bivši Stavbar, ki bo letos nastopal med osmimi najboljšimi jugoslovanskimi prvoligaši.

Če bi pred pričetkom zbirali napovedi o rezultatih, skoroda zanesljivo nobena ne bi bila pravilna. Novomeščani so bili namreč razred zase, nasprotnika so ugnali brez večjih težav, kar je, vsaj po napovedih na papirju sodeč, vse presenetilo. V ilustracijo le, da so Anhovčanom v treh nizih oddali vsega 12 točk. Prav Salonit pa naj bi bil ob Spartaku ekipa, ki naj bi bila Pionirju največji tekmeč v boju za prvi dve mesti, ki vodita v A 1-ligo. Sicer pa pogledimo rezultate: Pionir — Tehnomobil 3:1 (10, 7, -13, 14), Pionir — Salonit 3:0 (5, 2, 5), Tehnomobil — Salonit 3:1 (-10, 8, 2, 5).

Maloštevilni gledalci v dvorani pod Marofom s prikazano odbojko zagotovo niso bili zadovoljni, izjema je seveda domača vrsta. Mesec dni pred pričetkom li-

gaških obračunov za točke so pionirjevci dokaj dobro uigrani, še posebej pa veseli, da sta najboljšo igro pokazala prav oba novince, Gavrilović in Marič, ob njiju pa se je v vlogi podajalca izkazal še Smrke. Pionir je nastopil v naslednji postavi: Jovič, Povšič, Berger, Smrke, Petkovič, Go-

tenc, Brulec, Gavrilović, Goleš, Marič, Mestnik.

Dodajmo za konec, da je bil ženski finalni turnir odbojkarškega pokala ta vikend na Bledu. Igralke Tabora so ugnale gostiteljice s 3:0 (5, 0, 12), izgubile s Celjem z 2:3 (6, 3 -6, -11, -7), v zadnji tekmi pa so Celjanke ugnale Bled s 3:0 (9, 3, 1) in si tako prepričljivo priigrale prvo mesto.

Vrstni red moškega finala: 1. Pionir, 2. Tehnomobil, 3. Salonit; ženske: 1. Celje, 2. Tabor, 3. Bled.

Erženu kriterij mest

Milan Eržen — skupni zmagovalac med člani — Domala vse zmage v Novo mesto — Robič drugi v Vojvodini

LJUBLJANA — V odsotnosti najboljših slovenskih kolesarjev, ki so vozili na mednarodni dirki po Vojvodini, je bila nedeljska preizkušnja »Okoli Savelj«, ki je bila hkrati zadnja za lovorika kriterijev slovenskih mest in četrti za slovensko prvenstvo v cestni vožnji, priložnost za mlajše. Novomeški kolesarji so jo s pridom izkoristili.

V članski konkurenci je Milan Eržen ugnal vse in na cilj privozil prvi, drugi je bil Pagon (Sava), tretji Hvastja (Rog), Robi Šebenik je bil peti, Božič pa sedmi. Pri starejših mladincih je Majde zasedel 5. mesto, med mlajšimi je bil Gimpelj tretji in Murn četrti; pri članicah je bila Krncveča druga, medtem ko je pri pionirjih Krčan Četrtič zasedel drugo mesto. Ti rezultati so bili dovolj, da so kolesarji Krke v skupnem točkovanju za kriterij slovenskih mest prepričljivo zmagali domala v vseh

kategorijah. Med člani je v skupnem seštevku zmagal Milan Eržen, Papež je bil peti; ekipno je slavila Krka; pri starejših mladincih je ekipna zmaga pripadla Novomeščanom, posamična pa Pilarju (Sava), medtem ko je bil Mervar tretji, Fink pa peti. Pri mlajših mladincih je bil prvi Gimpelj, drugi pa Murn (oba Krka). Razumljivo, da je tudi ekipna zmaga odšla v Novo mesto.

V nedeljo se je končala 21. mednarodna kolesarska dirka Po Vojvodini. Tretjo etapo, ekipni kronometer, so dobili Novomeščani, v četrti je zmagal Rnjaković (Rog) pred Robičem (Krka), v peti pa Brković (Unis) pred Rnjakovićem, Papežem in Ravbarjem. V skupnem seštevku je zmagal Rnjaković, drugi je bil Robič, Ravbar pa četrti, medtem ko je ekipno slavil Rog pred Skoplantom, Unisom, Krko itd. Dodajmo še, da je postal zmagovalac letičnih ciljev Jure Robič.

ŠPORTNO SLOVO DARKA CUJNIKA — Darko Cujnik, eden najboljših dolenjskih atletov vseh časov, se je na nedavnem mednarodnem atletskem mitingu na prenovljenem novomeškem stadionu poslovil od aktivnega tekovanja. V svoji bogati in uspešni športni karieri je bil Cujnik dolgoletni državni reprezentant, večkratni prvak in rekordar v metu kopja in deseteroboju. Od Cujnika (prvi z desne) so se na novomeškem stadionu poslovili tudi (z leve) njegov dolgoletni trener prof. Marjan Špillar ter sedaj najboljši metalci kopja v državi Mustapič, Krdžalič in Ščekić. (Foto: A. B.)

Nov hud poraz Elana

Po katastrofi v Naklem še hud poraz doma — Prejeli osem, dali nobenega gola

NOVO MESTO — Športna sreča je nogometašem novomeškega Elana v nedeljo obrnila hrbet. Po hudem porazu prejšnjo nedeljo v Naklem so v 4. kolu prvenstva SNL imeli v gosteh ekipo ljubljanskega Slovana in hoteli popraviti spodrsrljaj, toda ostali so prazni rok.

Resda so imeli nogometaši Elana v prvem polčasu rahlo premoč in jo s Hadžičevim zadetkom v 42. minuti tudi izkoristili, toda nadaljevanje je prineslo precej boljšo igro Novomeščanov, ki pa žogi nikakor niso znali najti poti do mreže. Dodati velja tudi, da so elanovci imeli igralca več, kajti zaradi drugega rumenega kartona je bil izključen ljubljanski Milinović, toda tudi te prednosti niso znali izkoristiti. Še več, potem ko je v 80. minuti Mesoje-dec zastreljal enajstmetrovko in tako zapravil priložnost za izenačenje, so gostitelji povsem popustili. Izkušeni gostje so to izkoristili ter dosegli še dva zadetka in prepričljivo zmago. Tako so Novomeščani zdrknili še nekaj mest navzdol po lestvici in so po 4. kolu s tremi točkami in najslabšo razliko v zadetkih (3:10) dvanajsti. Po dveh zaporednih porazih in kar osmih pre-

jetih golih bi vsekakor kazalo biti plat zvona; morebitni novi poraz v nedeljo v Lendavi za Nafto, ki je predzadnja na lestvici, bi utegnil Novomeščane pripeljati povsem na dno.

Postava Elana: Hrovat, Kobe, Hadžič, Mesoje-dec, Kramar, V. Prime, Bracovič, A. Prime, Milanović, Božović (Kroni), Kostrevec.

ŠOŠTANJU 19. LOVREKOV MEMORIAL

SEVNICA — Zaradi slabega vremena je sevnški rokometni klub tokrat pripravil Lovrekov memorial, že 19. po vrsti, v Krškem. Znova se je potrdila vsa beda sevnške telesne kulture, ki še zmeraj ne premore primerne dvorane za kolektivne športe, kakršen je rokomet. Na 19. Lovrekovem memorialu so po pričakovanju zmagali zvezni drugoligaši Šoštanjčani, drugo mesto so osvojili Krčani, v tekmi za 3. mesto, ki se je končala z izidom 12:12, pa so imeli Ormožani precej več sreče in zbranstvo in tudi prikazanimi igraj pri streljanju sedemmetrovk. Nedvomno je bilo največje razočaranje turnirja moštvo Izole, ki je pristalo na zadnjem mestu.

NA PRILIPAH BO REPUBLIŠKA DIRKA

PRLIPE PRI BREŽICAH — Tukajšnja motokros sta bo v nedeljo gostila tekmovalce za republiško prvenstvo v razredih od 125 ccm in 250 ccm. Organizatorji sporočajo, da je za dirko izredno zanimanje in da se tekmovalci prijavljajo še tudi v tem tednu. T se bo začel ob 14. uri, za tiste, ki imajo motokros še posebno radi, pa bo morda zanimivo že dopoldne, ko se bodo motokrosisti pomerili na uradnem treningu.

MOTOCIKLISTI V POŽEGI

NOVO MESTO — Po krajšem premoru bodo tekmovalci v cestnohitrostnem motociklizmu nadaljevali z obračuni za državne naslove. Po odpovedi Banjaluke sta tako do konca letošnjega prvenstva še vsega dve dirki. Prva bo že to soboto v Slavonski Požegi, nato pa še zadnja preizkušnja na reškem Grobniku. Po besedah Braneta Rokavca, člana trebanjskega AMD, se obetajo nadvse zanimivi boji, tudi v kategoriji do 80 ccm, kjer se Rokavec poteguje za drugo mesto.

NOVA ZMAGA TOMLJETA

BUZET — Topličan Matjaž Tomlje je tudi na 7. letošnji dirki avtomobilistov za gorsko prvenstvo, ki je bila minuli vikend v Buzetu, dokazal, da je v svoji kategoriji nad 1600 kubikov letos razred zase. Tomlje, ki je član ljubljanskega Donit — Olimpije, je zmagal pred Susterjem in Vlahom. V skupnem seštevku vodi po sedmih dirkah Tomlje s 112 točkami, Suster jih ima 96, Vlah pa 82.

Brez dolgov v nov boj za vrh

Odbojkarji novomeškega Pionirja letos še okrepljeni — Nov napad na mesti, ki vodita v A 1-ligo — Pomoč Krke in Pionirja

NOVO MESTO — Natanko mesec dni je do pričetka letošnjega prvenstva v prvi zvezni A 2-odbojkarški ligi, od katerega si Novomeščani vno-ve veliko obetamo. Odbojkarji Pionirja bodo že v tretje skušali uresničiti cilj, ki si ga zastavljajo že nekaj časa: uvrstitev med najboljše prvoligaše. Po napovedih in tudi prikazanimi igraj pripravljalnem obdobju, še posebej po nedeljskem finalnem turnirju za odbojkarški pokal Slovenije v Novem mestu, ko so brez slehernih težav ugnali ekipi mariborskega Tehnomobila, bivšega Stavbarja, ki letos igra v A 1-zvezni ligi, in anhovskega Salonita, novega člana A 2-lige, bi jim letos na- posledel moralo uspeti.

Po številnih zapletih, neporavnanih računih in črnogledih napovedih, da bo z novomeško odbojko konec — vse to je bilo slišati po koncu minulega prvenstva — je podoba danes veliko jasnejša in obetavnejša. Dolgovi so namreč poravnani, v žepu pa so tudi zagotovila, da je v novo prvenstvo moč startati z enakimi ambicijami kot v prejšnje. Za to sta poskrbela Pionir in Krka, ki sta odbojkarjem namenila 100 oziroma 70 tisoč mark. Žal in za- čuda od dogovorjenega sodelovanja z IMV ni bilo nič, če seveda odštejemo sklade in neuresničene obljube. Sicer pa bodo omenjena sredstva po besedah Alojza Babnika, gonilne sile novomeške odbojke, zadostovala za 75-odstotno uresničevanje programa štrih-roh moških in dveh ženskih selekcij v OK Pionir. Ne gre namreč prezreti, da je A 2-liga verjetno najdražja v državi, zasluge za to gredo številnim potova-njem, najbližji mesti, kjer bodo Novomeščani igrali tekme na gostova-njih, sta Anhovo in Brčko, od najod-daljšejših pa omenimo le Skopje, Strumico, Kraljevo.

In kdo bodo nasprotniki Novomeščanov na letošnjem prvenstvu prve zvezne A 2-lige? Ob starih znanih subotičkem Spartaku, Jedinstvu in Rihpetru, Strumici in Bihacu (prej Kraljinmetal), so tu še anhovski Salonit, 1. petoletka iz Kraljeva in Vardar Tutum. Kot že rečeno, se bo prvenstvo

pričelo 13. oktobra, ko bodo Novomeščani igrali v Strumici, v drugem kolu pa jim v goste prihaja nekdanj tak- močna ekipa skopskega Vardarja Tutuma, bivšega člana A 1-lige. Cilji pionirjevcev pred prvenstvom so jasni. Želijo osvojiti eno od prvih dveh mest, ki vodita v A 1-ligo, Alojz Babnik pravi, da imajo za kaj takega vse pogoje. Lanskih napak ne bodo ponovili, igralci imajo skozi vse prvenstvo — trajalo pa bo do 24. marca — zagotovljene treninge dvakrat dnevno, urejeno imajo prehrano, skratka, nad pogoji se letos ne bi smeli pritoževati, da o igralskem kadru ne govorimo. Ne le da je ostal domala nespreme-njen in da bo ekipa še naprej vodil poljski strokovnjak Doroz Leszek, pač pa so se Novomeščani za novo

prvenstvo še okrepli. Pionirjeve barve bosta namreč branila tudi levoroki Gavrilović, bivši igralec Crvene zvezde, in Marič, ki je v Novo mesto prišel iz Španije, predtem pa je igral v novo-sadski Vojvodini. Ob tem velja dodati, da Marič leto dni ni igral, ker mu v Beogradu niso hoteli izdati izpisnice, in da bo torej potreboval nekaj časa za uigravanje in dobro formo. Trener Leszek ima tako pred novim prvenstvom ob Gavriloviću in Mariču na voljo še novomeški ljubiteljem od-bojke znana imena: Joviča, Brulca, Petkoviča, Povšiča, Smrketa, Goleša, Bergerja, Mestnika, Traživanja in Jak- šeta ter izredno obetavnega Gotenca. Od lanskih imen je prenehal igrati Gorazd Kosmina, Prah je prevzel vo-denje prve ženske ekipe, medtem ko usoda Martića še ni znana. Nemara bo tudi to sezono ostal na razpolago trenerju Leszku. Brez dvoma je to

LETOS ŠE MOČNEJŠI — Odbojkarji novomeškega Pionirja bodo letos vnovič skušali doseči tolikanj željeni cilj: vstop v prvo zvezno A 1 ligo. Ekipa bo domala nespremenjena, okreplila sta jo še Gavrilović in Marič, vse resneje pa na vrata prve šestorke trkajo predvsem mladi, med njimi tudi Goleš (na posnetku). (Foto: B. B.)

• Do prvih ligaških obračunov bodo pionirjevci to soboto nastopili še na turnirju v Umagu, nato 22. septembra na turnirju v An-hovem, 25. septembra in 2. oktobra pa jih čakata še dve srečanju z mariborski Tehnomobilom.

ekipa, ki bi morala doseči zastavljeni cilj.

S pripravi so Pionirjevi odbojkarji pričeli že 6. avgusta, nekaj časa so vadili doma, nato pa so bili med 18. in 28. avgustom na Rogli, kjer so odigrali tudi tekmo s Stavbarjem in dobi-li s 3:0. 28. avgusta se je Pionir udele-žil še turnirja na Reki, kjer je z zmagami nad gostitelji s 3:0 in Biha-čem prav tako s 3:0 osvojil prvo me-sto, 4. septembra pa je doma z enakim izidom odpravil še Krim Olimpijo. Zanimivo ob tem je, da Novomeščani v pripravljalnih srečanjih, vključno z nedeljskim odbojkarškim pokalnim finalom, še niso izgubili niti enega niza. Je to mesec dni pred pričetkom prvenstva dober ali slab znak?

B. BUDJA

Športni utrip Ribnice in Kočevja

•Kegljaški klub Riko je ob 15. tradi-cionalnem sejmju suhe robe in lončar-stva pripravil keglaški turnir, na kate-rem so gostitelji zmagali z 2.425 podrtimi kegli, cerkniški Brest je bil drugi (2.289), Triglav tretji (2.160) in Kočevje četrto (2.053). Najboljši po-sameznik je bil Založnik iz Bresta, ki je podrl 435 kegljev.

•Prav gotovo ima največ zaslug za uvrstitev deklet Itasa v II. zvezno ro-kometno ligo trener Nikola Radić iz Ribnice. Igralke je prevzel na začetku spomladanskega dela prvenstva, pod njegovo taktirko pa je ekipa izgubila vsega eno točko. Za ta podvig pa Ra-di-ć od kluba ni prejel niti dinarja, celo vožnje med Ribnico in Kočevjem si ni obračunal. Dokaz več, kaj in koliko se da narediti z ljubiteljskim delom.

•Košarkarji Kočevja so nadvse resno vzeli pripravljalno obdobje. Delajo in vadijo s polno paro, cilj jim je, da se čimprej uvrstijo v kakšno republiško ligo. V ta namen se je ekipi pridružilo tudi nekaj starejših izkušenih igralcev.

•Čeprav se prvenstvo v prvi republiški keglaški ligi pričena šele novem-bra, fantje in dekleta v kočevskem klubu že nekaj časa pridno vadijo. Največjo pozornost posvečajo fizič-nim pripravam, pri katerih jim je na pomoč priskočil nekdanji trener ko-čevskih rokometasch Ivan Jerjav.

•8. oktobra se pričena prvenstvo v drugih odbojkarških ligah, kočevski LIK pa bo prvi dve tekmi igral na domačem parketu. Vsekakor lepa pri-ložnost za dober start, čeprav bo ekipa igrala brez najboljših igralke Maje Uran, ki je prestopila k Reki.

M. GLAVONJČ

DVE BALINARSKI

SODRAŽICA — Tukajšnji balinarski klub je pred dnevi pripravil tradicionalni memorialni 6. turnir Alojza Kastelca, na katerem je nastopilo 14 ekip. Zmagala je Rožna dolina, ki je v finalu ugnala ljubljansko Svobodo z 9:7, v tekmi za tretje mesto pa je Donit Medvođe ugnal Bizovik s 6:5. Gostitelji so bili peti.

V 12. kolu območne balinarske lige je Sodražica doma premagala Šentvid iz Stične s 6:3 in si tako povečala možnosti, da se reši mesta pri dnu lestvice.

Št. 37 (2143) 13. septembra 1990

POMOČNIKI SVETEGA FLORIJANA

Na prvi pogled je pravzaprav prese-
teljiva ta slovenska, skoraj bi lahko
rekli obsedenost z gasilstvom. Vsaka
večja vas ima že svoje gasilsko
ruštvo, ki premore, kot se spodobi, svoj
gasilski dom pa gasilski avto s cisterno
za vodo in brizgalno. V gasilskem domu
je ponavadi še več prostorov, kjer dobi-
voje mesto še krajevna skupnost ter
druga društva in organizacije. Tako je
dom tudi neke vrste kulturni dom, ga-
silske prireditve, od katerih je skoraj
obvezna gasilska vrtna veselica, pa
podbuja tudi druge aktivnosti v oko-
lici. Če ne drugega, je vsaj takrat kul-
turni nastop, v katerem pokažejo do-
načini, kaj premorejo in znajo. Res, če
bi Slovenci ne imeli gasilstva, bi si mora-
li izmisliti kaj drugega.

Seveda je množični pojav gasilstva
resen in le za tistega, ki ne pozna

Skorajda je ni večje vasi v Sloveniji,
ki se ne bi postavljala z gasilskim
domom in lastno gasilsko enoto. Na
poti so mladi z Vrha pri Ljubnu
iz Malega Podljudna preizkušali
brizgalno.

nekaterih drugih podobnih podvigov
slovenskega naroda, na primer krvoda-
jalstva ali zbiranja starega papirja. Tudi
pri zbiranju denarne pomoči ponesre-
čencem, bodisi doma, bodisi v Jugosla-
viji, so se vedno dobro odrezali, in to
kljub nekaterim grenkim izkušnjam v
preteklosti. Kako se torej ne bi ude-
stvovali v gasilstvu, ki je postalo malo-
dane neke vrste narodno gibanje.

Pričelo se je leta 1869 z ustanovitvijo
prvega gasilskega društva v Metliki. Po-
tem se je hitro širilo po Kranjski in po-
stalo tudi neke vrste narodnozavedno
gibanje, kjer so se često križala kopja
prebujajočega se slovenstva in gospo-
dovalnega nemštva. Kako se je gasilski
duh širil po domovini, pove dejstvo, da
je bilo ob koncu prve svetovne vojne na
ozemlju Slovenije že 239 društev, v ka-
tera je bilo vpisanih 8.365 članov. Pred
začetkom druge svetovne vojne je bilo
društev že 975, članov pa več kot 32 ti-
soč. Današnja množičnost pove statisti-
ka iz leta 1987, po kateri je bilo takrat v
Sloveniji že 1.467 društev, ki so združeva-
la preko 108 tisoč aktivnih gasilcev
ali 117.400 članov. Med temi je bilo tudi
15.600 žensk. Novo mesto je dobilo prvo
gasilsko društvo leta 1876 in ima danes
poklicno gasilsko enoto. Metlika pa ima
v čast gasilskega prvenstva v Sloveniji
gasilski muzej.

KRJAVELJ PRED PODOM

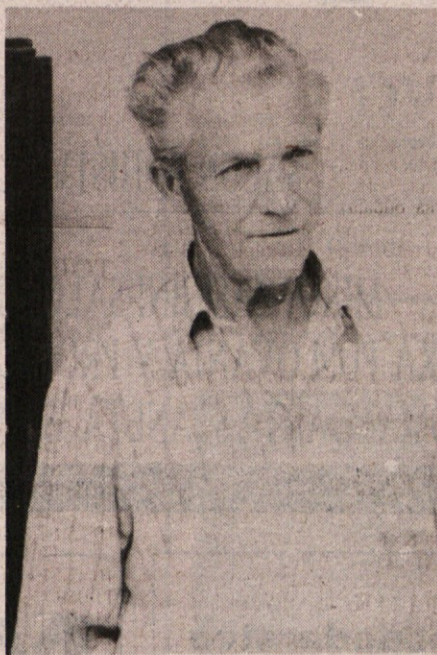
Vas Mali Podljuden ali imenovana tudi
Ribnica se nama je hitro približala, ko
sva z velikimi koraki hitela naprej. Ta-
koj morava povedati, da naju je pogled
nanjo razveselil. Že takoj na začetku
naju je pozdravilo nekaj lesenih podov
ob cesti. Na enem, ki je stal poleg ruše-
vin nekdanje stanovanjske hiše, je bila
nabita celo hišna številka. Seveda ver-
jetno ne zato, ker bi na njem kdo stano-
val, pač pa verjetneje zato, da bi pod no-
sil to hišno svetinjo, dokler si lastnik
parcele ne zgradi novega doma. To je bi-
la številka Mali Podljuden 4. Podom ali
senikom, kakor jim tudi pravimo, se go-
di pravzaprav velika krivica. Naši pes-
niki in pisatelji opevajo kozolce kot ti-
pično slovenske ljudske arhitekturne
stvaritve, pri tem pa pozabljajo na pode-
ki, skromni družabniki kmečkih doma-
cij, ob natančnem pogledu razkrijejo
marsikaj umetelnega. Mojstri tesarji so
znali izbrati prave kose lesa, da so jih
obdelali in spretno s klini zvezali med
sabo, obdelava zaključnih kosov pa tudi
lin, ki so jih izrezali iz desk, pa je izraža-

Takole pod lesenim podom počiva Krjavelj s svojo kozo in priča o umetniškem hotenju, ki je v nekem trenutku privrelo na dan.

la prav osebnost mojstra, ki jih je bilo
zlahka prepoznati. Pri tem je treba še
povedati, da prav podi pri nekaterih
kmetijah dosegajo častitljivo starost,
segajočo daleč nazaj v prejšnje stoletje.
Zadnje čase je tudi tem skromnim lese-
nim lepoteč slabša predla in hitro izgi-
njajo, tako kot so pred desetletji izginja-
le njihove starejše sestre, lesene bivanj-
ske hiše. Često se tudi dogaja, da tak pod
za poceni denarje kupijo vikendariji in
ga prepeljejo v svoje vinske gorice. Če
mu dajo primerno mesto, je to veliko bo-
lje, kot pa da bi hrastovi lepoteči končali
v peči za centralno kurjavo.

Malo naprej na levi strani naju je iz-
pod takega poda že od daleč pozdravlja-
la temna senca možakarja s klobukom
na glavi in kozo ob nogah. Ko sva prišla
bliže, sva videla, da ne gre za živega člo-
veka, temveč za zelo posrečeno iz lesa
izdelano figuro Jurčičevega Krjavlja v
naravni velikosti, skupaj z njegovo pri-
ljubljeno živaljo, kateri je tako spretno
znal rebra naravnati. To je bil Muhičev
pod, gospodarja, ki ga je, skupaj s še ne-
katerimi skulpturami pod podom, izde-
lal, pa ni bilo doma, zato ga nisva mogla
postaviti njegovi umetnini ob bok. Fo-
tografirala sva torej Krjavlja z njegovo

Sedemnajstletnega Rudija Vidmarja z Malega Podljudna so tudi odpeljali v Šentvid, na Rog pa ne.

nemo družčino, kot pričo, ki naj govori o
tem, kako je tudi pri nas naiva med po-
deželskimi ljudmi še živa. Z malo spod-
bude in usmeritve bi postala morda
lahko tudi bolj produktivna in prodor-
na. Žal, kot pri mnogih drugih stvareh,
je tudi tukaj očitna nadarjenost ostala
povsem samozadostna.

SEDEMNAJSTLETNIK NA ROBU BREZNA

Ko sva občudovala lesene skulpture
pred podom, je mimo prišel domačin. Bil
je to Rudi Vidmar in zanimalo ga je, kaj
imava, tujca, opraviti pod streho njego-
vega sosedu. Ko sva mu povedala, po
kakšnih opravkih sva se namenila na-
okoli, je takoj postal prijazen. In ker
se človek najraje dotakne stvari, ki ga
najbolj tiščijo, nama je pričel pripove-
dovati o doživljajih iz svoje mladosti. Te
so se mu globoko vtisnile v spomin, saj
je odraščal v časih, ko je bila meja med
življenjem in smrtjo tanka kot rezilo
britve.

»Nekaj dni po vojni smo se šli javit v
mesto,« je pripovedoval Rudi. Takoj sva
vedela, o čem bo tekla beseda. Tema je
bila namreč v zraku. Tik pred pravno

mašo na Rogu sva se namenila na pot. Že
na Boričevem na oni strani gozda sva
trčila ob ta problem. Rudi pa je nadalje-
val: »Skupaj z Alojzom Veselom sva šla.
Da, da, s tistim, ki je prilezel iz jame. Ta-
krat mi je bilo sedemnajst let. Javit sva
se šla v Bršljin, kjer so nas imeli zaprte
nekaj dni. Z nami so ravnali še kar do-
bro. Potem so nas natrpali na vlak, tako
na tesno, da smo stali in komaj dihal. V
Ljubljani so nas odpeljali v Šentvid. Tam
je bilo konec prizanesljivosti. Morali
smo skozi špalir. In ko smo šli skozi, je
padalo po nas, kamor je padlo. Vsi potol-
čeni smo se sesedli pod kovanje in tedaj
smo se pričeli polagoma zavedati, kaj
nas lahko doleti. Do tedaj smo vseskozi
mislili, da bomo odšli na prisilno delo.
Tovornjaki so odvažali pretepe in z
žico zvezane domobrnce na zadnjo
pot. Tedaj še nismo bili čisto prepričani,
kaj se pravzaprav dogaja, videli smo, da
se nihče ne vrača.«

Rudi je videl nekaj svojih sovaščanov,
ki so izginili s tovornjaki na zadnjo pot.
Med njimi je bil sosed France, ki je stopil
na tovornjak namesto Rudija, kajti nje-
ga so pripeljali s kolono iz Koroške, le-ta
pa je imela prednost. Videl je tudi soseda
Alojza, s katerim sta se skupaj javila, pa
svojega brata. Na Rudija ni prišla vrsta.
Smrt je šla tesno mimo njega, pa ga je,
ker je bil še sedemnajstleten, pustila
pri miru. Po treh mesecih je bil doma.

Šele pozneje je zvedel, kaj se je zgodi-
lo s tistimi, ki so jih odpeljali s tovornja-
ki. Z roko pokaže proti roškemu hribov-
ju tam zadaj za ljubenskim hribom in
pravi: »Vsi so ostali v tistih jamah. No, ne
čisto vsi. Alojz, sosed, še živi. Povedal je,
kaj se je dogajalo. Prilezel je iz jame, na-
pol mrtev, in prišel peš domov. Povedal
je tudi, kaj se je zgodilo z mojim bratom,
ki je bil grozovito mučen, predno je pri-
šel do jame. Šel bom k spravi maši tja
gor, da bom videl, kje je njegovo zadnje
počivališče. In kje bi lahko bilo moje, če
bi bil kako leto starejši. Do sedaj sem ži-
vel dokaj normalno življenje in upam,
da ga bom še naprej. Ne bom pa nikoli
razumel, zakaj je moral tako krute smr-
ti umreti brat, ki ni nikoli v življenju ni-
komur storil nič hudega. Precej časa je
bil pri partizanih, potem pa je prestopil
in bil vse do konca vojne v Ljubljani pri
prometnikih, kajti ni več hotel prijeti
orožja v roke.«

FEAST
september 90

Kodeljevo-Ljubljana

od 7. do 23. septembra 1990

Priložnost za dober nakup na stojnicah,
hkrati pa obilo zabave vsak dan
od 10. do 23. ure.

Veselo bo tudi za otroke: otroški vrtec,
pravljničari, lutkarji, zabavišni park...

Žrebanje vstopnic za bogate nagrade, med
njimi tudi avto.

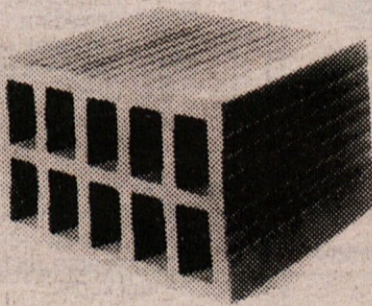
Sodelujejo:

*Neda Utraden, Tajči
Forum, Bajaga,
Miro Korač, Novi Forili,
Martin Kepau, Anamkel Slovenija,
Anamkel Lajčeta Slaha,
Pop Design, Boris Novhorič,
Plava tarna zabava,
Pohorje express,
Pegino karaliste*

Tudi Ljubljana je lahko živahno
mesto, čeprav šele septembra!

V začetku je bila opeka...

OPEKARNA Novo mesto
trgovina z gradbenim materialom
tel.: 21-403, 22-291, 84-644, 84-643
telefaks: 21-490

...in je še danes...

od 10. do 30. septembra bomo prodajali pod posebnimi prodajnimi
pogoji:

- tovarniške cene z 10% popustom za lastni proizvodni program,
- obročno odplačevanje 1 + 5 — velja tudi za člane Stanovanjske
zadruge Šentrupert,
- izredno konkurenčne cene za izdelke ostalih proizvajalcev

Čakamo vas vsak dan od 6. do 16. ure in ob sobotah od 6. do 13. ure.

...in bo tudi še jutri!

SALON POHIŠTVA

MIRNACOMERC d.o.o. – MIKO, ZASEBNI SALON POHIŠTVA, VAS VLJUDNO VABI
NA OTVORITEV ZAČETKA POSLOVANJA V PROSTORIH BIVŠEGA SALONA POHIŠTVA
NOVOLES NA CESTI KOMANDANTA STANETA 38 V SOBOTO, DNE 15. 9. 1990, OB 9. URI

gozdno gospodarstvo
brežice n. sol. o.

68250 BREŽICE, BRATOV MILAVEC 61

razpisuje

javno licitacijo

za naslednja osnovna sredstva:

- 1) Kamion TAM 170 T 14, letnik 1980, z dvigalom HIAB 560 — izklicna cena 100.000,00 din
- 2) Tovorni avto TAM 6500 z nakladalom RIKO, izklicna cena 14.000,00 din
- 3) Tovorni avto TAM 4500 z nakladalcem PESCHI, izklicna cena 21.000,00 din
- 4) Tovorni avto TAM 75 T5 — BK, prekucnik, l. 1983 — izklicna cena 70.000,00 din
- 5) Motorne žage po izklicni ceni od 500 — 3.000,00 din
- 6) Puška — karabin CZ 8x57 — izklicna cena 800,00 din
- 7) Kombibus Zastava 850 AK, l. 1983 — izklicna cena 12.000,00 din
- 8) Traktorska prikolica 5t — izklicna cena 20.000,00 din
- 9) Osební avto Zastava 850, l. 1981, NM 149-595, izklicna cena 5.000,00 din
- 10) Kosilnica KO 312 — izklicna cena 16.000,00 din
- 11) Motorna škroplilnica Stihl 017 — izklicna cena 2.800,00 din
- 12) Osební avto Zastava 850, NM 714-62, l. 1981 — izklicna cena 6.800,00 din.

Osnovna sredstva pod zap. št. 1—5 so na ogled v obratu Transport Brežice, pod št. 6 in 7 v gozdnem obratu Brežice, pod št. 8 v gozdnem obratu Kostanjevica, pod št. 9 v gozdnem obratu Radeče, pod št. 10 in 11 v gozdnem obratu Sevnica in pod št. 12 v gozdnem obratu Mokronog.

Licitacija bo v obratu Transport, pri železniški postaji Brežice, dne 17. septembra ob 8. uri. Interesenti pred pričetkom licitacije vplačajo 10-odst. varščino. V ceno ni vračunan prometni davek. Nakup je po sistemu »videno — kupljeno«.

Iskra

Tovarna keramičnih kondenzatorjev, p.o.
Žužemberk, Grajski trg 15
68360 ŽUŽEMBERK

objavlja

JAVNO ZBIRANJE PONUDB ZA — ODDAJO V NAJEM OBRATA DRUŽBENE PREHRANE

Podjetje ISKRA Žužemberk daje s pogodbo v najem obrat družbene prehrane z opremo in pomožnimi prostori pod naslednjimi pogoji:

- zaposlitev obstoječih delavcev,
- oskrba delavcev s prehrano po dogovoru z najemodajalcem,
- sklenitev pogodbe za dobo najmanj 5 let.

Natančnejši pogoji oziroma pravice in obveznosti bodo opredeljene s pogodbo.

Prijave sprejema 8 dni po objavi na naslov:

ISKRA — Tovarna keramičnih kondenzatorjev Žužemberk, 68360 Žužemberk, Grajski trg 15.

AURA

Revija AURA prinaša v novi številki:

- RADIESTEŽIJA MI JE OMOGOČILA ZAZNAVE, KI JIH SICER NE BI IMEL
- BARVE IN NJIHOV VPLIV
- NOV PRIPOMOČEK ZA UGOTAVLJANJE ŠKODLJIVIH SEVANJ
- REIKI — SISTEM NARAVNEGA ZDRAVLJENJA
- KRISTALI — NAŠI NEVIDNI SOPOTNIKI
- ŠTEVILA NAM POMAGAJO VZPOSTAVITI NOTRANJO HARMONIJO

Te in še druge prispevke lahko preberete v reviji AURA — reviji za mejna področja znanega.

Revija AURA — revija, ki vam omogoča stik z neznanim.

Kupite jo lahko pri prodajalcih časopisov ali pa naročite na naslov: AURA, p.p. 66, 61117 LJUBLJANA. Naročila po tel. 061 317-087 sprejemamo vsak delavnik od 10.—12. ure.

**Mercator
Agrokombinat**

MERCATOR AGROKOMBINAT Krško,
PE Farma Pristava

razpisuje

javno licitacijo osnovnih sredstev:

1. avtomobil LADA — karavan, letnik 1985, registriran — v voznem stanju,
2. stroj za pranje na paro, KONČAR,
3. nahrbtna škroplilnica PANONIJA,
4. park kosilnica GORENJE s krmilnim mehanizmom
5. tehničar (200 kg) LIBELA (za tehtanje prašičev, 2 kom.),
6. nahrbtna škroplilnica, bakrena,
7. pasja uta.

Licitacija bo v soboto, dne 15. 9. 1990, ob 8. uri v prostorih posestva Žadovinec (pri Krškem).
Ogled isti dan, in sicer ob 7. uri.

Prvi tabor slovenskih krščanskih demokratov

bo na Ptuj v soboto, 15. septembra 1990, s pričetkom ob 9.30. Prireditve bo potekala po naslednjem dnevnem redu:

I. DOPOLDANSKI SPORED

9.30 Slovesen začetek I. tabora SKD:

- pet trobent
- prihod kurentov in slovenskih narodnih noš
- himna SKD
- nekaj uvodnih besed povezovalca
- pozdrav predsednika pripravljalnega odbora
- predstavitev domačin in tujih gostov
- kratki nagovori

10.30 Nadaljevanje tabora:

1. Osrednja prireditve (ob glavni tribuni)

- pevski zbori
- folklorne skupine
- ljudski godci in pevci
- ljudski pripovedniki

2. Vzoredne prireditve (v zaprtih prostorih)

- 2.1. Sprejem domačin in tujih politikov na občini
- 2.2. Okrogle mize: Prihodnost Slovenije, Krščanstvo in slovenska kulturna dediščina, Družina in ljubezen do življenja, Kako preživeti in ostati srečen?
- 2.3. Slehernik (srednjeveška igra)
- 2.4. Odprtje slikarske razstave
- 2.5. Spored za otroke Glasbena pravljica, otroci nastopajo v živo, slikarska kolonija
- 2.6. Razstava slovenske kulinarike
- 2.7. Duhovni program

13.30 Čas za okrepčilo

Priporočamo, da hrano prinesete s seboj, sicer pa jo bo mogoče tudi kupiti.

II. POPOLDANSKI PROGRAM

15.30 Nadaljevanje in sklep tabora

- Pevska kultura Slovencev
- Povzetki dopoldanskih razprav
- Recitacije
- Ljudski godec
- EDINOŠT, SREČA, SPRAVA NAJ K NAM SE VRNEJO! (govor predsednika SKD)
- Mikrofoni je vaš
- Sklep I. tabora SKD ob 18. uri

Odhod avtobusov bo po tem redu:

Ajdovec ob 5. uri, avtobusna postaja Novo mesto (nova) ob 5.30, Šentjernej ob 6. uri itd.

Cena za dijake, otroke in študente znaša 100,00 din, za odrasle pa 200,00 din.

Prijavite se lahko osebno ali po telefonu pri naših poverjenikih.

Ti so:

- Jože Gnidovec, Gornji Ajdovec št. 9
- Marjeta Nardin, Podturn št. 81, telefon 65-293
- Franci Koncilija, Novo mesto, Kastelčeva ul. 6, telefon 25-966
- Alojz Simončič, Šentjernej, Staro sejmišče št. 61, telefon 42-239

Pridite, kajti pod plaščem ptujske Matere božje nam bo vsem lepo!

Novomeški odbor

Republika Slovenija
OBČINA BREŽICE
SEKRETARIAT ZA GOSPODARSKI RAZVOJ
Začasni odsek za stanovanjsko gospodarstvo

Na podlagi 1. člena Zakona o določitvi nalog... (Uradni list SRS št. 42/89) in 27. člena Pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje solidarnostnih stanovanj odbor za stanovanjsko gospodarstvo občine Brežice objavlja

RAZPIS ZA SESTAVO VII. PREDNOSTNE LISTE UPRAVIČENCEV DO PRIDOBITVE SOLIDARNOSTNIH STANOVANJ

RAZPISNI POGOJI

- I. Upravičenci za uvrstitev na prednostni vrstni red za dodelitev solidarnostnih stanovanj so občani in družine z nižjimi dohodki, in sicer:
 - a) delavci, zaposleni v delovnih organizacijah, in delavci, zaposleni pri zasebnih delodajalcih, ki združujejo sredstva solidarnosti;
 - b) občani in družine, ki nimajo pogojev, da bi rešili svoje stanovanjsko vprašanje v delovnih organizacijah;
 - c) občani, ki s svojimi skupnimi dohodki ne morejo rešiti svojega stanovanjskega vprašanja: upokojenci, invalidi, borci NOV, starejši, za delo nesposobni občani;
 - d) mlade družine.

Za mlado družino se šteje tista družina, ki ima vsaj enega otroka in v kateri nobeden od staršev ni starejši od 30 let in ki izpolnjujejo splošne in posebne pogoje v samoupravnem sporazumu o uresničevanju socialnovarstvenih pravic za dodeljevanje solidarnostnih stanovanj.

II. SPLOŠNI IN POSEBNI POGOJI ZA UVRSITVEV NA PREDNOSTNO LISTO

1. Upravičenci za dodelitev solidarnostnega stanovanja morajo izpolnjevati naslednje splošne pogoje:
 - da upravičenec in osebe, ki z njim stalno stanujejo (zakonec, posvojenci, starši, ki najmanj dve leti živijo z njim v ekonomski skupnosti) ni imetnik stanovanjske pravice ali lastnik primerne stanovanja (je imetnik stanovanjske pravice neprimerne stanovanja)
 - da ima upravičenec stalno bivališče na območju občine Brežice
 - da upravičenec ne more rešiti svojega stanovanjskega vprašanja s pomočjo bližnjih sorodnikov (zakonec, starši oziroma otroci)
 - da upravičenec oziroma kateri izmed članov njegove družine ali gospodinjstva ni lastnik počitniške hiše
 - da socialne razmere upravičenca oziroma članov njegove družine ali gospodinjstva ustrezajo merilom, ki veljajo za vse druge oblike pomoči
 - da upravičenec ali za delo sposoben član družine ni neupravičeno nezaposlen
 - da je upravičenec mlad strokovnjak.

Za takega se štejejo delavci z višjo in visoko izobrazbo, ki s svojim znanjem in sposobnostjo lahko največ pripomorejo k razvoju delovne organizacije.

2. Kot poseben pogoj za dodelitev solidarnostnega stanovanja štejejo socialne razmere upravičenca in njegove družine:
 - če skupni povprečni mesečni dohodek samskega upravičenca ne presega 50% povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu;
 - če skupni povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v družinah z dvema ali več člani ne presega 40% povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu;
 - če skupni povprečni mesečni dohodek pri mladih družinah ne presega 60% povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu;
 - če posebne razmere (npr. daljša bolezen, telesna ali duševna prizadetost, nezaposlenost zavoljo delovne nezmožnosti, ogroženost zaradi pogojev, ki spremljajo stanje in je zato potrebna tuja pomoč in nega) bistveno poslabšujejo socialne razmere.

*2 Povprečni OD na zaposlenega v Republiki Sloveniji v letu 1989 je znašal 1.180,00 din.

III. ZBIRANJE VLOG

Prosilci naj oddajo:

- vlogo — izpolnjen obrazec SPN-1, ki se dobi v prodajalni Državne založbe Slovenije
- potrdilo o skupni delovni dobi prosilca
- potrdilo o zdravstvenem stanju družinskih članov, če ima kdo od družinskih članov kronično bolezen, če je invalid ali če gre za duševno ali telesno prizadetost.

Vloge prosilcev sprejema Začasni odsek za stanovanjsko gospodarstvo, Cesta prvih borcev 11 v Brežicah, do 12. oktobra 1990.

Številka: 362-1/90-4/2

Datum: 5. 9. 1990

ODBOR ZA STANOVANJSKO
GOSPODARSTVO
OBČINE BREŽICE

trimo

TRIMO, industrija montažnih objektov,
Trebne, p.o.
Priateljeva 12, Trebnje

razpisuje

javno licitacijo

za odprodajo naslednjih osnovnih sredstev:

Zap. št.	Naziv OS	Leto proizv.	Izklicna cena din
1.	vtalni stroj ZIMERMAN		7.000,00
2.	varilni transformator RK		6.000,00
3.	varilni transformator RK		6.000,00
4.	varilni agregat Uljanik	1965	8.000,00
5.	varilni transformator FURLAN		4.000,00
6.	varilni agregat Uljanik	1972	4.500,00
7.	visokonapetostni transformator	1974	26.000,00
8.	varilni avtomat ARMCO	1978	275.000,00
9.	avtomat za napitke (2 kom)	1979	5.000,00
10.	fotokopirni stroj NASHUA (2 kom)	1978	3.000,00
11.	magnetofon PHILIPS	1971	800,00
12.	brusilni stroj WIEKO	1975	4.000,00
13.	računski stroj DIEHL		6.000,00
14.	vibrator za beton	1986	1.000,00
15.	torna žaga FAM	1972	10.000,00
16.	kombi 1600 BRSPK	1978	19.000,00
17.	kombi 1630 special	1979	19.000,00
18.	kombibus TRAFIC T 533 D	1982	34.000,00
19.	kombi 1900 D	1983	27.000,00
20.	počitniška prikolica TIP 450LEXP	1976	10.000,00
21.	počitniška prikolica TIP 450LEXP	1976	10.000,00
22.	počitniška prikolica TIP 380	1979	10.000,00

Licitacija bo v soboto, 22. septembra 1990, ob 8. uri pri vratarici II. v TRIMU.

Ogled in vplačilo 10-odst. varščine je isti dan od 6.45 do 7.45. Ogled prikolic (Savudrija in Fiesa) bo po dogovoru z interesenti in komisijo.

Kupuje se po sistemu videno — kupljeno.

Predstavniki pravnih oseb morajo imeti pooblastilo in dokaz o vplačilu varščine.

Kupec plača predpisani prometni davek.

ZLATA VERIGA

PLOŠČICE — Na koncu Tržaške je Italija in tja so nekoč hodili po lepe in kakovostne italijanske ploščice. Zdaj zaradi ploščic ni treba več na konec Tržaške, ampak samo do Smihela v Novem mestu. **KERAMETAL** razstavlja v vzorčen salonu 120 vrst ploščic. V **KERAMETALU** Ob Težki vodi 22 vas čakajo.

UNIKATI — Poslikana stila, golide in pinje, krožnike in žlice, »robo vsake sorte« prodaja **MR p.o.** iz Sodražice. Primerno za darila in spominke. Imajo tudi izdelke iz slame, dobili bodo tudi izdelke iz bambusa, poldragih kamnov. Unikatni izdelki domače in umetne obrti. **MR p.o.** Sodražica, Trg 25. maja. Tel. 061 866-075.

KVM RIBNICA — Ime spominja na KGM, ampak povsem slučajno. Gre pa za verigo prodajal v Ribnici, kjer dobite po najboljši ceni vseh vrst hrano in pijačo. Zdaj pa so se v ribniškem **KVM** lotili še prodaje rezervnih delov za avtomobile, traktorje in motorne žage. Zadeli so v polno. Kupcev ne manjka. Ribničani so res pravi trgovci.

BRISAČE — Po res zelo ugodnih cenah se dobijo brisače v krški **M-PRESKRBI**. Tam dobite za 50,60 din celo brisačo, drugo bi dobili samo pol brisače. Ne vemo, koliko trajajo, bi drugod dobili za 90 din, ampak v Preskrbnih prodajalnah v Krškem, Kostanjevici, Brestanici in na Senovem dobite za ta denar celo srajco.

GOSPODIČNA — Ta trgovina na Ulici talcev v Novem mestu je res prava gospodična. Vedno zna poskrbeti za kakšno prijetno presenečenje. To poi so v trgovini **GOSPODIČNA** pripravili velik izbor keramične posode iz Liboj. Jedilni servis stane samo 210 din.

JAJČKA — V trgovini **NATAŠA** na Zagrebški cesti v Novem mestu je v teh dneh malo večja gneča kot sicer. Tega so kriva drobna črna jajčka japonske prepelice. Ni čudno, kajti ta drobna jajčka so zdravi. Se jih imajo nekaj na zalogi. Jajček je po 3 din. Oglasi se pri lastnici **Nataši** in vse nam bo povedala o jajčkih.

INLES — Evropa šele zdaj? Ne! Že nekaj let. S svojimi izdelki so se uveljavili v Švici, Franciji, Nemčiji, Italiji... Poznaio njihova okna in polkna. Njihovi izdelki so cenjeni. Samo **INO** — M oken so lani izvozili 20.000.

Dolgoletna tradicija, popolna ponudba, visoka kakovost in konkurenčne cene so njihovi aduti. Zato so njihovi izdelki tako iskani. Ljudem ni vseeno, v kakšnih bivalnih prostorih preživijo večji del življenja, ker je:

TOPLINA DOMA — RADOST ŽIVLJENJA
STAVBNO POHIŠTVO INLES RIBNICA

MENTIS — Ima vaše podjetje računalnike? Da. Ampak ni pravega haska od njih. Seveda, računalnike je treba nakrmili s programi. Potem jih je treba povezati v avtomatski informacijski sistem. To vam naredi **MENTIS**, ki nikoli ne ostane na pol poti. Pokličite **MENTIS** v Dravograd, tel. 0602/83-413, ali v predstavništvo v Krškem, tel. 0608/33-550.

OPARA — Družinsko gostinsko tradicijo bodo obogatili še z novimi dejavnostmi. Prodajali bodo gostinsko opremo in opremljali lokale, biro opremo, prehrabene artikle itd. Pokličite firmo **OPARA** na Golijevem trgu 13 v Trebnjem. Tel./fax 068/44-005. Gospod Opara s sinovoma vam bo rad odgovoril na vsa vprašanja.

ELEKTROMOTORJI — PGP — proizvodno in trgovsko podjetje iz Trebnjega je na trgu že dalj časa znano po svojem obsežnem asortimanu izdelkov. Znano pa je tudi, da se na trgu pojavlja z izjemno nizkimi cenami in odlično kakovostjo. Zdaj ponujajo elektromotorje: 220 V, 1,5 kW z 2800 obrati na 1.920 din; 380 V, trifazni, 3 kW, 1400 obratov za 2.160 din in 380 V, 4 kW, 1400 obratov za 2.320,50 din. Vse cene so brez davka. Motorji imajo seveda garancijo in zagotovljen servis. Takih motorjev po takih cenah ni, drugje bi dobili za ta denar samo polovico motorja. Dobava takoj. Kličite ob četrtkih in petkih od 16. do 22. ure na tel. 068/44-880.

DOLENJKA — V soboto, 15. septembra, ob 9. uri dopoldne se bo pred prenovljeno **BLAGOVNICO DOLENJEKE** na Kolodvorski 13 v Črnomlju zbrala množica ljudi. Čakala bo, da odpre vrata najnovejša pridobitev **DOLENJKE**, ki očito še ne namerava s scene. Pridite in se postavite v vrsto. **DOLENJKA BO PRVIM KUPCEM DELILA DARILA.**

LASTOVKA — Ta ptica je simbol tovarne nogavic iz Polzele, ki jo kupci zelo dobro poznajo. Polzele je na Prešernovem trgu 14 (pri živilskem trgu) v Novem mestu odprla prodajalno **MOJCA**, kjer se vam vrtni od velikanske izbire nogavic: za ženske, za moške, za otroke in mladino. Cene so izredno ugodne. Lastovka iz Polzele pomeni pomlad za izbiro nogavic v Novem mestu. Obiščite **MOJCO**, pričakuje vas! Potešite svojo radovednost!

KLASIKA — Bogate izkušnje v proizvodnji stilnega pohištva so spodbudile **STILLES** iz Sevnice, da so se lotili popravil in obnavljanja vseh vrst starega pohištva, pa naj bo to baročno ali bidermajersko. Pogledite svoje stare stole in omare! Delajo tudi za muzeje. Pokličite **STILLES** SEVNICA, tel. 0608/82-400.

GORENJE POINT — Dialog je dober osebni računalnik za malo denarja. Stane samo 14.990 din. **GORENJE POINT** iz Velenja nudi šolam posebne ugodnosti. Nagrade za nakup 5, 10, 20 ali 30 računalnikov. Več informacij na teletekstu TV Slovenija na 452. strani. Pokličite **GORENJE POINT** na tel. 063/856-812, fax 853-944.

VINKO — Neuničljivi **Vinko** iz **DOLENJKINE** prodajalne v Bršljinu v Novem mestu je za svoje kupce odkril cementno lepilo za keramične ploščice — **NIVEDUR**. Vreča s 25 kilami lepila stane pri **Vinku** samo 63 din. Človek bi snel stare ploščice in spet nalepil nove. Bogata izbira ostalih artiklov. Tel. 21-235.

PLES — Kdor ne pleše, je družabni invalid. Da bo teh invalidov čim manj, **PLESNI STUDIO KRŠKO** spet prireja začetne in nadaljevalne tečaje družabnih plesov. Zamušnike bodo vpisovali v ponedeljek, 17. septembra, od 17. do 18. ure v krškem delavskem domu. Lastnik **STUDIA** Dušan Vodlan odgovarja na vprašanja na tel. 0608/32-795.

MLIN — **MLIN KATIČ** v Veliki vasi pri Krškem je sodobna industrijska naprava z najsoodnejšo italijansko tehnologijo. Prodajajo moke vseh vrst in izvrstne kakovosti. Visoka kakovost in družinska tradicija. Odprto od 8. do 16. ure, ob sobotah do 12. ure, v nedeljo in ponedeljek zaprto. Tel. 0608/32-148.

DOBROTE — Prodajalna **URŠKA**, V Brezov log 64 (Bučna vas), prodaja sveže meso in izvrstne delikateze iz Ljubljane. Domače klobase, safalado, šunkarice, suhe salame, žlebočki in rebrca so na voljo vsak dan. Sveže meso dobijo ob torkih in petkih. Dobra vina (buteljke) že po 36,40 din.

DOLENE — V trgovini **NATAŠA** na Zagrebški cesti v Novem mestu je v teh dneh malo večja gneča kot sicer. Tega so kriva drobna črna jajčka japonske prepelice. Ni čudno, kajti ta drobna jajčka so zdravi. Se jih imajo nekaj na zalogi. Jajček je po 3 din. Oglasi se pri lastnici **Nataši** in vse nam bo povedala o jajčkih.

INLES — Evropa šele zdaj? Ne! Že nekaj let. S svojimi izdelki so se uveljavili v Švici, Franciji, Nemčiji, Italiji... Poznaio njihova okna in polkna. Njihovi izdelki so cenjeni. Samo **INO** — M oken so lani izvozili 20.000.

Dolgoletna tradicija, popolna ponudba, visoka kakovost in konkurenčne cene so njihovi aduti. Zato so njihovi izdelki tako iskani. Ljudem ni vseeno, v kakšnih bivalnih prostorih preživijo večji del življenja, ker je:

TOPLINA DOMA — RADOST ŽIVLJENJA
STAVBNO POHIŠTVO INLES RIBNICA

MENTIS — Ima vaše podjetje računalnike? Da. Ampak ni pravega haska od njih. Seveda, računalnike je treba nakrmili s programi. Potem jih je treba povezati v avtomatski informacijski sistem. To vam naredi **MENTIS**, ki nikoli ne ostane na pol poti. Pokličite **MENTIS** v Dravograd, tel. 0602/83-413, ali v predstavništvo v Krškem, tel. 0608/33-550.

OPARA — Družinsko gostinsko tradicijo bodo obogatili še z novimi dejavnostmi. Prodajali bodo gostinsko opremo in opremljali lokale, biro opremo, prehrabene artikle itd. Pokličite firmo **OPARA** na Golijevem trgu 13 v Trebnjem. Tel./fax 068/44-005. Gospod Opara s sinovoma vam bo rad odgovoril na vsa vprašanja.

ELEKTROMOTORJI — PGP — proizvodno in trgovsko podjetje iz Trebnjega je na trgu že dalj časa znano po svojem obsežnem asortimanu izdelkov. Znano pa je tudi, da se na trgu pojavlja z izjemno nizkimi cenami in odlično kakovostjo. Zdaj ponujajo elektromotorje: 220 V, 1,5 kW z 2800 obrati na 1.920 din; 380 V, trifazni, 3 kW, 1400 obratov za 2.160 din in 380 V, 4 kW, 1400 obratov za 2.320,50 din. Vse cene so brez davka. Motorji imajo seveda garancijo in zagotovljen servis. Takih motorjev po takih cenah ni, drugje bi dobili za ta denar samo polovico motorja. Dobava takoj. Kličite ob četrtkih in petkih od 16. do 22. ure na tel. 068/44-880.

DOLENJKA — V soboto, 15. septembra, ob 9. uri dopoldne se bo pred prenovljeno **BLAGOVNICO DOLENJEKE** na Kolodvorski 13 v Črnomlju zbrala množica ljudi. Čakala bo, da odpre vrata najnovejša pridobitev **DOLENJKE**, ki očito še ne namerava s scene. Pridite in se postavite v vrsto. **DOLENJKA BO PRVIM KUPCEM DELILA DARILA.**

LASTOVKA — Ta ptica je simbol tovarne nogavic iz Polzele, ki jo kupci zelo dobro poznajo. Polzele je na Prešernovem trgu 14 (pri živilskem trgu) v Novem mestu odprla prodajalno **MOJCA**, kjer se vam vrtni od velikanske izbire nogavic: za ženske, za moške, za otroke in mladino. Cene so izredno ugodne. Lastovka iz Polzele pomeni pomlad za izbiro nogavic v Novem mestu. Obiščite **MOJCO**, pričakuje vas! Potešite svojo radovednost!

KLASIKA — Bogate izkušnje v proizvodnji stilnega pohištva so spodbudile **STILLES** iz Sevnice, da so se lotili popravil in obnavljanja vseh vrst starega pohištva, pa naj bo to baročno ali bidermajersko. Pogledite svoje stare stole in omare! Delajo tudi za muzeje. Pokličite **STILLES** SEVNICA, tel. 0608/82-400.

ZLATA VERIGA
alpha
Naročila za zlato verigo pošiljajte na naslov: **ALPHA d.o.o.** Novo mesto, Trdinova 11a, ali po telefonu na štev. 068 28-121.

Organizacijski odbor za izvedbo prvenstva Dolenjske v tenisu v soglasju s teniškiimi klubi Dolenjske

RAZPISUJE

dolenjsko prvenstvo v tenisu

1. Dolenjsko prvenstvo v tenisu bo od 14. do 16. 9. 1990 v Kočevju.
2. Tekmovanje bo potekalo v absolutni kategoriji.
3. Prispevek za udeležbo na tekmovalju znaša 100 din za prijavljenega tekmovalca.
4. Tekmovalce prosimo, da prijave za tekmovanje pošljejo na naslov: Teniški klub Kočevje — Vinko Zajec, Pri Unioinu 5, 61330 Kočevje. Prijave bomo zbirali še v četrtek, 13. 9. 1990, do 18. ure.
5. Potrebne informacije lahko dobite pri Vinku Zajcu, Pri Unioinu, 61330 Kočevje, telefon (061) 851-968.

infotehna

VABILO K SODELOVANJU

Infotehna nudi celovit informacijski inženiring z združevanjem **RAČUNALNIŠKE STROJNE OPREME (HARDWARE)** in **APLIKATIVNE PROGRAMSKE OPREME (SOFTWARE)**. V sodelovanju z znanimi tujimi firmami izvajamo celoten inženiring izbora opreme, nabave, instalacije, povezave, uvajanja, izobraževanja, financiranja in vzdrževanja različne računalniške strojne opreme s kompletno ponudbo računalniških sistemov firme DEC.

Na področju sodobnih informacijskih orodij sodelujemo z vodilnimi svetovnimi podjetji, kot so za projektiranje v strojništvu **SDRC** (Structural Dynamics Research Corporation), za projektiranje v arhitekturi, gradbeništvu, geodeziji, kartografiji in urbanizmu, uporabljamo programsko opremo **GDS** (Graphic Design System) firme **McDonnell Douglas**, za razvoj in uvajanje standardnih poslovnih aplikacij v industriji in bankah uvajamo relacijsko bazo z nizom orodij četrte generacije **POWERHOUSE** firme **COGNOS**.

Zaradi širitve dejavnosti na področje financiranja naših poslovnih partnerjev želimo spoznati in povabiti k sodelovanju mlajšega sodelavca za **organiziranje in vodenje finančne dejavnosti**, ki bi se želel tudi dodatno izobraževati na področju mednarodnega trženja.

Nudimo zanimivo, samostojno in ustvarjalno delo z uporabo najsodobnejše tehnologije, možnost napredovanja, plačilo po prispevku, dodatno izpopolnjevanje doma in v tujini.

Pogoji: visokošolska izobrazba ekonomske smeri, starost do 35 let, vozniško dovoljenje, tekoče znanje angleščine in po možnosti nemščine, poznavanje osnov računalniške tehnologije, komunikativnost. Vaše pisne prijave pričakujemo v 15 dneh po objavi na naslov: Infotehna, Trdinova 4, 68000 Novo mesto, tel. (068) 21-602.

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NO-

ADAMOVA KNJIGA
Etiopski rokopisi

Gre za rokopise, ki so bili skriti v samostanih v Etiopiji in so bili zahodnemu človeku neznani. Sedaj jih imamo tudi v slovenščini! Dogodki, opisani v tej knjigi, so iz Svetega pisma izpuščen! Knjiga opisuje izgon Adama in Eve iz raja, njuno prilagajanje življenju na Zemlji, rojstvo njihovih otrok, vnukov in nadaljnjih potomcev. Govori o tem, kako se je človeštvo razdelilo v dve veji: pravično, setitsko, in nasilno, kajniško. Cena knjige 310,00 din velja le za naročila na naslov: **Revija AURA, p.p. 66, 61117 Ljubljana**. Naročila po tel. **061 317-087** sprejemamo vsak delavnik od 10. do 12. ure. Knjigo boste prejeli po povzetju in pri tem poravnali še ostale stroške in stroške odpreme v višini 21,20 din.

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NO-

Ak' silni glas bi gromu vzel,
da razodel bi vsem ljudem,
kar sem trpel, sam zase vem,
nihče nikjer bi ne verjel.

(Levstik)

ZAHVALA

Po težki in dolgotrajni bolezni nas je mnogo prežgodaj zapustil naš dragi mož, skrbni očka, brat, nečak, stric in svak

JOŽE
SENIČAR

Smolenja vas 15 a, Novo mesto

Z žalostjo v srcih se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali, nas bodrili, ter vsem, ki ste kakorkoli prispevali k temu, da je bilo slovo od našega najdražjega tako lepo.

Žalujoci: žena Fani, hčerki Mateja in Vilma, sestri Tončka in Anica, ter brata Franci in Milan z družinami in ostalo sorodstvo

V SPOMIN

Dne 30. 8. 1990 nas je v 75. letu starosti zapustil

EDI
DVORAČEK

upokojeni cestni delovodja
iz Kostanjevice na Krki

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Cestarji — Cestno podjetje Novo mesto

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 80. letu starosti zapustila naša najdražja

ANGELA
ZIDAR

Trstenik 10

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojnico spremili na zadnji poti. Iskrena hvala sodelavcem in ostalim delavcem uprave občine Trebnje, osnovnim šolam v občini, kolektivu Dane, Bayer-Pharme, Leka, pevcem iz Naklega, Trebanjskemu oktetu, govorniku Tonetu Strmoletu in gospodu župniku za opravljen obred. Posebno toplo zahvalo izrekamo Pepci Jermanovi in Fanci Papeževi. Vsem in vsakemu posebej še enkrat naša iskrena hvala.

Vsi njeni!

Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
sedla bo na rožna tla
in jokala, ker tebe ni.

ZAHVALA

Skromno in tiho, kakor je živela, je v 72. letu starosti odšla od nas naša dobra mama, stara mama, babica, tašča, sestra in teta

ROZALIJA
JUG
iz Črnomlja

Z žalostjo in hvaležnostjo v srcih se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, zasuli s cvetjem grob pokojnice in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi.

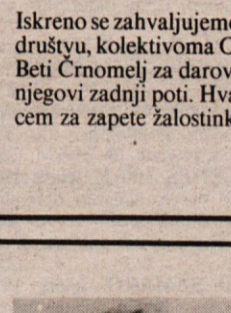
Žalujoci: vsi njeni najdražji

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 70. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

ANTON
LOPAREC

s Tanče gore 3

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, znancem, gasilskemu društvu, kolektivoma OŠ Loka in OŠ Mirana Jarca v Črnomlju ter DO Beti Črnomelj za darovano cvetje in vence ter spremstvo pokojnika na njegovi zadnji poti. Hvala gospodu župniku za opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prežgodaj nas je v 37. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat, stric in zet

MARTIN
KOCJAN

s Stražnjega Vrha pri Črnomlju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, znancem in sodelavcem kolektivov Iskra Črnomelj, Belt Črnomelj, Beti Metlika, Krka Novo mesto in gasilskim društvom za darovano cvetje in kakršnokoli pomoč, govornikom za poslovilne besede, pevcem za zapete pesmi in župniku za lepo opravljen obred. Zahvaljujemo se tudi g. kaplanu.

Žalujoci: žena Marija, sin Tomaž, hčerka Brigita in vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 13. septembra — Janez
Petek, 14. septembra — Danica
Sobota, 15. septembra — Albin
Nedelja, 16. septembra — Ljudmila
Ponedeljek, 17. septembra — Hilda
Torek, 18. septembra — Sonja
Sreda, 19. septembra — Svetlana

LUNINE MENE
19. septembra ob 2.46 — mlaj

kino

BREŽICE: 14. in 15. (ob 20. uri)
zgodovinski film Jezus iz Nazareta, 9. in
10. hongkonški karatejski film Bruce
Lee superstar, 16. in 17. komedija Glej,
kdo to govori, 18. in 19. akcijski film
Zaljubljen v vohunko.

kmetijski stroji

TRAKTOR ZETOR 6245, hrastove
plohe, diatonično harmoniko—
dvovrstno in večji kalorifer prodam. (0608)
77-402, po 19. uri. 2148
SILOKOMBANJ, nov, nerabljen,
prodam. (068)76-405. 2163
TRAKTOR IMT 539, star 9 let, 2000
delovnih ur, prodam. Jože Božič, Vel.
Podluben 17. 43-695, od 20. ure dalje.
2169
FREZO GOLDONI (8 KM) ugodno
prodam. (068)28-282, od 14. do 16. ure.
2171
TRAKTOR TV 420, plug, koso, brane
in obračalniki prodam. Cena po dogo-
voru. (068)85-389. 2185
SAMONAKLADALCO za seno (17
m3) in silorezno z nizkim in dvignim
koritom z elektromotorjem prodam.
(061)375-168. 2197
TRAKTOR TV 18 KS, z vozom, zelo
malo rabljen, in kosilnico bebi, kosa 70
cm, prodam. (068)65-187. 2236
TRAKTOR TV 821, nov, in prikolico
ter betonski mešalec po ugodni ceni pro-
dam. Bojan Rožman, Zdoles 54, 68270
Krško, (0608)77-159. 2260
TRAKTOR ursus C 350, star 5 let,
1100 ur, dobro ohranjen, prodam. (068)49-
546. 2262
KOSO s kardanom za goldoni 8 ali 14
KM prodam. (068)69-383. 2284

kupim

ENOSOBNO STANOVANJE, star-
rejšje, kupim v Novem mestu. Informacije
na (068)28-047, od 10. do 11. ure, in 28-288,
od 20. do 22. ure. 2150
MANJŠO KMETIJO, hišo ali zazid-
ljivo parcelo, zaželeno ob vodi, kupim.
Ponudbe pod šifro: »DOLENJSKA«. 2196

motorna vozila

ZASTAVO 750, letnik 1982, dobro
ohranjen, in APN 4 prodam. Stane Lon-
gar, Dečjavec 5, 68210 Trebnje. 2142
R 5 CAMPUS, letnik 1988, registra-
rno, do avgusta 1991, prodam. Franc
Kavčič, Gor. Straža 126. 2145
Z 750 LE, letnik 1980, prodam. In-
formacije na (0608)69-168, Baznik,
Hrastje 18, Cerklje ob Krki. 2153
MOTORNO KOLO APN 6, skoraj
novo, prodam za 30 % ceneje. Marko
Mandelj, Trstenik 12, Mirna. 2157
DIANO, obnovljeno, letnik 1977, re-
gistrirano do aprila 1991, in R 4, letnik
1978, neregistriran, vozen, prodam. Lah-
ko tudi za dele. Roman Mlakar, Borisa
Kraigherja 23, Brežice, (0608)62-335,
v soboto od 15. do 19. ure. 2158
MZ 250, brezhiben, ugodno prodam.
Pavlin, Sela 43, Straža. 2159
JUGO 45 AX, letnik 1988, prodam.
(061)312-520. 2174
Z 101 GTL 55, letnik 1984, prodam.
Cena po dogovoru. Informacije na (068)52-
359, popoldne. 2175
GOLF XD, letnik 1986, ugodno pro-
dam. (0608)32-446. 2178
126 P, letnik 1983/84, prodam.
(068)57-347. 2179
GOLFA, starejši letnik, prodam.
81-420. 2181
Z 750, starejši letnik, dobro ohranjen,
prodam. (0608)32-441. 2182
APN 6, letnik 1988, preurejen, prednje
in zadnje blažilnike, prodam. Informacije:
Džamdič, Košenice 154, Novo mesto. 2183
Z 128, letnik 1986, registrirano do av-
gusta 1991, prodam. Avsec, (068)28-
216. 2186
PEJČKA, stara dva leti, prevoženih
22000 km, prodam. (068)41-080. 2190

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: DIC, tozdr Dolenjski list, Novo mesto.
UREDNIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in vodja tozdra), Marjan Legan
(odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik priloge), Mirjam
Bezek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušič, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragaš,
Martin Luzar, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič in Ivan Zoran.
ZIRO RACUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.:
52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB — Dolenjska banka d.d. Novo mesto).
IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 10 din, naročnina za 3. trimesečje
100 din; za delovne in družbene organizacije 200 din; za tujino 40 ameriških
dolarjev ali 70 DM (ali druga valuta v tej vrednosti) na leto.
OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomsko oglašje 120 din, na prvi ali zadnji
strani 240 din; za razpise, licitacije ipd. 140 din. Mali oglasi do deset besed 100
din, vsaka nadaljnja beseda 10 din.
NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni:
uredništvo (068) 23-606, 24-200, naročniška služba, ekonomska propaganda
in fotolaboratorij 23-610, mali oglasi in zahvale 24-006. Nenaročniški rokopisni
in fotografiji ne vračamo. Na podlagi mnenja republiškega komiteja za infor-
miranje Republike Slovenije (št. 23 od 21. oktobra 1988) se za Dolenjski list ne
plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, prelom in
filmi: DIC, tozdr Grafika, Novo mesto. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

KRŠKO: 14. (ob 22. uri) erotični
film Zelo nezvesta žena, 16. (ob 18. uri)
komedija Dvojčka, 18. (ob 20. uri)
gрозljiva Obramba sistema, 19. Sodni
dan in 20. Smrtonosno orožje.
SEVNICA: 14. Deklica iz kitajske
četrti 15. in 16. komedija Princ odkriva
Ameriko, 17. in 18. erotični film Seks v
Beverly Hillu in 20. Karate Kid II.
ČRNOMELJ: 14. (ob 21. uri) ero-
tični film Neugnana dama, 16. (ob 20.
uri) komedija Prste k sebi, 18. akcijski
film Slepi bes, 20. glasbeni film Lam-
bada.
NOVO MESTO — DOM JLA: Od
14. do 16. (ob 19. uri) ameriški film
Hrib smrti, od 17. do 19. ameriški film
Knez teme.
NOVO MESTO — DOM KUL-
TURE: 14. (ob 18. in 20. uri) pustolov-
ski film Otok zakladov, od 15. do 17.
melodrama Stari gringo.

126 PGL, letnik 1986, prodam.
(068)73-120. 2191
JUGO SKALA 55, star dve leti, pro-
dam. (068)28-174. 2195
ETZ 250, 1987, registriran, ugodno
prodam. Hrastar, Srednje Grčevje 1, Oto-
čec. 2199
JUGO 45 L, letnik 1982, registriran
do aprila 1991, in avtomatik, letnik
1986, potreben manjšega popravila, pro-
dam. (0608)61-330, Perko, Kidričeva
5, Brežice. 2201
FORD GRANDO 2.0 L, letnik 1979,
ugodno prodam. (0608)32-284, po-
polndne. 2204
JUGO KORAL 60, februar 1990, ze-
lo ugodno prodam. (068)27-438, popoldne.
2205
R 12 po delih prodam. Krožna pot 3,
Otočec. 2207
Z 101 super, letnik 1978, registrirano
do marca, prodam. Igor Šiler, Golobinjev
1 a, Mirna Peč. 2209
JUGO 45, star 6 let, prodam. Marija
Golob, Stari trg 32, Trebnje. 2214
FIAT REGADO 100 S, december
1986, 54.000 km, garažirano, odlično
ohranjeno, prodam. (068)25-490. 2215
JUGO 45, november 1988, prodam.
(068)43-769. 2216
PEUGEOT 304 ugodno prodam. Pepi
Kožar, Piroška 20, Cerklje ob Krki. 2219
JUGO 55, star dve leti, ugodno pro-
dam. (068)28-236. 2221
ZASTAVO 750 LE, letnik 1984, do-
bro ohranjeno, prodam. (068)73-082. 2223
126 P, letnik 1979, registriran do junija
1991, ohranjen, prodam za 10.000 din.
(068)28-793. 2228
APN 6 prodam. (068)42-386. 2231
JUGO KORAL 45, letnik 1989, pro-
dam za 54.000 din. (0608)79-385. 2232
JUGO FLORIDO, letnik 1989, pro-
dam ali zamenjam za manjši avto. (068)86-
108. 2234
MINI MORIS 1000, letnik 1979, v
voznem stanju, neregistriran, dobro ohran-
jen, ugodno prodam. Srečko Zajc, Sp.
Stari Grad 42, 68270 Krško, (0608)
77-266. 2235
LADO SAMARO, staro 7 mesecev,
in 126 P, letnik 1982, prodam. Alojz Šti-
ne, Nad mlini 57. 2238
R 4, letnik 1986, registriran celo leto,
prodam. Štefan Pungersič, Dule 11, Buč-
ka, (068)76-192. 2240
Z 101, letnik 1976, prodam zaradi od-
hoda v JLA, prodam. (068)20-557, popo-
ldne. 2242
ZASTAVO 128 SKALA, letnik
1988, rdeče barve, prodam. (068)26-694. 2243
AUDI 80 diesel, letnik 1985, ugodno
prodam. Jože Klančar, Rodine 15, Treb-
nje. 2244
Z 850, nevozno, karamboliran zadnji
del, letnik november 1983, prodam. An-
ton Špehek, Ločna 32, Novo mesto. 2245
GOLF 1.6 D, letnik 1984, ugodno
prodam. Žibert, Cesta oktobrskih žrtev
28, Šentjernej. 2246
VW hrošč 1300, letnik 1976, registri-
ran, brezhiben, prodam. (068)25-212. 2247
FIČKA, letnik 1981, na novo registri-
ranega, prodam. (068)84-455. 2250
R 4, 1978, prodam. (068)25-574. 2252
MERCEDES 190 E, letnik 1987,
temnordeče barve, dodatno opremljen,
prodam. (068)24-528. 2254
TOMOS avtomatik prodam. (068)32-311. 2259
LADO SAMARO, letnik 1988,
ugodno prodam. Baržič, Mestne njive 6,
(068)28-262. 2266
Z 850, letnik 1984, registrirano do 6.
julija 1991, prodam za 16.000 din. Ko-
drič, Šutna 24, Podbočje. 2270
JUGO 1.1 GX, letnik 1988, prodam.
Marjan Matoh, Vrhpeč 22, Mirna Peč. 2274

JUGO 45, letnik 1989, registriran do
maja 1991, prodam. (068)21-003. 2275
R 4 GTL, letnik 1986, prodam. (068)27-
559, popoldne. 2276
R 4 GTL, letnik 1985, prodam. Ciril
Kaferle, Gor. Karteljevo 9, Novo mesto. 2277
Z 101, letnik 1989, prodam. (0608)70-
274. 2279
R 4 GTL, 1987, rdeč, prodam.
(068)27-769. 2280
R 4 GTL, dobro ohranjen, letnik 1983,
prevoženih 53000 km, registriran do 21.
avgusta 1991, prodam. Cena po dogovo-
ru. (068)46-674. 2282
GOLF 1100 bencinar, letnik 1980,
generalno obnovljen, registriran do fe-
bruarja, prodam za 5200 DEM.
(0608)61-641, od 7. do 15. ure. 2286
R 11 SPRING 1.6 D, star 25 mesecev,
rdeče barve, 42.000 km, prodam.
(068)44-702. 2290
JAWO 350 z dodatno opremo (oklep
kovinsko modre barve, resonančni izpuh),
poceni prodam. (0608)34-756. 2291
OPEL ASKONO 1200, letnik 1975,
prvi lastnik, registrirano do marca 1991, v
odličnem stanju, prodam. (068)51-
871. 2292
JUGO 45, letnik 1986, prodam.
(068)20-375. 2293
R 5 CAMPUS-UVOZ, star tri mese-
ce, kovinske barve, registriran, kasko za-
varovan, prodam za 18.200 DEM dinar-
ske protivrednosti. (068)84-318. 2294
JUGO 45 A, letnik 1986, prodam.
Grubar, Gor. Vrhpolje 90, Šentjernej.
(068)42-255. 2296
Z 750, popolnoma obnovljeno, letnik
1980, prodam. (068)86-255. 2299
R 5 CAMPUS, kovinske barve, kasko
zavarovan, registriran februarja 1990,
prodam ali menjam za R 4, letnik 1986, z
doplacilom. (068)26-375. 2302
JUGO 45, letnik 1985, prodam.
(068)21-174, do 15. ure. 2304
MOTOR BT 50, letnik 1988, belo
rdeče barve, ugodno prodam. (0608)
33-575. 2305
126 P, letnik 1986, prodam. (068)24-
314 ali 21-695. 2306
NOV JUGO KORAL 55 prodam.
Cena ugodna. (068)51-950. 2306
Z SKALA 55 1.1, letnik 1988, pro-
dam. Silvo Palčič, Rumanja vas 56, Stra-
ža. 2307
BMW 315, letnik 1983, prodam ali
menjam za manjši avto. (0608)60-132. 2308
Z 101, letnik 1979, prodam. Zidarič,
Gor. Laknice 5, Mokronog, (068)49-061. 2309
ZASTAVO 101, poškodovano, pro-
dam v celoti ali po delih. (068)85-314. 2311
TOMOS AVTOMATIK ter APN 6,
5 prestav, prodam. (068)43-718, popoldne. 2317
126 P, letnik 1977 in Z 101, letnik
1982, z dodatno opremo, prodam. Igor
Lencič, Tomažja vas 38, Škocjan. 2318

obvestila

SENZACIJA! Mi smo moč v vaši
nemoči. Naš strokovni team uspešno
zdravi luskavico z zmagovito naravno ka-
kovostjo (testirano na UZZV), s 100 %
sodelovanjem pacienta. Ponudbe pod šif-
ro: »KONEC TRPLJENJA IN IZOLIRANOSTI«.
2014
ŽAGAM drva v Novem mestu in oko-
lici. (068)21-360. 2154
KOKOŠI NESNICE za zakol ali na-
daljnjo rejo prodajamo. Jože Pršina, Gre-
gorčičeva ulica 5, Dol. Toplice,
(068)65-203. 2180
CANDY PRALNI IN POMIVALNI
STROJI po najnižjih cenah. Dostava na
dom in priključitev. Informacije: SERVIS
SHOP d.o.o., K Roku 17, 222-668. 2187
GOSTILNA ROGELJ, Rdeči Kal,
vabi na vinsko trgatve v nedeljo, 16. sep-
tembra, ob 17. uri. Zabaval vas bo an-
sambel »Rubin«. Prireditve bo ob vsakem
vremenu. 2188
IZJAVLJAM, da se bom odrekel svo-
jega prijatelja Zdenka, če se ne bo pobolj-
šal. Miro. 2213
OBRTNIK! Izdelujem in obnovljam
nagrobne spomenike in napise, teraco in
betonske izdelke po želji stranke. Kvalite-
ta in ugodne cene. (068)44-179. 2258
FRIZERSKI SALON MILKA, No-
vo mesto, Partizanska 3. Se priporočamo!
Od ponedeljka do petka ob 6. do 20. ure,
sobota ob 6. do 13. ure. 2281
OBVEŠČAM STRANKE, da bo salo-
n zaradi letnega dopusta zaprt od 17.
septembra do 2. oktobra 1990. Frizer
»M«, Majda Novak, Gubčeve brigade 12,
Trebnje. 2319

MONTAŽA TV ANTEN
za vse možne programe na vašem
področju. Tel. (068) 44-129

POSLEJ TUDI NA DOLENJSKEM

SALON ZA PESE

BUDJANOV
UL. TALCEV 12 NOVO MESTO

Za lep videz in dobro počutje vašega
štrinožca

KOPANJE, STRIZENJE, TRIMANJE
IN SE KAJ

Naročila na telefon (068) 25-986.

K SODELOVANJU VABIM pro-
fesorje in učitelje tujih jezikov. Infor-
macije na tel. 26-201, Slavka Gruma
18, Novo mesto. 2156

KRKA
tovarna zdravil, p. o.
NOVO MESTO

Komisija za cenitev in
odprodajo

razpisuje

javno licitacijo

na kateri želi odprodati rab-
ljeno zdraviliško in gostin-
sko opremo.

Licitacija bo v Zdravilišču
Šmarješke Toplice, pri starem
bazenu, dne 17. 9. 1990 ob
14.30.

preklci

STANKA KOS, Črmošnjice 27, Sto-
piče, opozarjam vse, ki o meni širijo lažne
govorice, da jih bom sodno preganjala, če
tega ne bodo upoštevali. 2227

posest

OB KOLPI med Metliko in Črnom-
ljem, v vasi Zemelj, prodamo manjšo
kmečko hišo zelektriko in vodo ter 975
m2 sadovnjaka. (061)666-016. 2149
ŠTIRI GOZDNE PARCELE s povr-
šino 3,53 ha v k.o. Travniki prodam. In-
formacije popoldne na (061)331-376. 2170

PARCELO za vikend, vinograd in
travniki v izmeri 30 arov, blizu Brežic—
Sromlje, zelo ugodno prodam ali zame-
njam za avto. Cena 50.000 din.
(0608)62-944. 2194

VIKEND ZIDANICO z manjšim vi-
nogradom v bližini Sevnice prodam. Vo-
da, elektrika, avtobusna povezava. Plačilo
možno v obrokih. (063)742-102. 2200

TRAVNIK v Dobruški vasi, zazidljiv,
prodam. (061)852-467. 2206

GRADBENO PARCELO z vrto-
m (32 a) v Cerkljah ob Krki — v Župecih vasi
35 prodam za 25.000 DEM. (011)
150-624. 2220

PARCELO za vinograd ali sadovnjak
v Gabrju in gradbeno parcelo z vso do-
kumentacijo in hišo, dograjeno do I. faze,
prodam. (068)25-530. 2287

PRODAM novejšje gospodarsko po-
slopje, njive, gozdove in vinograd v Spod-
njih Lakenah ob asfaltni cesti pri Mo-
kronogu. Možna je gradnja stanovanjske
hiše, pogoji so tudi za obrtno dejavnost.
Dam tudi posveto za prežitek. Anton
Zajc, Heroja Slaka 11, Trebnje, (068)45-
189. 2310

VEČJO DELAVNICO in stanovanj-
sko hišo v Novem mestu prodam. Mož-
nost odkupa samohiše. Ponudbe pod šifro:
»OBRT«. 2316

prodam

PREŠO na kamen prodam. Veličevič,
Kržišče 9, Raka. 2141

MIZARSKO STISKALNICO, rab-
ljeno, in stroj za izdelavo ladijskega poda
prodam. (068)44-871. 2143

DOBRA HRASTOVA soda (650 in
1250 l) prodam. (068)56-045. 2144

DEKLIŠKO POSTELJO z jogijem
poceni prodam. Informacije v soboto in
nedeljo na (068)65-494. 2147

PRALNI STROJ prodam. Cvetka
Hrib, Cankarjeve brigade 39, Trebnje,
(068)44-282. 2151

JOGI POSTELJO (1,60 x 2,00 m)
prodam. Iva Artač, Pot na Gorjance 26 a,
Novo mesto, (068)28-334. 2152

PRODAM rabljen sod (300 l) za rdeče
vino. (068)28-250, zvečer. 2268

VEČ KRAV po izbiri v A kontroli, je-

dilni krompir igor dizire za seme in krmil-
ni krompir prodam. Alfonz Jaki, Brinje 6,
Sentrupert. 2155

SEMENSKI KROMPIR jerla, vesna,
igor in drobnega prodam. Karol Verbič,
Radohova vas 15, Šentvid pri Stični. 2156

GROZDJE, belo in črno, v okolici
Metlike, po konkurenčnih cenah prodam.
(068)58-168. 2160

HARMONIKO MELODIJA,
80—basno, malo rabljeno, dobro ohran-
jeno, prodam za 7.500 din. (0608)33-
140. 2165

TELEVIZOR gorenje, črno—beli,
prodam. (068)27-754. 2166

KROMPIR, motokultivator (9 KM) s
priključki, golf diesel, barvni in črno—be-
li televizor prodam. (0608)60-064,
popoldne. 2167

HARMONIKO frajtonarico, novo,
po ugodni ceni prodam. (068)25-281. 2168

HRASTOV SOD (700 l), nov, pro-
dam. Jože Kalin, Dol. Gradišče 17, Šen-
tjernej. 2172

STREŠNO OPEKO ugodno pro-
dam. Butalin, Ob Težki vodi 32, Novo
mesto. 2173

SOD (108 litrov) ugodno prodam.
Majda Peric, V Ragov log 2, Novo mesto.
2177

ELEKTRIČNI šivalni stroj in elek-
trični radiator prodam. (068)25-728. 2184

ETAŽNO PEČ za centralno kurjavo,
rabljeno dve zimi, prodam, Cena ugodna.
Anton Škrbina, Vel. Mraševo 28, 68312
Podbočje. 2189

KROŽNO ŽAGO — cirkular, 100 l
kotel za kuhanje žganja, Z 750, letnik
1974, 5 sodov od 100 do 700 l in 2 m3
hruškovih plohov (5 cm) poceni prodam.
(061)783-067. 2198

GROZDJE malvazija prodam.
(065)57-065, zvečer. 2203

SEDEŽNO GARNITURO, novo,
raztegljiv kavč, prodam. Možnost kredita.
Lipej, Majde Silc 3, Novo mesto. 2210

VINSKI SOD (1170 l) ugodno pro-
dam. Alojz Salmič, Koštalova 24, Novo
mesto, (068)25-624. 2211

KRZNENO jakno, korejski pes, št. 38,
prodam za 1.700 din. (061)376-748. 2217

GROZDJE — šmarnico — prodam.
Jože Pavlič, Šentjernej, (068)42-324. 2218

TRI TELETA, stara 10 dni — frizi-
ska, prodam. Stane Zorman, Lukovec 10,
Trebnje. 2224

NOV MLIN za grozdje prodam.
(068)65-522. 2225

TERMOAKUMULACIJSKO peč
2,1 KW, parni čistilec »micka«, tri usnje-
ne fotele delfin, klubsko mizico, sesalec
Iskra 418, prodam. (068)28-009, od 9. do
14. ure. 2226

PRALNI STROJ gorenje, star dve le-
ti, in krožno žago iskra za žaganje pod ko-
tom prodam. Jože Kumer, Na griču 4,
68350 Dolenjske Toplice, (068)65-634. 2229

KRAVO sivko, s teletom ali brez, pro-
dam. (061)852-467. 2239

ŠMARNICO prodam. Jože Ambro-
žič, Zevjavina 2, (068)41-123. 2241

HLADILNIK, rabljen, trajno žarečo
peč, kueperbusch in pralni stroj prodam.
(068)28-796. 2248

PRIVATNO PODJETJE išče za te-
rensko prodajo tekstilnih izdelkov dobre
in marljive akviziterje z lastnim prevo-
zom. Akviziterska praksa ni pogoj.
☎ (068)23-066, popoldne. 2283
DEKLETA, stara od 20 do 25 let, pri-
jetne zunanosti, s srednjo izobrazbo, zna-
nje enega tujega jezika, zaposlimo kot
prodajalke v novi modni blagovnici.
Oglasite se po ☎ 221-308 v zvezi z razgo-
vorom. Pia trgovina, Novo mesto. 2288
AVTOKLEPARJA s prakso zapo-
slim ali mu dam delavnico v najem z vsem
orodjem. Šifra: »NOVO MESTO«. 2315

stanovanja

SOBO ali stanovanje v Kočevju ali

okolici iščem. ☎ (061)851-766. 2146
STANOVANJE v Brezicah ali bližnji
okolici najameva za dobo enega do treh
let. Sva veliko odsotna. Plačava v DEM.
☎ 9949711/2624924, kličite zvečer! 2162
SOBO, opremljeno in ogrevano, od-
dam brezplačno študentu iz Metlike ali
bližnje okolice. Joško Pezdirc, Staničeva
16, ali Petkovškovo nabrežje 29, Ljublja-
na, ☎ (061)314-480. 2192
MLAD PAR brez otrok išče stanova-
nje na območju Posavja. ☎ (0608)69-
334. 2237
DVOSOBNO STANOVANJE v
Novem mestu prodam. ☎ (068)22-734. 2264
MOŠKI išče sobo v Novem mestu ali
okolici. Šifra: »NUJNO« 2295

*Ljubil si polje, ljubil si dom,
vendar od nas odšel si v večni
tihi dom.*

ZAHVALA

V 100. letu starosti nas je zapustil dragi oče,
brat, stric, stari oče

ANTON KASTELIC

iz Dol. Podšumberka pri Sela-Šumberku

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom za nesebično pomoč, sorodni-
kom, prijateljem, znancem KZ Trebnje, Sob Trebnje za izraze sožalja,
podarjeno cvetje, pevskemu zboru ter gospodu župniku za lepo oprav-
ljen obred in govor.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je nenadoma zapustil
dragi mož, oče in stari oče

ANTON MIRČ

iz Kanižarice 21 pri Črnomlju

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, ki ste nam v tem trenutku
kakorkoli pomagali. Posebna hvala Rudniku Kanižarica. Vsem še en-
krat najlepša hvala.

Žalujoci: žena Milka, hčerka Milica z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 82. letu starosti se je iztekla življenjska
pot našemu stricu, bratu in botru

JOŽETU BOŽIČU

iz Zapuž 6

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki
ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, po-
kojnemu darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Najlepša
hvala sosedom Šiškovim, Pavlinovim, ostalim vaščanom, pevcem iz
Orehovice in g. kaplanu za opravljen obred.

Žalujoci: nečak Lojze z družino v imenu sorodstva

*Nihče ne ve, kako boli, ko tebe,
ljubi mož in oče, več v našem
domu ni. A spomin nate vsak dan
bolj živi, saj zlatih src, kot
si imel ga ti, malo še živi.*

ZAHVALA

V 58. letu starosti nas je zapustil naš dragi
mož, oče, stari oče, brat, stric, svak in
bratranec

JOŽE NOVAK

Volčje Njive pri Mirni

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje
in pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.
Posebej se zahvaljujemo podjetjem Dana, Labod in Trimio, gospodu
župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke, govor-
niku za poslovilne besede in GD Volčje Njive.

Žalujoci: vsi njegovi

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da
je v 78. letu starosti umrl v Londonu

PETER SELAČ

z Griča

45 let je živel v Angliji in bo tam tudi pokopan. Ohranili ga bomo v
lepem spominu!

Žalujoca sestra Marija z družino in sorodniki
Otočec, 10. 9. 1990

Komaj v petdesetem letu starosti je umrl naš upokojeni sodelavec

JOŽE SENIČAR

vzdrževalec v programu Biokemija

Od pokojnika smo se poslovili v nedeljo, 9. 9. 1990, na pokopališču v Smolenji vasi. Ohranili ga bomo v
lepem spominu.

Delavci in upokojenci Krke tovarne zdravil Novo mesto

*Ljubil naravo si in zemljo,
trta jokala bo, ko tebe v
vinograd več ne bo.*

ZAHVALA

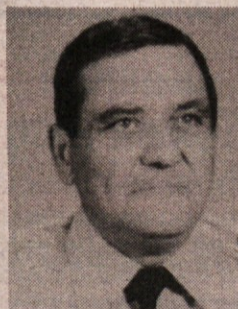
V 86. letu starosti nas je zapustil naš dobri mož in oče, stari oče, stric, dedek in
pradedek

RUDI VIDMAR

iz Zbur 13

Iskrena hvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje, nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in pokojnemu darovali
cvetje ter ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala sosedom, sorodnikom in znancem,
ter sodelavcem Iskre Tenela — Novolesa iz Soteske, IMV Smarjeta in hotela Jelovica na Bledu. Iskrena
zahvala tudi gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

*Delo, trud, trpljenje —
tvoje je bilo življenje.
Bolečine si prestal,
zdaj boš v grobu mirno spal.*

ZAHVALA

V 62. letu nas je tragično in nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, stari oče,
brat, stric in tast

VID MIJAJLOVIČ

iz Žabje vasi, Na lazu 3

Iskreno se zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam kakorkoli poma-
gali v težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje, ter pokojnika spremili na zadnji poti.
Posebno se zahvaljujemo osebju kirurgije — oddelek za intenzivno nego Splošne bolnišnice Novo mesto, dr.
Miri Kramar za nesebično zdravniško pomoč ter lajšanje bolečin v zadnjih trenutkih življenja, godbi na piha-
la iz Straže, pevcem društva upokojencev Novo mesto, OOZS Varnost, OŠ Grm, ginekološko-
porodniškemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto ter sosedom Založnikovim in Novakovim, govorniku
Strbencu ter gospodu župniku za opravljen obred. Vsem iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

*Kako bi dihala rada,
poslušala, gledala, sedela med vami,
katero vmes povedala, pa me tišči
teptan — nad mano grob prerani. (O. Župančič)*

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 39. letu starosti po težki in zahrbtni
bolezni zapustila naša ljuba žena, mami, sestra, snaha, svakinja, botrca in teta

ZINKA BLATNIK

rojena Judež,

iz Sevnice

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sode-
lavcem, sošolcem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, darovali
cvetje in maše. Posebna zahvala gospodu kaplanu za opravljen obred in vsem, ki so pokojno v tako velikem
številu pospremili na njeni mnogo prerani zadnji poti.

V globoki žalosti: mož Marjan-Srečko, sin Danijel in ostalo sorodstvo

*V poletno noč odmeva: pet pedil
Sicer ni niti šuma niti klica...
Z neba se spušča modrina
rajniku k nogam.
Zvon mirno, dogovorjeno naznanja,
da so odprta vrata v hram
večnega mirovanja.*

ZAHVALA

V poletni noči 1. 9. 1990 je za vedno zaspal naš tati in mož

MIHA VUK

K zadnjemu počitku smo ga spremili 3. septembra na vaškem pokopališču. Na svetu je še veliko dobrih ljudi.
To nam daje moč in vrača vero v življenje. Hvaležno se spominjamo vseh na oddelku za dializo v Novem
mestu, še posebej gospe dr. Sonje Cimerman-Steklasa. Hvala vsem sosedom iz blokov, še posebej družinam
Bizjan in Rokvič. Nikdar ne bomo pozabili nesebične pomoči kolegic in kolegov ter celotnega kolektiva OŠ
Raka. Prijatelji, znanci, sorodniki, vsi Račani, ki ste bili dobri s pokojnim in z nami, hvala vam! Zahvaljujemo
se tudi gospodu župniku, pevcem, pogrebem, DU Raka, učenkam in učencem, sošolkam in sošolcem. Tvoje
besede, dragi sosed Niko, nam bodo ostale vedno v spominu.

Njegovi: Ana, Urša, Miha in Štefan z družino
Raka, 1. 9. 1990

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 56. letu starosti zapustila naša draga
hčerka, žena, mamica in stara mama

MARICA TURK

roj. Lunder

iz rudarskega naselja

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in vaščanom Šalke vasi, ki so v teh težkih
trenutkih z nami sočustvovali, nam izrazili sožalje in darovali prelepo cvetje in vence. Zahvaljujemo se tudi
podjetju Trgopromet-Zeleznina, Nami, Inkopu in govornicami Nelki Klun in Slavki Šega za lep poslovilni
govor. Zahvalili bi se radi kočevskemu zdravstvenemu osebju, posebno gospodu Ljubenku, ki je pokojni
večkrat reševal življenje. Hvala godbi za žalostinke in vsem, ki so pokojno z nami v tako velikem številu
pospremili na zadnji poti.

Za njo žalujemo: njena mama, mož Tone, hčerka Irena, sin Dušan, trije vnučki, sestre in brat z druž-
nami ter ostali sorodniki pa vsi, ki so jo imeli radi

HELENA MRZLIKAR

izhajali njeni starši in so ji vcepili veselje do gospodinjstva in vsega, kar je s tem povezano. Tako se je po končani gimnaziji tudi odločila za višjo gospodinjstvo šolo v Grobljah pri Domžalah. Na Dolenjsko je prišla po naključju, na razpis. Takrat se je še pisala Novak. Potem je tu srečala dr. Mrzlikarja, ustvarila sta si družino s štirimi otroki in tako sta, čeprav oba iz ljubljanskega konca, postala dobra Dolenjca. Tudi to, kako zmoreta tako številno družino, ko pa sta oba zaposlena, za Heleno Mrzlikar ni nobena skrivnost: »Delo v gospodinjstvu in z otroki sva si vedno enakopravno delila. Sedaj, ko so otroci starejši, je seveda lažje, še vedno pa smo radi skupaj, karkoli počnemo, bodisi pri delu ali na letovanju.«

Ko se sredi dopoldneva pogovarja v njeni pisarni, mi ponudi sok in sadje. Nenavadno za takle dopoldanski pisariški pogovor, ko povsod skoraj obvezno zadiši po sveže kuhani kavi. Vendar Helena ni tiste vrste ženska, ki bi se predajala kafeinskim, nikotinskim, alkoholnim in podobnim užitek, saj je prepričana, da življenje v zameno za te vrste zaslužnjoče omame nudi veliko več boljših in bolj zdravih stvari, le poznati in pravilno vrednotiti jih je treba. No, Helena tudi ni ženska, ki bi jo kar takole sredi dopoldneva zalotili v pisarni. Odkar je od maja letos zaposlena na Zavodu za kmetijstvo, je svoje delo končno uskladila s stilom svojega življenja.

Biti veliko zunaj na terenu, biti med ljudmi, se pogovarjati, svetovati, poučevati, to je tisto, kar jo veseli in kar počne. To je ves čas počela seveda tudi že prej, na svojih prejšnjih službenih mestih na osnovni šoli v Žužemberku, na zdravstvenišoli v Novem mestu pa v zdravstvenem centru, po službeni dolžnosti in kot voditeljica in animatorka številnih tečajev o dobri in zdravi prehrani, gospodinjstvu in ročnih delih, le da se je sedaj njen delokrog še bolj razširil, tako po vsebini kot geografsko. Njen teren sta namreč dolenjska in posavska regija. Pa po rodu ni s tega konca, doma je iz Sentvida pri Ljubljani, niti ne izhaja iz kmečke družine. So pa iz kmetije

Slavje Bratov iz Oplotnice

»Ptuj '90« ni privabil veliko dolenjskih glasbenikov — Uspeh besedil bratov Smrekar in T. Gašperiča — Modra kronika pritegnila pozornost

Lahko bi dejali, da je letošnji, že 21. festival domače zabavne glasbe Slovenije »Ptuj '90« minil v znamenju trenutno najbolj priljubljene stajerske narodnozabavne skupine Bratje iz Oplotnice.

Poleg tega, da so prejeli najvišje priznanje Ptujskega festivala, Korenovo plaketo, ki jo za vokalne izvedbe prejmejo le najboljši ansambli, in še to le enkrat ne glede na število udeležb na prireditvi, so se že četrtri zapored okitili z zlatim orfejem, prejeli priznanje za »naj vižo« letošnje prireditve (skladba Doma me čakajo), ki je bila po mnenju občinstva tudi najboljša skladba. S

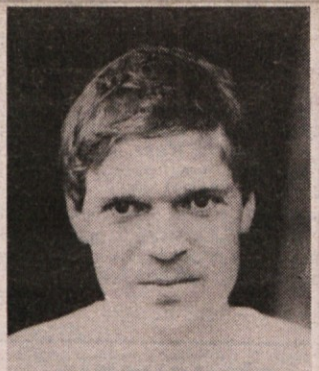
skladbo Tineta Lesjaka S harmoniko na preži so prejeli tudi tretjo nagrado občinstva ter postali še najbolj všečen ansambel prireditve.

Barve krajev, ki jih pokriva Dol. list, sta najbolje branila avtorja tekstov, brata Franci in Jože Smrekar iz Brežic, katerih besedila so letos na Ptujju peli kar trije ansambli in vsi so prejeli zlatega orfeja — Prerod, Metalurg in Bratje iz Oplotnice. Njuno je tudi besedilo »naj viže« prireditve »Doma me čakajo«.

Tekstopisci so se sploh bolje odrezali kot ansambli, saj je tretjo nagrado za

najboljše besedilo prejel Toni Gašperič (Staro vino). Med ansambli iz naših krajev je bil še najboljši Toni Verderber s srebrnim orfejem, Dolenjci so za svoj prvi nastop na Ptujju prejeli bronastega orfeja, brežiška Lojtrca pa zgolj simbolično plaketo prireditve. Drugih dolenjsko-belokranjskih ansamblov ni bilo, kar zgovorno priča o skromni vlogi Dolenjske v tej glasbeni zvrsti.

Se to v revialnem programu prireditve je nadvse uspešno nastopila tudi Modra kronika, ki počasi, a zanesljivo osvaja vse konce in kraje Slovenije. (dv)

Jože Saje

Rog in Baza 20 nista mrtva

Obiskovalci združijo obisk grobišč in Baze 20 — Treba bo razviti pohodništvo

DOLENJSKE TOPLICE — Kočevski Rog z Bazo 20 ves čas po vojni obiskuje množica mladine in odraslih. Tja so bila prava majska romanja od šolskih izletov do izletov upokojencev in drugih. Zanimalo nas je, kako je danes, ko se je Rog odkril in pokazal tudi v drugačni luči.

Jože Saje, doma iz Straže in študent višje šole za gozdarstvo, je že vse poletje vodnik na Bazi 20. Tja pride zjutraj in oddide zvečer. Vsak dan od 8. do 16. ure je v leseni hišici številka 16, nekdanji baraki propagandistov. Obiskovalcem po želji pokaže vse objekte in jim pripravi tudi uro zgodovine.

»Baza 20 ni mrtva. Nasprotno, vsak dan naštejemo najmanj 20 obiskovalcev, seveda pa jih je nekaj več ob koncu tedna, še posebej ob lepih nedeljah. Prihajajo turisti iz bližnjih Dolenjskih Toplic, tudi tujci, obiskovalci vseh starosti iz raznih krajev Slovenije. Prav letos smo nastavili knjigo vtisov, v kateri obiskovalce naprošamo, da vpišejo tudi kraj, iz katerega prihajajo. Letos je veliko turistov, ki združijo obisk grobišč na Krenu in druge z obiskom Baze 20,« je povedal Jože.

On skrbi tudi za to, da se ta zgodovinski spomenik očuva tak, kot je bil. V prostem času popravi kakšno ograjo, jo prebarva, zamenja katero od škodol na strehi in postori še kaj. Pred poletjem, ko je prišel na Rog, je bilo tega dela še več, saj je bilo precej barak namerno poškodovanih, razbite so bile šipe in drugo.

»Tudi Rog bo treba nekoliko približati ljudem,« razmišlja Jože. »To niso samo Baza 20 in grobišča. Rog so stoletne smreke, opuščene kočevske vasi, takšne in drugačne zanimivosti iz pragozda. Prav bi bilo, da bi na Rogu razvili pohodništvo, ki je v tem času po Sloveniji zelo popularno. Potrebno bo izdelati karto in vodnik.«

J. PAVLIN

Bili so trije, sedaj jih je šest

Trojčki v novomeški porodnišnici — Skupaj so tehtali skoraj devet kilogramov

NOVO MESTO — Prav v času, ko v novomeški porodnišnici pleskajo notranje prostore in je zato še manj prostora, so imeli v soboto srečni dogodek, kakršnih je malo. Šestindvajsetletna Jožica Lukše iz Koroške vasi je povila trojčke.

Ob 8.15 je prišel prvi na svet Primož, ki je na tehtnici potegnil 2,55 kilograma, za njim Andreja z 2,92 kilograma, zadnja, ki je privekala na svetlobo ob 8.45, pa je bila Sabina 3,45 kilograma. Skupaj so bili težki skoraj devet kilogramov, kar pa mamiici ni povzročalo

posebnih težav.

»Vedela sem, da bodo dvojčki, tretjega pa tudi zdravniki niso pričakovali. Najbrž se je Primož kot najlažji skril pred ultrazvokom,« za šalo pove srečna mamica.

Ve, da se bo poslej v hiši kar nekaj dolgih let vse vrtele okoli teh treh štruc in da nič na svetu ne bo bolj pomembno. Trojčke bosta doma sprejela mož Jožko, ki je kot prodajalec zaposlen v trgovini Elektrotrehne, in dvajset mesecev star bratec Matej.

J. P.

Javnost novosti ne mara, ker se jih boji.

O. WILDE

Težko je biti nemočen in ostati dostojanstven.

J. ROTH

Človeška duša si laže in rajši zamišlja lepoto, blaginjo in skladnost kot pa nered in greh, ki povsod prinašata temo ter ponižujeta, onečejata in razdirata ta svet.

A. GIDE

NEKAJ MISLI JOŽETA JAVORŠKA

Biti navdušen privrženec italijanskega, ruskega, francoskega, kitajskega ali kateregakoli mogočnega ljudstva je čisto lahko. Biti Slovenec pa terja od človeka največje moralne kvalitete.

Majhni narodi imajo svoj smisel in se za obstoj nimajo bati, če so izjemno visoko kulturni

Zgodovinski oziroma skupinski spomin je politična sila, s katero morajo računati vsi, ki se ukvarjajo z usodo narodov.

Prav »prismojenci« so največkrat zakurili pod kotli zgodovine.

Če smo Slovenci obstali kot narod, smo obstali zaradi načel oblikovanja usode po volji človeka.

Jesen je tu. Ste že pripravili obutev in oblačila za ta leini čas? Če še niste, storite to danes! V Šentjerneju, cesta oktobrskih žrtev 8.

To je v stari občini, vam bomo na istem mestu popravili čevlje in kemično očistili garderobo.

Se priporočamo!

LUKŠETOVİ TROJČKI — Tri dni stari trojčki Jožice Lukše, trgovke iz Mercatorjeve prodajalne Pogača na Glavnem trgu v Novem mestu. Na sliki so od desne proti levi: babica Mojca Miklič, Sabina, Primož in Andreja ter srečna mamica. (Foto: J. Pavlin)

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.

KAPITALNI ULOV — 32 kg težkega in 182 cm dolgega soma (na posnetku) je pred dnevi ujel v Krki pri Kostanjevici tamkajšnji ribič Marjan Radi. Soma, ki je eden največjih ujetih v Krki na območju Kostanjevice v zadnjih dvajsetih letih, je Radi potegnil iz vode z 0,8 mm debelim laksom.

Z vrta v hotel

V Kandiji so v desetih dneh popili skoraj 10.000 litrov piva

NOVO MESTO — V hotelu Kandija in na njegovem vrtu so se letošnje poletje potrudili in v mnogem popostrili sicer prazni letni utrip mesta ob Krki. Vse prireditve so bile dobro obiskane, še posebej pa dnevi piva, ki so jih letos s privoarnami izvedli pod skupnim naslovom »Dober večer s pivom«. Od 17. do 26. avgusta so se obiskovalci znotraj ohladili z 9700 litri piva, kar pomeni skoraj 20.000 politrskih steklenic. Obiskovalci so bili kar zadovoljni tudi s programom, ki je bil še posebej vabilj ob koncu tedna z nastopom znanih slovenskih narodnozabavnih ansamblov in drugih skupin.

Z glasbenimi večeri bodo ob vikendih še nadaljevali vse do tedaj, dokler bo topla in suha jesen. Že ta petek bodo gostili Obvezno smer, pokroviteljstvo pa je prevzela tovarna Dana z Mirne. V Kandiji obljubljajo program tudi za turbotne zimske dni. V prostorih restavracije nameravajo odpreti zabavišni »dancing center« s plesnimi večeri in ga- la prireditvami, kot jih imenuje Miro Skufca, ki je letos prevzel direktorsko meto Krkinge gostinstva v Novem mestu.

J. P.

ŠIFRER — GOST BIBE — Ob podpori Krkinih Zdravilišč, Studia D, Ljubljanskih mlekar, Termotehnike in Tiskarne Opara je bila v petek popoldan otroška prireditev »Biba leze« na vrtu hotela Kandija. Kar precej otrok je nadvse uživalo ob glasbi in štosih Andreja Šiferja in radijske »bibe« Božene Petrov. (Foto: J. Pavlin)

kozerija

MAR MI NE ŽIVIMO V SLOVENIJI?

— Ate, spet so nam podražili stanovanje.
— Vem, Mali, in to za celih šestdeset odstotkov.
— Od danes je dražja tudi elektrika.
— Sem slišal: za triindvajset procentov.
— Pa bencin se je podražil.
— Svoje storitve je podražila tudi PTT.
— Nič novega. Pisemske znamke so po dva dinarja namesto dinar, telefon pa je dražji za 67 procentov, povrhu vsega pa je treba plačati še neizkoriščene impulze, in sicer za mesec v naprej. Vse vem.
— Tudi olje je dražje.
— Naj se ubijem?

— Svoje storitve je podražila tudi komunalna.
— Za 70 odstotkov, vem.
— Pa voda je dražja.
— Kdo bi si mislil, kaj?
— Če boš šel z vlakom v Ljubljano...
— Bom plačal od danes dalje dvakrat več, tudi to vem.
— Potovanje z avtobusom...
— Je tudi dražje. Brez skrbi: do bro sem obveščen.
— Premog, ki smo ga naročili pred štirinajstimi dnevi...
— bomo plačali po novi, višji ceni, vem.
— Tudi radijska in televizijska naročnina...
— ni več takšna, kot je bila, am-

pak je znano višja. Vem.
— Časopisi...
— lažjejo.
— Ne, tudi časopisi so se podražili. Pa sladkor, sol, čokolada, meso, sir, klobase, marmelada, krompir, zelje, repa, kozmetika, tekstil, obutev...
— Bo kar dovolj, se ti ne zdi?
— Ja, ampak statistiki v Beogradu so izračunali, da so življenjski stroški v Sloveniji ta mesec manjši za 2 odstotka.
— Lepo. In kaj ti ne gre v betico?
— Zdaj ne vem, ali lažjejo statistiki ali pa mi ne živimo v Sloveniji.
TONI GAŠPERIČ